

ZARZĄDZENIE nr 76 /2024

Rektora Akademii Teatralnej im. Aleksandra Zelwerowicza
z dnia 11 grudnia 2024 roku

w sprawie stosowania Instrukcji Bezpieczeństwa Pożarowego z uwzględnieniem wymagań ustawy o zapewnianiu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami w budynku Akademii Teatralnej im A. Zelwerowicza w Warszawie Filii w Białymstoku przy ul. Henryka Sienkiewicza 14, 15-092 Białystok

Na podstawie § 12 ust.3 pkt.13 Statutu Akademii Teatralnej im. A. Zelwerowicza w Warszawie oraz na podstawie art. 2, 3 i 4 Ustawy z dnia 24 sierpnia 1991 r. o ochronie przeciwpożarowej (tekst jednolity Dz.U. z 2021 r. poz. 869) oraz § 6 Rozporządzenia MSWiA z dnia 7 czerwca 2010 r. w sprawie ochrony przeciwpożarowej budynków, innych obiektów budowlanych i terenów (Dz. U. nr 109, poz. 719 z późn. zm.) oraz Ustawy z dnia 19 lipca 2019 r. o zapewnianiu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami (Dz.U. 2022 poz. 2240) zarządza się, co następuje:

§ 1

Wprowadza się do stosowania Instrukcję Bezpieczeństwa Pożarowego obejmującą zagadnienia wymagań ustawy o zapewnianiu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami w Filii w Białymstoku Akademii Teatralnej w Warszawie, ul. Henryka Sienkiewicza 14, 15-092 Białystok.

§ 2

Zobowiązuję się wszystkich pracowników Filii w Białymstoku do zapoznania się z treścią niniejszej instrukcji i przestrzegania zawartych w niej postanowień.

§ 3

1. Zarządzenie wchodzi w życie z dniem podpisania.
2. Traci moc Zarządzenie nr 61/2023 z dn.29.12.2024 wydane przez Rektora Uczelni.

KANCLERZ

/- / Beata Szczucińska

*na podstawie
Pełnomocnictwa nr R.012.64.2024
z dnia 10 grudnia 2024 r.*

Załącznik nr 1 do Zarządzenia nr 76/2024 z dnia 11 grudnia 2024 roku

WŁAŚCICIEL

Akademia Teatralna im. Aleksandra Zelwerowicza w Warszawie

00-246 Warszawa, ul. Miodowa 22/24

Filia w Białymstoku

15-092 Białystok, ul. Henryka Sienkiewicza 14

OBIEKT

Budynek Akademii Teatralnej Filii W Białymstoku

15-092 Białystok, ul. Henryka Sienkiewicza 14

Instrukcja bezpieczeństwa pożarowego z uwzględnieniem wymagań ustawy o zapewnieniu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami

OPRACOWAŁ

PHU „NTB” NAUKA – TECHNIKA – BEZPIECZEŃSTWO

mgr inż. Jerzy Jakimczuk

02-797 Warszawa, Al. KEN 53 lok. 5

tel. 691 272 577, adres e-mail: jjakimczuk@wp.pl

Białystok, listopad 2024 r.

INSTRUKCJA BEZPIECZEŃSTWA POŻAROWEGO

Z UWZGLĘDNIENIEM WYMAGAŃ USTAWY

O ZAPEWNIANIU DOSTĘPNOŚCI OSOBOM

ZE SZCZEGÓLNYMI POTRZEBAMI

CZĘŚĆ OPISOWA

SPIS TREŚCI

1. POSTANOWIENIA OGÓLNE.....	5
1.1. Podstawy prawne	6
1.2. Omówienie najważniejszych zagadnień prawnych.....	8
1.2.1. Ustawa z dnia 24 sierpnia 1991 r. o ochronie przeciwpożarowej	8
1.2.2. Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 7 czerwca 2010 r. w sprawie ochrony przeciwpożarowej budynków, innych obiektów budowlanych i terenów	10
1.3. Wybrane definicje i określenia	11
2. OGÓLNE DANE I INFORMACJE O BUDYNKU	16
2.1. Charakterystyka ogólna obiektu	16
2.2. Dane konstrukcyjne	17
2.2.1. Gabaryty konstrukcja i elementy budowlane kamienicy	17
2.2.2. Gabaryty konstrukcja i elementy budowlane oficyn	18
2.2.3. Gabaryty konstrukcja i elementy budowlane sali teatralnej	18
3. WARUNKI OCHRONY PRZECIWOŻAROWEJ, WYNIKAJĄCE Z PRZEZNACZENIA, SPOSOBU UŻYTKOWANIA I WARUNKÓW TECHNICZNYCH OBIEKTU Z UWZGLĘDNIENIEM POTRZEB OSÓB Z NIEPEŁNOSPRAWNOŚCIAMI	19
3.1. Wysokość, liczba kondygnacji i powierzchnie.....	19
3.1.1. Powierzchnie	19
3.1.2. Wysokość	19
3.1.3. Liczba kondygnacji	19
3.2. Odległości od obiektów sąsiadujących	19
3.3. Dostępność do budynku dla osób ze szczególnymi potrzebami	20
3.4. Parametry pożarowe występujących substancji palnych	21
3.5. Gęstość obciążenia ogniowego	22

3.6.	Kategoria zagrożenia ludzi	22
3.6.1.	Kamienica.....	22
3.6.2.	Oficyny	22
3.6.3.	Sala teatralna	23
3.6.4.	Przewidywana liczba osób w całym budynku, na każdej kondygnacji i w poszczególnych strefach pożarowych (wg przyjętego w ekspertyzie technicznej podziału budynku na 8 stref pożarowych)	23
3.7.	Ocena zagrożenia wybuchem pomieszczeń i przestrzeni zewnętrznych	23
3.8.	Podział obiektu na strefy pożarowe	23
3.9.	Klasa odporności pożarowej budynku.....	25
3.10.	Sposób zabezpieczenia przeciwpożarowego instalacji użytkowych	29
3.10.1.	Instalacje wentylacji i klimatyzacji	29
3.10.2.	Instalacja ogrzewcza	30
3.10.3.	Instalacja gazowa	30
3.10.4.	Instalacje elektroenergetyczne	30
3.10.5.	Instalacja odgromowa.....	31
3.11.	Drogi pożarowe.....	31
4.	WARUNKI I ORGANIZACJA EWAKUACJI LUDZI ORAZ PRAKTYCZNE SPOSOBY ICH SPRAWDZANIA	32
4.1.	Wyjścia ewakuacyjne z budynku	32
4.2.	Klatki schodowe	32
4.2.1.	Informacje i dane o ewakuacyjnych klatkach schodowych K1 i K4	33
4.2.2.	Informacje i dane o ewakuacyjnych klatkach schodowych K2 i K3	33
4.2.3.	Informacje i dane o ewakuacyjnych klatkach schodowych K5 i K6	33
4.3.	Opis ewakuacji z poszczególnych części budynku	34
4.3.1.	Kamienica.....	34
4.3.2.	Oficyny	35
4.4.	Bariery (przeszkody, ograniczenia) uniemożliwiające lub utrudniające osobom z niepełnosprawnościami ewakuację.....	35
4.5.	Sposób praktycznego sprawdzania organizacji oraz warunków ewakuacji ludzi	38
4.5.1.	Organizacja ewakuacji	39
4.5.2.	Podstawy prowadzenia ewakuacji	40
4.5.3.	Osoby kierujące ewakuacją powinny:	40
4.5.4.	Ewakuacja osób w zależności od rodzaju niepełnosprawności.....	42
4.5.5.	Sprzęt do ewakuacji (wózki, krzesła, materace, maty, kule, balkoniki ortopedyczne).....	44
4.5.6.	Znaki bezpieczeństwa pożarnicze i ewakuacyjne.....	45
5.	WYPOSAŻENIE W WYMAGANE URZĄDZENIA PRZECIWPOŻAROWE I GAŚNICE ORAZ SPOSOBY PODDAWANIA ICH PRZEGLĄDOM TECHNICZNYM I CZYNNOŚCIOM KONSERWACYJNYM.	45
5.1.	Zasilanie elektryczne budynku i obwodów pożarowych.....	46

5.2.	System sygnalizacji pożaru (SSP)	47
5.3.	Sieć wodociągowa przeciwpożarowa zewnętrzna	52
5.4.	Przeciwpożarowa instalacja wodociągowa wewnętrzna	55
5.4.1.	Rozmieszczenie hydrantów:	55
5.4.2.	Zasady obsługi hydrantów wewnętrznych	55
5.4.3.	Przeglądy i konserwacja	56
5.5.	Awaryjne oświetlenie ewakuacyjne i znaki ewakuacyjne	59
5.6.	Wyposażenie w gaśnice	59
5.6.1.	Rozmieszczenie gaśnic w obiekcie	59
5.6.2.	Rodzaje, budowa i obsługa sprzętu gaśniczego	61
5.6.3.	Zasady posługiwania się podręcznym sprzętem gaśniczym	63
5.6.4.	Gaśnice – wymagania konserwacyjne	65
5.7.	Przeglądy techniczne i czynności konserwacyjne urządzeń przeciwpożarowych	65
6.	POTENCJALNE ŹRÓDŁA POWSTANIA POŻARU I DROGI JEGO	
	ROZPRZESTRZENIANIA	67
7.	ZASADY ZAPOBIEGANIA I ROZPRZESTRZENIANIA SIĘ POŻARU	68
7.1.	Zakazy obowiązujące na terenie obiektu	69
7.2.	Obowiązki osoby odpowiedzialnej za bezpieczeństwo	70
7.3.	Zasady używania i przechowywania materiałów niebezpiecznych	71
8.	SPOSODY POSTĘPOWANIA NA WYPADEK POWSTANIA POŻARU I INNEGO	
	ZAGROŻENIA	72
8.1.	Instrukcja postępowania na wypadek pożaru	72
8.2.	Akcja ratowniczo-gaśnicza	74
9.	SPOSÓB WYKONYWANIA PRAC NIOSĄCYCH RYZYKO POWSTANIA POŻARU ..	75
9.1.	Postanowienia ogólne	75
9.2.	Zasady organizacji prac niebezpiecznych pod względem pożarowym	77
9.3.	Wytyczne zabezpieczenia prac niebezpiecznych pod względem pożarowym	79
9.4.	Przykłady zabezpieczenia prac pożarowo niebezpiecznych	80
10.	SPOSODY ZAPOZNANIA UŻYTKOWNIKÓW OBIEKTU Z PRZEPISAMI	
	PRZECIWPOŻAROWYMI ORAZ TREŚCIĄ PRZEDMIOTOWEJ INSTRUKCJI	83
10.1.	Cel i zakres szkoleń	83
10.2.	Tok szkoleń	84
10.2.1.	Zasady organizacji szkoleń	84
10.2.2.	Dokumentacja szkoleń	84
10.2.3.	Program szkoleń	85
11.	ZADANIA I OBOWIĄZKI W ZAKRESIE OCHRONY PRZECIWPOŻAROWEJ DLA	
	OSÓB BĘDĄCYCH ICH STAŁYMI UŻYTKOWNIKAMI	87
11.1.	Obowiązki wszystkich pracowników bez względu na zajmowane stanowisko	87
11.2.	Obowiązki zarządcy budynku	88

11.3. Obowiązki i zasady współpracy pracowników ochrony obiektu.....	89
11.4. Obowiązki personelu sprzątającego	89
11.5. Obowiązki Kierownika Serwisu Technicznego budynku	90
12. ZAŁĄCZNIKI	90
13. CZĘŚĆ RYSUNKOWA.....	98

1. POSTANOWIENIA OGÓLNE

Instrukcja Bezpieczeństwa Pożarowego opracowana została zgodnie z wymaganiami Rozporządzenia MSWiA z dnia 7 czerwca 2010 r. w sprawie ochrony przeciwpożarowej budynków, innych obiektów budowlanych i terenów (Dz. U. nr 109, poz. 719 z późn. zm.) z uwzględnieniem wymagań Ustawy z dnia 19 lipca 2019 r. o zapewnianiu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami (Dz.U. 2022 poz. 2240).

Obiekt uznany za niespełniający szeregu wymagań obowiązujących przepisów techniczno-budowlanych i przeciwpożarowych zalicza się do zagrażających życiu ludzi w związku z czym opracowano „Ekspertyzę techniczną warunków ochrony przeciwpożarowej”, w której wskazano niezgodności z przepisami oraz propozycje doprowadzenia obiektu do stanu zgodnego z przepisami. Wskazano również rozwiązania zamienne dla przypadków których występuje brak możliwości dostosowania ich do wymagań obowiązujących przepisów.

Ekspertyza została uzgodniona z Podlaskim Komendantem Wojewódzkim Państwowej Straży Pożarnej w Białymstoku (postanowienie znak: WZ 5595.30.2021 z dnia 16 lipca 2021 r).

Aktualnie budynek stanowi jedną strefę pożarową, natomiast ekspertyza techniczna warunków ochrony przeciwpożarowej przewiduje podział budynku na 8 odrębnych stref pożarowych (wyszczególnienie w pkt 3.8).

W oparciu o zalecenia ekspertyzy technicznej stanu ochrony przeciwpożarowej na dzień aktualizacji przedmiotowej Instrukcji Bezpieczeństwa Pożarowego wykonano prace objęte projektem architektoniczno-budowlanym oraz wykonawczym pt. „Przebudowa części budynku Akademii Teatralnej Filii w Białymstoku w zakresie ochrony przeciwpożarowej dla strefy pożarowej nr 3 (STP3) przy ul. Sienkiewicza 14 w Białymstoku”, zgodnie z decyzją pozwolenia na budowę.

Również wykonano prace objęte projektem architektoniczno-budowlanym przebudowy istniejącego budynku Akademii Teatralnej im. A. Zelwerowicza w Warszawie Filii w Białymstoku przy ul. Henryka Sienkiewicza 14 w zakresie: przebudowy istniejącego wejścia od dziedzińca, przebudowy schodów zewnętrznych,

wykonania zewnętrznej pochylni oraz w zakresie dostosowania sanitariatów na poziomie parteru dla osób z niepełnosprawnościami (w strefie pożarowej STP 2).

Instrukcja Bezpieczeństwa Pożarowego wykonana została przez Firmę PHU „NTB” – Jerzego Jakimczuka Rzeczoznawcę ds. zabezpieczeń przeciwpożarowych, zwanego dalej autorem opracowania i jest chroniona na podstawie Ustawy o prawie autorskim i prawach pokrewnych („dzieło”).

Wprowadzenie zmian w zapisach niniejszego dokumentu w jakiegokolwiek formie drukowanej, informatycznej lub innej, dokonywane przez osobę inną niż autor, a bez jego pisemnej zgody, jest zabronione i podlega sankcjom przewidzianym prawem autorskim, z tym zastrzeżeniem, że autor wyraża zgodę na dokonanie opracowań dzieła poprzez wykonanie jego skróconej wersji graficznej oraz dotykowej na potrzeby osób z niepełnosprawnościami. Wykonanie ww. wersji nastąpi przez Akademię lub podmiot przez nią wskazany, na koszt i ryzyko Akademii. Autor zobowiązuje się do konsultacji tych wersji do formy zakładającej ich pełną akceptację co do zgodności z niniejszą instrukcją, w ramach realizacji umowy
nr VKFB.1130.62.2024

Niniejsze opracowanie oznaczone jest nazwiskiem autora, udostępnione wyłącznie do potrzeb Akademii Teatralnej w Warszawie Filii w Białymstoku, ul. H. Sienkiewicza 14, osobom wykonującym nadzór w zakresie ochrony przeciwpożarowej tego obiektu, osobom wykonującym czynności kontrolne w obiekcie, pracownikom przedsiębiorstw i firm użytkujących części obiektu lub wykonującym prace na terenie obiektu. Opracowanie przeznaczone jest również do szkoleń pracowników i osób stale w nim przebywających w celu właściwej organizacji i zachowania wymagań ochrony przeciwpożarowej.

1.1. Podstawy prawne

- Ustawa z dnia 24 sierpnia 1991 r. o ochronie przeciwpożarowej (tekst jednolity (Dz.U. z 2021 r. poz. 869),
- Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 12 kwietnia 2002 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie (Dz.U. 2002 nr 75 poz. 690 z późn. zm.),

- Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 7 czerwca 2010 r. w sprawie ochrony przeciwpożarowej budynków, innych obiektów budowlanych i terenów (Dz.U. 2010 nr 109 poz. 719 z późn. zm.),
- Ustawa z dnia 19 lipca 2019 r. o zapewnianiu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami (Dz.U. 2019 poz. 1696 z późn. zm.),
- Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 305/2011 z dnia 9 marca 2011 r. ustanawiające zharmonizowane warunki wprowadzania do obrotu wyrobów budowlanych i uchylające dyrektywę Rady 89/106/EWG (Tekst mający znaczenie dla EOG), (Dz.U. L 088 z 4.4.2011, s. 5, tekst skonsolidowany z dnia 2014-06-16),
- Konwencja o prawach osób niepełnosprawnych, sporządzona w Nowym Jorku dnia 13 grudnia 2006 r. (Dz.U. 2012 poz. 1169),
- Ustawa z dnia 7 lipca 1994 r. Prawo budowlane (Dz.U. 1994 nr 89 poz. 414 z późn. zm.),
- Rozporządzenie Ministra Rozwoju z dnia 11 września 2020 r. w sprawie szczegółowego zakresu i formy projektu budowlanego (Dz.U. 2020 poz. 1609 z późn. zm.),
- P. Kowalski, A. Mikołajczyk i B. Zimny: „Jak wdrażać Ustawę o zapewnianiu dostępności?”, Łódź, 2019, dostęp online: Jak wdrażać Ustawę o zapewnianiu dostępności?,
- Monika Hyjek, Maciej Augustyniak, Paulina Tota-Stawarczyk: „Dostępność – bezpieczna ewakuacja „ Fundacja Polska bez barier. Warszawa 2022 r.,
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 31 grudnia 2002 r. w sprawie bezpieczeństwa i higieny w publicznych i niepublicznych szkołach i placówkach (Dz.U. 2003 nr 6 poz. 69 z późn. zm.),
- Rozporządzenie Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego z dnia 2 września 2014 r. w sprawie zabezpieczania zbiorów muzeum przed pożarem, kradzieżą i innym niebezpieczeństwem grożącym ich zniszczeniem lub utratą (Dz.U. 2014 poz. 1240),
- M. Ołdak, M. Szostak, M. Iwańska, K. Jankowska: „Stosowanie znaków bezpieczeństwa zgodnych z normą PN-EN ISO 7010”, wytyczne CNBOP-PIB W-0005:2019, wydanie 1, czerwiec 2019, dostęp online: Stosowanie znaków bezpieczeństwa zgodnych z normą PN-EN ISO 7010,

- Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 24 lipca 2009 r. w sprawie przeciwpożarowego zaopatrzenia w wodę oraz dróg pożarowych, Dz.U. 2009 nr 124 poz. 1030,
- PN-EN 13501-2:2016-07 - Klasyfikacja ogniowa wyrobów budowlanych i elementów budynków - Część 2: Klasyfikacja na podstawie wyników badań odporności ogniowej, z wyłączeniem instalacji wentylacyjnej,
- PN-EN ISO 7010:2020-07 Symbole graficzne – Barwy bezpieczeństwa i znaki bezpieczeństwa – Zarejestrowane znaki bezpieczeństwa.
- wskazania ekspertyzy technicznej stanu ochrony przeciwpożarowej opracowanej w maju 2021 r przez rzeczoznawcę ds. zabezpieczeń przeciwpożarowych mgr inż. Jerzego Jakimczuka oraz rzeczoznawcę budowlanego mgr inż. Zbigniewa Glińskiego uzgodnionej z Podlaskim Komendantem Wojewódzkim, dla którego Komendant Wojewódzki wydał postanowienie o wyrażeniu zgody na spełnienie wymagań w zakresie bezpieczeństwa pożarowego w inny sposób niż określono w przepisach techniczno – budowlanych (znak WZ. 5595.30.2021 z dnia 16 lipca 2021 r),
- wyniki analizy numerycznej CFD skuteczności działania instalacji wentylacji oddymiającej scenę teatralną i widownię w budynku Akademii Teatralnej Filia w Białymstoku (opracowanie: z dnia 28-10-2022 r przez Fire RM CONSULTING mgr. inż. Kamil Małolepszy),
- dane techniczno – pożarowe instalacji i urządzeń przeciwpożarowych zastosowanych przez Wykonawcę w budynku, określonych w wykonawczych projektach urządzeń przeciwpożarowych,

1.2. Omówienie najważniejszych zagadnień prawnych

1.2.1. Ustawa z dnia 24 sierpnia 1991 r. o ochronie przeciwpożarowej

Ustawa określa:

- w art. 2.1: „zapobieganie powstawaniu i rozprzestrzenianiu się pożaru, klęski żywiołowej lub innego miejscowego zagrożenia polega na:
 - a) zapewnieniu koniecznych warunków ochrony technicznej nieruchomościom i ruchomościom,

- b) tworzeniu warunków organizacyjnych i formalnoprawnych zapewniających ochronę ludzi i mienia, a także przeciwdziałających powstawaniu lub minimalizujących skutki pożaru, wystąpienia klęski żywiołowej lub innego miejscowego zagrożenia”;
- w art. 3.1: „Osoba fizyczna, osoba prawna, organizacja lub instytucja korzystające ze środowiska, budynku, obiektu lub terenu są obowiązane zabezpieczyć je przed zagrożeniem pożarowym lub innym miejscowym zagrożeniem”;
- w art. 3 ust. 2: „Właściciel, zarządca lub użytkownik budynku, obiektu lub terenu, a także podmioty, o których mowa w ust.1, ponoszą odpowiedzialność za naruszenie przepisów przeciwpożarowych, w trybie i na zasadach określonych w innych przepisach”;
- w art.4.1: „Właściciel budynku, obiektu budowlanego lub terenu, zapewniając ich ochronę przeciwpożarową, jest obowiązany:
 - a) przestrzegać przeciwpożarowych wymagań techniczno-budowlanych, instalacyjnych i technologicznych;
 - b) wyposażyć budynek, obiekt budowlany lub teren w wymagane urządzenia przeciwpożarowe i gaśnice;
 - c) zapewnić konserwację oraz naprawy urządzeń przeciwpożarowych i gaśnic w sposób gwarantujący ich sprawne i niezawodne funkcjonowanie;
 - d) zapewnić osobom przebywającym w budynku, obiekcie budowlanym lub na terenie, bezpieczeństwo i możliwość ewakuacji;
 - e) przygotować budynek, obiekt budowlany lub teren do prowadzenia akcji ratowniczej;
 - f) zapoznać pracowników z przepisami przeciwpożarowymi;
 - g) ustalić sposoby postępowania na wypadek powstania pożaru, klęski żywiołowej lub innego miejscowego zagrożenia”;
- w art. 4. ust. 1 lit. a: „Odpowiedzialność za realizację obowiązków z zakresu ochrony przeciwpożarowej, o których mowa wyżej stosownie do obowiązków i zadań powierzonych w odniesieniu do budynku, obiektu budowlanego lub terenu, przyjmuje – w całości lub w części – ich zarządca lub użytkownik, na podstawie zawartej umowy cywilnoprawnej ustanawiającej zarząd lub użytkowanie. W przypadku gdy umowa taka nie została zawarta, odpowiedzialność za realizację obowiązków z zakresu ochrony przeciwpożarowej

spoczywa na faktycznie władającym budynkiem, obiektem budowlanym lub terenem”.

1.2.2. Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 7 czerwca 2010 r. w sprawie ochrony przeciwpożarowej budynków, innych obiektów budowlanych i terenów

Rozporządzenie określa w szczególności:

- w § 6.1: „Właściciele, zarządcy lub użytkownicy obiektów bądź ich części stanowiących odrębne strefy pożarowe, przeznaczonych do wykonywania funkcji użyteczności publicznej, zamieszkania zbiorowego, produkcyjnych, magazynowych oraz inwentarskich, zapewniają i wdrażają instrukcję bezpieczeństwa pożarowego (IBP) zawierającą:
 - 1) warunki ochrony przeciwpożarowej, wynikające z przeznaczenia, sposobu użytkowania, prowadzonego procesu technologicznego, magazynowania (składowania) i warunków technicznych obiektu, w tym zagrożenia wybuchem,
 - 2) określenie wyposażenia w wymagane urządzenia przeciwpożarowe i gaśnice oraz sposoby poddawania ich przeglądom technicznym i czynnościom konserwacyjnym,
 - 3) sposoby postępowania na wypadek pożaru i innego zagrożenia,
 - 4) sposoby wykonywania prac niebezpiecznych pod względem pożarowym,
 - 5) warunki i organizację ewakuacji ludzi oraz praktyczne sposoby ich sprawdzania,
 - 6) sposoby zaznania użytkowników obiektu, w tym zatrudnionych pracowników, z przepisami przeciwpożarowymi oraz treścią przedmiotowej instrukcji,
 - 7) zadania i obowiązki w zakresie ochrony przeciwpożarowej dla osób będących ich stałymi użytkownikami,
 - 8) plany obiektu, obejmujące także ich usytuowanie, oraz terenu przyległego, z uwzględnieniem graficznych danych dotyczących w szczególności:
 - powierzchni, wysokości i liczby kondygnacji budynku,
 - odległości od obiektów sąsiadujących,
 - parametrów pożarowych występujących substancji palnych,
 - występującej gęstości obciążenia ogniowego w strefie pożarowej lub w strefach pożarowych,

- kategorii zagrożenia ludzi, przewidywanej liczby osób na każdej kondygnacji w poszczególnych pomieszczeniach,
 - lokalizacji pomieszczeń i przestrzeni zewnętrznych zaklasyfikowanych jako strefy zagrożenia wybuchem,
 - podziału obiektu na strefy pożarowe,
 - warunków ewakuacji, ze wskazaniem kierunków i wyjść ewakuacyjnych,
 - miejsc usytuowania urządzeń przeciwpożarowych i gaśnic, kurków głównych instalacji gazowej, materiałów niebezpiecznych pożarowo oraz miejsc usytuowania elementów sterujących urządzeniami przeciwpożarowymi,
 - wskazania dojazdów do dźwigów dla ekip ratowniczych,
 - hydrantów zewnętrznych oraz innych źródeł wody do celów przeciwpożarowych,
 - dróg pożarowych i innych dróg dojazdowych, z zaznaczeniem wjazdów na teren ogrodzony”.
- w § 6.2: „Warunki ochrony przeciwpożarowej, o których mowa w § 6.1. pkt 1, oraz plany, o których mowa § 6.1. pkt 8 przekazywane są w formie elektronicznej do właściwego miejscowo komendanta powiatowego (miejskiego) Państwowej Straży Pożarnej w celu ich wykorzystania na potrzeby planowania, organizacji i prowadzenia działań ratowniczych”;
- w § 6.4: „Komendant powiatowy (miejski) Państwowej Straży Pożarnej może zwolnić właściciela, zarządcę lub użytkownika obiektu z przekazania dokumentów jeżeli zapewniona będzie możliwość ich natychmiastowego wykorzystania na potrzeby prowadzenia działań ratowniczych np. w obiekcie funkcjonuje stała służba dyżurna 24 godzinna przez 7 dni w tygodniu oraz spełnione są warunki do przechowywania i dostępu do IBP”;
- w § 6.7: „Instrukcja Bezpieczeństwa Pożarowego jest poddawana okresowej aktualizacji, co najmniej raz na 2 lata, a także po takich zmianach sposobu użytkowania obiektu lub procesu technologicznego, które wpływają na zmianę warunków ochrony przeciwpożarowej”;
- w § 6.9: „Instrukcja bezpieczeństwa pożarowego powinna się znajdować w miejscach dostępnych dla ekip ratowniczych”.

1.3. Wybrane definicje i określenia

- **pożar** – rozumie się przez to spalanie o niekontrolowanym przebiegu w czasie i przestrzeni prowadzące zagrożenie dla życia i zdrowia ludzi oraz straty materialne;
- **inne miejscowe zagrożenie** – rozumie się przez to zdarzenie wynikające z rozwoju cywilizacyjnego i naturalnych praw przyrody niebędące pożarem ani klęską żywiołową, stanowiące zagrożenie dla życia, zdrowia, mienia lub środowiska, któremu zapobieżenie lub którego usunięcie skutków nie wymaga zastosowania nadzwyczajnych środków;
- **działania ratownicze** – rozumie się przez to każdą czynność podjętą w celu ratowania życia, zdrowia i mienia lub środowiska, a także likwidację źródła powstania pożaru, klęski żywiołowej lub innego miejscowego zagrożenia;
- **materiały niebezpieczne pożarowo** – należy przez to rozumieć: ciecze palne o temperaturze zapłonu poniżej 55°C, gazy palne, materiały wytwarzające w zetknięciu z wodą lub parą wodną gazy palne, materiały zapalające się samorzutnie w powietrzu, materiały wybuchowe i wyroby pirotechniczne, materiały ulegające samorzutnemu rozkładowi lub polimeryzacji, materiały mające skłonności do samozapalenia, inne materiały jeśli sposób ich składowania, przetwarzania lub innego wykorzystania może spowodować powstanie pożaru;
- **kategoria zagrożenia ludzi (ZL)** – rozumie się przez to budynki oraz części budynków, stanowiące odrębne strefy pożarowe lub pomieszczenia o funkcji i przeznaczeniu: mieszkalne, zamieszkania zbiorowego i użyteczności publicznej. Przepisy techniczno-budowlane określają pięć kategorii zagrożenia ludzi (ZL):
 - ZL I – zawierające pomieszczenia przeznaczone do jednoczesnego przebywania ponad 50 osób niebędących ich stałymi użytkownikami, a nieprzeznaczone przede wszystkim do użytku ludzi o ograniczonej zdolności poruszania się,
 - ZL II – przeznaczone przede wszystkim do użytku ludzi o ograniczonej zdolności poruszania się, takie jak szpitale, żłobki, przedszkola, domy dla osób starszych,
 - ZL III – użyteczności publicznej, niezakwalifikowane do ZL I i ZL II,
 - ZL IV – mieszkalne,
 - ZL V – zamieszkania zbiorowego, niezakwalifikowane do ZL I i ZL II;

- **PM** – rozumie się przez to, wymagania dotyczące bezpieczeństwa pożarowego budynków oraz części budynków stanowiących odrębne strefy pożarowe w tym pomieszczenia o funkcji i przeznaczeniu: produkcyjne i magazynowe. Odnoszą się również do garaży, hydroforni, kotłowni, węzłów ciepłowniczych, rozdzielni elektrycznych, stacji transformatorowych, central telefonicznych oraz innych o podobnym przeznaczeniu;
- **strefa pożarowa** – rozumie się przez to strefę, którą może stanowić cały budynek albo jego część oddzielona od innych budynków lub innych części budynku elementami oddzielenia przeciwpożarowego o wymaganej klasie odporności ogniowej, bądź też pasami wolnego terenu o szerokości nie mniejszej niż dopuszczalne odległości od innych budynków, określone w przepisach techniczno-budowlanych;
- **urządzenia przeciwpożarowe** – rozumie się przez to urządzenia (stałe lub półstałe, uruchamiane ręcznie lub samoczynnie) służące do zapobiegania powstaniu, wykrywania i zwalczania pożaru lub ograniczania jego stałe i półstałe urządzenia gaśnicze i zabezpieczające, urządzenia inertyzujące, urządzenia wchodzące w skład dźwiękowego systemu ostrzegawczego i systemu sygnalizacji pożarowej, w tym urządzenia sygnalizacyjno-alarmowe, urządzenia odbiorcze alarmów pożarowych i urządzenia odbiorcze sygnałów uszkodzeniowych, instalacje oświetlenia ewakuacyjnego, hydranty wewnętrzne i zawory hydrantowe, hydranty zewnętrzne, pompy w pompowniach przeciwpożarowych, przeciwpożarowe klapy odcinające, urządzenia oddymiające, urządzenia zabezpieczające przed powstaniem wybuchu i ograniczające jego skutki, kurtyny dymowe oraz drzwi, bramy przeciwpożarowe i inne zamknięcia przeciwpożarowe, jeżeli są wyposażone w systemy sterowania, przeciwpożarowe wyłączniki prądu oraz dźwigi dla ekip ratowniczych;
- **sprzęt i urządzenia ratownicze** – rozumie się przez to przedmioty, narzędzia, maszyny i urządzenia na stałe związane z budynkiem, obiektem lub terenem, uruchamiane lub wykorzystywane do ratowania ludzi i mienia w warunkach pożaru, klęski żywiołowej lub innego miejscowego zagrożenia;
- **przeciwpożarowy wyłącznik prądu** – rozumie się przez to wyłącznik odcinający dopływ prądu do wszystkich obwodów z wyjątkiem obwodów zasilających instalacje i urządzenia, których funkcjonowanie jest niezbędne w czasie pożaru;

- **warunki ewakuacji** – rozumie się przez to zespół przedsięwzięć oraz środków techniczno-organizacyjnych zapewniający szybkie i bezpieczne opuszczenie strefy zagrożonej lub objętej pożarem;
- **techniczne środki zabezpieczenia przeciwpożarowego** – należy przez to rozumieć urządzenia, sprzęt, instalacje i rozwiązania budowlane służące zapobieganiu powstawaniu i rozprzestrzenianiu się pożarów;
- **zabezpieczenie przed zadymieniem dróg ewakuacyjnych** – należy przez to rozumieć zabezpieczenie przed utrzymywaniem się na drogach ewakuacyjnych dymu w ilości która ze względu na ograniczenie widoczności, toksyczność lub temperaturę uniemożliwiałaby bezpieczną ewakuację;
- **produkty spalania** – należy przez to rozumieć wszystkie gazowe, ciekłe substancje powstające w procesie spalania;
- **rozprzestrzenianie ognia** – rozprzestrzenianie płomieni po powierzchni lub wewnątrz materiału lub elementu budynku;
- **ciepło spalania** – energia cieplna, która wydziela się przy całkowitym spalaniu jednostki masy materiału;
- **materiał niepalny** – materiał, który podczas badań w określonych warunkach nie ulega procesowi spalania;
- **materiał palny** – materiał, który nie został zaliczony do materiałów niepalnych;
- **zagrożenie pożarowe** – prawdopodobieństwo /możliwość/ wybuchu pożaru;
- **bezpieczeństwo pożarowe** – jest to stan eliminujący zagrożenie dla życia lub zdrowia ludzi, uzyskiwane przez funkcjonowanie systemu norm prawnych i technicznych środków zabezpieczenia przeciwpożarowego oraz prowadzonych działań zapobiegawczych przed pożarem;
- **oddzielenie przeciwpożarowe** – element konstrukcji budynku (ściana, strop) lub pas wolnego terenu, wydzielający strefę pożarową;
- **odporność pożarowa** – zdolność konstrukcji lub elementu budynku do wytrzymałości w czasie na działanie ognia; dotyczy to również szczelności ogniowej, czyli zapobiegania przenikania płomieni i gorących gazów przez dany element konstrukcyjny budynku;
- **środek ogniochronny** – środek polepszający właściwości techniczne materiału lub wyrobu ze względu na działanie pożaru;

- **ewakuacja** – uporządkowany ruch osób do miejsca bezpiecznego w przypadku pożaru lub innego niebezpieczeństwa;
- **miejsce bezpieczne** – miejsce, w którym pożar nie zagraża ludziom;
- **długość przejścia ewakuacyjnego** – odległość od najdalszego miejsca w pomieszczeniu, w którym może przebywać człowiek do osi wyjścia na drogę ewakuacyjną, mierzona wzdłuż osi przejścia;
- **długość dojścia ewakuacyjnego** – jest to odległość od drzwi wyjściowych z pomieszczenia na drogę ewakuacyjną do wyjścia na zewnątrz budynku albo do drzwi przeciwpożarowych klatki schodowej lub drzwi przeciwpożarowych przedsionka klatki schodowej, mierzona wzdłuż osi dojścia;
- **odpowiednie warunki ewakuacji** – rozumie się przez to zespół przedsięwzięć oraz środków techniczno-organizacyjnych zapewniający szybkie i bezpieczne opuszczenie strefy zagrożonej lub objętej pożarem;
- **urządzenia do usuwania dymów i gazów pożarowych** – rozumie się przez to urządzenia montowane w górnych częściach klatek schodowych i pomieszczeń uruchamiane w przypadku nagromadzenia się gorących gazów i dymów pożarowych w celu ich odprowadzenia drogą wentylacji naturalnej lub wymuszonej, uruchamianych za pomocą systemu wykrywania dymu;
- **stałe urządzenia gaśnicze** – rozumie się przez to urządzenia na stałe związane z obiektem, zawierające własny zapas środka gaśniczego, wyposażone w układ przechowywania i podawania środka gaśniczego, uruchamiane automatycznie we wczesnej fazie rozwoju pożaru;
- **oświetlenie awaryjne** (oświetlenie bezpieczeństwa i ewakuacyjne) – oświetlenie działające w przypadku wyłączenia się oświetlenia podstawowego;
- **tyflograficzne plany ewakuacji** – plany ewakuacji dla osób z niepełnosprawnością wzroku pozwalające w sposób dostępny dotykowo określić drogę ewakuacji oraz lokalizację sprzętu ratowniczo-gaśniczego;
- **osoba ze szczególnymi potrzebami** – osoba, która ze względu na swoje cechy zewnętrzne lub wewnętrzne, albo ze względu na okoliczności, w których się znajduje, musi podjąć dodatkowe działania lub zastosować dodatkowe środki w celu przezwyciężenia bariery, aby uczestniczyć w różnych sferach życia na zasadzie równości z innymi osobami;

- **bariera** – przeszkoda lub ograniczenie architektoniczne, cyfrowe lub informacyjno-komunikacyjne, które uniemożliwia lub utrudnia osobom ze szczególnymi potrzebami udział w różnych sferach życia na zasadzie równości z innymi osobami;
- **dostępność** – pojęcie używane do opisanie stopnia, w jakim dana przestrzeń, budynek, przedmiot lub usługa mogą być używane przez możliwie dużą grupę osób; w najprostszym rozumieniu dostępność oznacza „możliwość skorzystania” z tej przestrzeni / budynku / przedmiotu / usługi bez względu na poziom sprawności danej osoby;
- **dostępność architektoniczna** – zarówno korytarze, jak i klatki schodowe powinny być wolne od barier i zapewniać możliwość poruszania się po nich między innymi osób na wózku, osób korzystających z kul, lasek i innych pomocy ortopedycznych, osób starszych, a także osób z wózkami dziecięcymi, mających różne problemy z poruszaniem się (windy, schody, korytarze, ciągi piesze w budynku);
- **dostępność cyfrowa** – została kompleksowo uregulowana w ustawie o dostępności cyfrowej stron internetowych i aplikacji mobilnych podmiotów publicznych;
- **dostępność informacyjno-komunikacyjna** – zapewnienie informacji na temat tego, jakie zadania wykonuje dany podmiot w postaci nagrania w polskim języku migowym dla osób głuchych, informacji w tekście łatwym do czytania (ETR) – m.in. dla osób z niepełnosprawnością intelektualną, czy pliku odczytywalnego maszynowo, dzięki któremu taką informację może udźwiękować osoba niewidoma; dostępność w tym zakresie to także umożliwienie komunikacji z podmiotem w taki sposób, jaki jest dogodny dla osoby ze szczególnymi potrzebami np. poprzez SMS czy przy użyciu usługi tłumaczenia migowego online.

2. OGÓLNE DANE I INFORMACJE O BUDYNKU

2.1. Charakterystyka ogólna obiektu

Obiekt Akademii Teatralnej w Warszawie Filia w Białymstoku znajduje się przy ul. H. Sienkiewicza 14, 15-092 Białystok i zalicza się do obiektów użyteczności publicznej o charakterze wyższej uczelni kształcącej aktorów, reżyserów i technologów w dziedzinie sztuki lalkarskiej.

Główny budynek (kamienica) zwrócony jest frontem do ul. H. Sienkiewicza i w połączeniu z innymi budynkami tworzy uliczną śródmiejską zabudowę pierzejową. Kamienica od ul. H. Sienkiewicza ma kształt prostokąta, do którego przylegają dwa prostopadłe skrzydła, skierowane w stronę wewnętrznego dziedzińca. Do ścian zewnętrznych dwóch skrzydeł kamienicy przylegają ściany szczytowe bocznych oficyn. Oficyny te usytuowane są w ostrych granicach działki. Wysokości oficyn i kamienicy są zróżnicowane.

Układ urbanistyczno-architektoniczny wewnątrz usytuowanych oficyn w rzucie poziomym kształtem przypomina literę „H”. Oficyny boczne o dłuższych ramionach litery „H” połączone są ze sobą środkową oficyną (poprzeczną), która jest równoległa do kamienicy zwróconej frontem do ul. H. Sienkiewicza.

Pierwotnie w zabudowie występowały dwa wewnętrzne dziedzińce lecz w latach 80. XX wieku dziedziniec dalszy od ul. H. Sienkiewicza został zabudowany jednokondygnacyjną szkolną salą teatralną, której powierzchnię i kubaturę włączono do przylegających oficyn (poprecznej i dwóch bocznych).

W obiekcie występują pomieszczenia o następującym przeznaczeniu:

- biblioteka, czytelnia,
- pomieszczenia administracyjno-biurowe,
- sale wykładowe,
- pracownie,
- sale ćwiczeń metodycznych,
- sale ćwiczeń sportowych,
- sale widowiskowe z teatralnymi częściami scenicznymi,
- magazyny: lalkarskie, garderoby i strojów teatralnych,
- pomieszczenia gospodarcze, techniczne, usługowe i inne.

2.2. Dane konstrukcyjne

2.2.1. Gabaryty konstrukcja i elementy budowlane kamienicy

- długość wg frontu kamienicy od strony ul. H. Sienkiewicza: 27 m,
- szerokość kamienicy: 14 m,
- układ konstrukcyjny mieszany – podłużny i poprzeczny,

- ściany konstrukcyjne zewnętrzne murowane z cegły ułożone równolegle do dłuższej osi budynku o traktach szerokości 5,81 i 5,90 m,
- stropy – w części kamienicy strop WPS na belkach stalowych; w części oficyny: strop płyta ceglana żebrowa typu Kleina na belkach stalowych,
- klatki schodowe – wylewane, żelbetowe,
- ściany działowe wewnętrzne (nienośne) – z cegły dziurawki na zaprawie cementowo-wapiennej, większość pokryta płytami G-K na ruszcie stalowym,
- konstrukcja dachu – więźba dachowa drewniana słupowo-płatwiowa, deskowanie deski o gr. 0,19 cm, pokrycie papa podkładowa i wierzchniego krycia; od strony poddasza więźba dachowa obudowana płytami NIDA Ogień Plus (Typ D, F) gr. 12,5 cm na systemowym ruszcie stalowym z wypełnieniem matami z wełny szklanej ISOVER.

2.2.2. Gabaryty konstrukcja i elementy budowlane oficyn

- długość budynku oficyn: ok. 36,0 m,
- szerokość budynku oficyn: ok. 26,5 m,
- część oficyn jest budynkiem czterokondygnacyjnym podpiwniczonym z poddaszem użytkowym,
- w części oficyn układ konstrukcyjny mieszany,
- ściany konstrukcyjne murowane z cegły,
- stropy – płyta ceglana żebrowa typu Kleina na belkach stalowych,
- klatki schodowe – wylewane, żelbetowe; klatki schodowe ze stopniami zabiegowymi żelbetowe monolityczne,
- ściany działowe wewnętrzne – murowane z cegły dziurawki na zaprawie cementowo-wapiennej, w większości obudowane płytami G-K na systemowym ruszcie stalowym,
- konstrukcja dachu – więźba dachowa drewniana, deskowanie deski o gr. 0,19 cm, pokrycie papa; od strony poddasza więźba dachowa obudowana płytą Nida typ D, F gr. 12,5 cm na ruszcie stalowym z wypełnieniem wełną mineralną.

2.2.3. Gabaryty konstrukcja i elementy budowlane sali teatralnej

- długość budynku od strony ul. Sienkiewicza: ok. 26,5 m,
- szerokość budynku Kamienicy: ok. 16,5 m,
- scena teatralna o jednej kondygnacji nadziemnej niepodpiwniczona,

- ściany działowe wewnętrzne – ściana murowana z cegły kratówki kl. 150 na zaprawie cementowo-wapiennej,
- dach nad widownią z płyt warstwowych dachowych gr. 16 cm RE 30 opartych na dźwigarach stalowych kratowych.

3. WARUNKI OCHRONY PRZECIWPOŻAROWEJ, WYNIKAJĄCE Z PRZEZNACZENIA, SPOSOBU UŻYTKOWANIA I WARUNKÓW TECHNICZNYCH OBIEKTU Z UWZGLĘDNIENIEM POTRZEB OSÓB Z NIEPEŁNOSPRAWNOŚCIAMI

3.1. Wysokość, liczba kondygnacji i powierzchnie

3.1.1. Powierzchnie

- powierzchnia zabudowy: 1 226,20 m²
- powierzchnia netto: 3 755,10 m²
- kubatura: 15 792,40 m³

3.1.2. Wysokość

Budynek o zróżnicowanych wysokościach:

- wysokość części frontowej – kamienica (SW): 19,42 m,
- wysokość części oficyn (SW): 14,75 m,
- wysokość sali teatralnej (N): 6,05 m.

3.1.3. Liczba kondygnacji

- nadziemnych części frontowej budynku – kamienica: pięć,
- nadziemnych w oficynach: cztery,
- nadziemnych w sali teatralnej: jedna,
- podziemnych w oficynach bocznych: jedna.

3.2. Odległości od obiektów sąsiadujących

Kamienica z dwóch stron od ul. H. Sienkiewicza sąsiaduje z wielorodzinnymi budynkami mieszkalnymi zliczonymi do kategorii zagrożenia ludzi ZL IV. Wspólne

ściany oddzielające kamienicę od sąsiednich budynków mieszkalnych stanowią oddzielenia przeciwpożarowe o wymaganej klasie odporności ogniowej REI 120.

Do ścian bocznych oficyn posadowionych w granicach z sąsiednimi działkami przylegają:

- od strony północnej jednokondygnacyjny budynek garażowy dla samochodów osobowych należący do lokatorów budynku mieszkalnego; garaż jest murowany z cegły, dach wykonany z betonowych płyt korytkowych, przekrycie dachu papą; przyjęto gęstość obciążenia ogniowego w garażach $PM < 500 \text{ MJ/m}^2$,
- od strony południowej murowany budynek mieszkalny (ZL IV) o dwóch kondygnacjach nadziemnych, kryty blachą,
- od strony zachodniej (ul. H. Sienkiewicza) najbliższy budynek znajduje się w odległości około 30 m,
- od strony wschodniej w odległości około 21 m znajduje się budynek Kurii Metropolitalnej.

3.3. Dostępność do budynku dla osób ze szczególnymi potrzebami

Otoczenie obiektów użyteczności publicznej ma zasadniczy wpływ na to, czy obiekt jest łatwo dostępny. O ile ustawa mówi o zapewnieniu dostępności samych obiektów, to należy zwrócić również uwagę na ich otoczenie. Nawet obiekty lub ich części z najlepszymi rozwiązaniami w zakresie dostępności będą zasadniczo niedostępne, jeżeli trudno będzie je odnaleźć oraz do nich wejść. Należy zwrócić uwagę na takie aspekty, jak:

- **Czy łatwo jest odnaleźć budynek lub jego część** aby zaoszczędzić czas i dotrzeć najkrótszą drogą do miejsca docelowego. Każdy obiekt lub jego część powinny być oznaczone a więc posiadać w widocznym miejscu informację co się w nim znajduje.
- **Czy są zorganizowane miejsca postojowe dla osób z niepełnosprawnością** – jeżeli jest taka możliwość, należy zlokalizować miejsce (lub miejsca) postojowe dla osób z niepełnosprawnością możliwie blisko wejścia do obiektu lub jego

części. Miejsca powinny być oznakowane zgodnie z przepisami oraz nie mogą być ograniczone przeszkodami terenowymi.

- **Czy łatwo jest dostać się do budynku** – gdzie i jak jest zlokalizowane są wejścia do obiektu, aby można było łatwo do niego wejść. Istotne są tu takie czynniki, jak odległości, różnice wysokościowe oraz wszelkiego rodzaju przeszkody terenowe mogące utrudniać (a niekiedy uniemożliwiać) fizyczne wejście do budynku. Jeśli to możliwe, wejście powinno znajdować się w poziomie ulicy lub placu i nie posiadać żadnych fizycznych barier narzucających użytkownikom konieczność nadkładania drogi lub korzystania z pomocy innych osób. Wszelkiego rodzaju pochylnie lub wejścia alternatywne dla osób z niepełnosprawnością powinny być rozwiązaniami ostatecznymi. W przypadkach, w których ze względu na lokalne uwarunkowania (np. historyczny obiekt, zbyt mało miejsca), nie jest możliwe zastosowanie pochylni, należy zapewnić możliwość skorzystania z platform, podnośników lub schodolazów. Zwrócić należy uwagę, że tego typu urządzenia powinny być stosowane wyłącznie jako ostateczność. Zasadniczy problem jest związany z obsługą – możliwość ich używania z reguły jest uzależniona od personelu, co znacznie wydłuża czas dostania się do obiektu. Problematyczne są też ich gabaryty, estetyka i stosunkowo wysoka cena. Dodatkowo, żeby skorzystać ze schodolazu, należy przesiąść się ze swojego wózka na wózek schodolazu. Dla dużej części użytkowników może to być niemożliwe lub niekomfortowe. Jeśli nie można uniknąć różnic wysokościowych to konieczne może być zastosowanie pochylni.
- **Czy łatwo jest wejść do budynku** – wejście powinno być jasno oświetlone, możliwie szerokie i bez fizycznych przeszkód. Strefa wejścia/wyjścia do obiektu z reguły jest miejscem, w którym może koncentrować się znaczna liczba osób. Zagwarantowanie dostatecznej ilości miejsca w tej strefie pozwala zmniejszyć ryzyko tłoku i „wąskiego gardła”. Strefa wejściowa powinna posiadać przestrzeń wejściową o powierzchni minimum 150x150 cm od strony otworzonych skrzydeł drzwi i minimum 120x120 cm od strony przeciwnej. W strefach wejściowych oraz na drogach komunikacji ogólnej powinny znajdować się informacje gdzie znajdują się toalety w tym dostosowane dla osób poruszających się na wózkach.

3.4. Parametry pożarowe występujących substancji palnych

W obiekcie nie przewiduje się używania lub przechowywania materiałów niebezpiecznych pożarowo. Wykonywanie ewentualnie czynności związanych z używaniem lub przechowywaniem materiałów niebezpiecznych musi być zgodne z warunkami ochrony przeciwpożarowej określonymi w instrukcji bezpieczeństwa pożarowego obiektu, lub zgodne z warunkami określonymi przez producenta.

3.5. Gęstość obciążenia ogniowego

Wymagania techniczno-budowlane i przeciwpożarowe dla części budynku oraz pomieszczeń, które z uwagi na przeznaczenie i sposób użytkowania określa się, jako PM (techniczne, magazynowe, gospodarcze itp.) zależne są od wielkości gęstości obciążenia ogniowego [Q] wyrażonego w jednostkach [MJ/m²].

W pomieszczeniach określanych jako PM zakłada się możliwość występowania największej wielkości gęstości obciążenia ogniowego:

- pomieszczenia gospodarcze i techniczne: $Q < 500 \text{ MJ/m}^2$
- pomieszczenia magazynowe: $500 \text{ MJ/m}^2 < Q < 1\,000 \text{ MJ/m}^2$
- poddasza użytkowe kamienicy i oficyny do przechowywania eksponatów teatralnych: $1\,000 \text{ MJ/m}^2 < Q < 2\,000 \text{ MJ/m}^2$.

3.6. Kategoria zagrożenia ludzi

Wg przeznaczenia i funkcji poszczególne części obiektu kondygnacje i pomieszczenia zalicza się do kategorii zagrożenia ludzi ZL:

3.6.1. Kamienica

- kondygnacja nadziemna +1 – Laboratorium Inspiracji LIBER (biblioteka z czytelnią), hol oraz jeden lokal usługowo-handlowy do ZL III,
- kondygnacje nadziemne +2 ÷ +4 – administracyjno-biurowa, szkoła teatralna do ZL III,
- kondygnacja nadziemna +5 (poddasze użytkowe) – przechowalnia eksponatów teatralnych do PM,

3.6.2. Oficyny

- kondygnacje nadziemne +1 ÷ +3 – szkoła teatralna do ZL III

- kondygnacja nadziemna +4 (poddasze użytkowe) – przechowalnia eksponatów teatralnych do PM
- kondygnacja podziemna – pomieszczenia techniczne do PM

3.6.3. Sala teatralna

- kondygnacja nadziemna +1 do ZL I

3.6.4. Przewidywana liczba osób w całym budynku, na każdej kondygnacji i w poszczególnych strefach pożarowych (wg przyjętego w ekspertyzie technicznej podziału budynku na 8 stref pożarowych)

Na kondygnacjach nadziemnych kamienicy i oficyn może jednocześnie przebywać:

- na kondygnacji nadziemnej +1 do 250 osób (w tym: 80 osób w Laboratorium Inspiracji LIBER – biblioteka z czytelnią, holu oraz lokalu usługowo-handlowym STP1; 150 osób w sali teatralnej STP3, 20 osób w STP2),
- na kondygnacji nadziemnej +2 do 140 osób, (w tym: 80 osób w STP1; 60 osób w STP2),
- na kondygnacji nadziemnej +3 do 140 osób, (w tym: 80 osób w STP1; 60 osób w STP2),
- na kondygnacji nadziemnej +4 do 40 osób w STP1.

Ogółem w strefach pożarowych może jednocześnie przebywać

- w STP1 280 osób,
- w STP2 140 osób,
- w STP3 150 osób.

Łącznie w budynku może jednocześnie przebywać: do 570 osób.

3.7. Ocena zagrożenia wybuchem pomieszczeń i przestrzeni zewnętrznych

W budynku nie występują pomieszczenia, przestrzenie lub strefy kwalifikowane do zagrożonych wybuchem.

3.8. Podział obiektu na strefy pożarowe

Obecnie budynek stanowi jedną strefę pożarową o powierzchni netto 3 755,1 m², przy dopuszczalnej wielkości powierzchni: 5 000 m².

W strefie tej występują pomieszczenia, o różnym przeznaczeniu i sposobie użytkowania zaliczone do ZL I, ZL III i PM.

Znajdujące się na kondygnacjach ZL pomieszczenia produkcyjne, magazynowe i techniczne zalicza się jako powiązane funkcjonalnie ze sobą.

Wg ekspertyzy technicznej przyjęto podział budynku na osiem stref pożarowych:

- 1) STP 1 – Kamienica (ZLIII). Strefę stanowi wielokondygnacyjna część budynku zwrócona frontem do ul. H. Sienkiewicza, wydzielona od innych budynków ścianami oddzielenia przeciwpożarowego w pionie od fundamentu do przekrycia dachu. Ściany oddzielenia przeciwpożarowego są o odporności ogniowej REI120. Zgodnie z przepisami ta część budynku (kamienica) jak również budynki bezpośrednio przylegające do ścian oddzielenia przeciwpożarowego można traktować jako odrębne budynki (granice strefy pożarowej z przylegającymi do niej sąsiednimi budynkami oznaczono na rys. rzuty).
- 2) STP 2 – Oficyny (ZLIII). Strefę stanowi wielokondygnacyjna część budynku przylegająca dwoma bocznymi oficynami do ścian oddzielenia przeciwpożarowego kamienicy (STP 1). Oficyny boczne w połowie swoich długości połączone są ze sobą środkową oficyną poprzeczną.
- 3) STP 3 – Sala Teatralna (ZLI). Strefę stanowi jednokondygnacyjna sala ze sceną i widownią, którą usytuowano na drugim wewnętrznym dziedzińcu obudowanym trzema ścianami zewnętrznymi oficyn. Sala teatralna przylega do tych ścian a elementy konstrukcji dachu są z nimi powiązane. Od strony wschodniej zbudowano czwartą ścianę zamykającą salę teatralną, w której znajdują się dwa wyjścia ewakuacyjne prowadzące do przestrzeni zewnętrznej.
- 4) STP 4 (PM). Strefę stanowią pomieszczenia techniczne w podziemnej części oficyn bocznych.
- 5) STP 5 (ZLIII). Strefę stanowi pomieszczenie przylegające do sali teatralnej przeznaczona na garderobę (dwukondygnacyjna).
- 6) STP 6 (PM). Strefę stanowi pomieszczenie przylegające do sali teatralnej – warsztat stolarski.
- 7) STP 7 (PM). Strefę stanowi kondygnacja +4 w oficynach – poddasze użytkowe. Kondygnacja oddzielona jest od kondygnacji niższej (ZLIII) stropem Kleina.

- 8) STP 8 (PM). Strefę stanowi kondygnacja +5 w kamienicy – poddasze użytkowe.
Kondygnacja oddzielona jest od kondygnacji niższej (ZLIII) stropem WPS.

Podział obiektu na strefy pożarowe wpływa na poprawę warunki bezpieczeństwa i ewakuacji osób przebywających w budynku podczas wystąpienia zagrożenia ponieważ tworzy możliwości opuszczenia zagrożonych miejsc (stref) przez osoby w nich przebywające i przemieszczenie się ich do stref (miejsc) bezpiecznych. Ponieważ każda ze stref pożarowych posiada odrębne wyjścia ewakuacyjne umożliwia to, że osoby te mogą bezpiecznie opuścić budynek wychodząc na zewnątrz.

Ponadto zgodnie z art. 6 Ustawy dnia 19 lipca 2019 r. o zapewnianiu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami od 20 września 2019 r. wszystkie podmioty publiczne muszą spełniać minimalne wymagania m.in.:

- wolne od barier poziome i pionowe przestrzenie komunikacyjne budynków, czyli możliwość poruszania się po piętrach i pomiędzy piętrami,
- dostęp do wszystkich pomieszczeń, z wyłączeniem pomieszczeń technicznych w budynku,
- informację na temat rozkładu pomieszczeń w budynku, co najmniej w sposób wizualny i dotykowy lub głosowy - czyli umieścić w budynku np. schemat pomieszczeń, tyflomapę, infokiosk, które pomogą w szczególności osobie z niepełnosprawnością wzroku lub słuchu w lokalizacji pomieszczeń w budynku,
- wstęp do budynku osobie z psem asystującym,
- możliwość ewakuacji osobom ze szczególnymi potrzebami lub zapewnienie im innego sposobu ratunku (poprzez odpowiednie procedury i sprzęt, czy sygnalizację).

3.9. Klasa odporności pożarowej budynku

Wymagana klasa odporności pożarowej budynku średniowysokiego lub jego części zaliczonej do kategorii zagrożenia ludzi ZL I lub ZL III wynosi „**B**”.

Wymagana klasa odporności pożarowej części budynku średniowysokiego ze strefami pożarowymi stanowiącymi odrębne kondygnacje zaliczonymi do PM o gęstości obciążenia ogniowego $1\ 000\ \text{MJ/m}^2 < Q < 2\ 000\ \text{MJ/m}^2$ wynosi „**C**” (dot. kondygnacji poddaszy użytkowych).

Część budynku zaliczona do grupy budynków niskich (N) – o wysokości do 12 m włącznie nad poziomem terenu ze strefami pożarowymi zaliczonymi do kategorii zagrożenia ludzi ZL I, kwalifikuje się do klasy odporności pożarowej „B” (dot. sali teatralnej). Elementy budynku wg wymaganej klasy odporności pożarowej budynku „B” powinny spełniać wymagania w zakresie klas odporności ogniowej i stopnia rozprzestrzeniania ognia zgodnie z poniższą tabelą nr 1.

Tabela nr 1

Klasa odporności pożarowej budynku	Elementy budynku	Klasa odporności ogniowej elementów budynku ⁵⁾	Rozprzestrzenianie ognia
„B”	Główna konstrukcja nośna	R-120	N R O
	Konstrukcja dachu	R-30	N R O
	Stropy ¹⁾	REI-60	N R O
	Ściany zewnętrzne ^{1) 2)}	EI-60	N R O
	Ściany wewnętrzne ¹⁾	EI-30	N R O
	Przekrycie dachu ³⁾	RE-30	N R O

Elementy budynku wg wymaganej klasy odporności pożarowej budynku „C” powinny spełniać wymagania w zakresie klas odporności ogniowej oraz stopnia rozprzestrzeniania ognia zgodnie z poniższą tabelą nr 2.

Tabela nr 2

Klasa odporności pożarowej budynku	Elementy budynku	Klasa odporności ogniowej elementów budynku ⁵⁾	Rozprzestrzenianie ognia
„C”	Główna konstrukcja nośna	R-60	N R O

	Konstrukcja dachu	R-15	N R O
	Stropy ¹⁾	REI-60	N R O
	Ściany zewnętrzne ^{1) 2)}	EI-30	N R O
	Ściany wewnętrzne ¹⁾	EI-15	N R O
	Przekrycie dachu ³⁾	RE-30	N R O

Oznaczenia w tabeli:

NRO – nierozprzestrzeniające ognia,

R – nośność ogniowa (w minutach),

E – szczelność ogniowa (w minutach),

I – izolacyjność ogniowa (w minutach),

¹⁾ jeżeli przegroda jest częścią głównej konstrukcji nośnej, powinna spełniać także kryteria nośności ogniowej (R),

²⁾ klasa odporności ogniowej dotyczy pasa międzykondygnacyjnego wraz z połączeniem ze stropem,

³⁾ wymagania nie dotyczą naświetli dachowych, świetlików, lukarn i okien połaciowych (z zastrzeżeniem § 18 warunków technicznych), jeżeli otwory w połaci dachowej nie zajmują więcej niż 20% jej powierzchni; nie dotyczą także budynku, w którym nad najwyższą kondygnacją znajduje się strop albo inna przegroda, spełniająca kryteria jak określono dla stropu,

⁵⁾ klasa odporności ogniowej dotyczy elementów wraz z uszczelnieniami złączy i dylatacjami.

W częściach budynku o wymaganiach klasy odporności pożarowej „B”, jego elementy zalicza się do klas odporności ogniowej:

- elementy głównej konstrukcji nośnej budynku – spełniają wymagania w zakresie R120 i NRO,
- fundamenty i ściany fundamentowe w podpiwniczeniu – spełniają wymagania w zakresie R120 i NRO,
- ściany zewnętrzne o funkcji nośnej – spełniają wymagania R120 i NRO,
- ściany wewnętrzne o funkcji nośnej – spełniają wymagania R120 i NRO,

- elementy klatek schodowych (ściany stanowiące trzony, stropy, spoczniki, biegi klatek schodowych o funkcjach nośnych) – spełniają wymagania R120 i NRO,
- przekrycie dachu sali teatralnej z płyt warstwowych dachowych gr. 16 cm – spełnia wymagania RE30 i NRO,
- stropy międzykondygnacyjne – spełniają wymagania REI60 i NRO,
- stropy nad podpiwniczeniem – spełniają wymagania REI120 i NRO,
- stalowa konstrukcja nośna dachu sali teatralnej – nie spełnia wymagań nośności ogniowej. Opracowany projekt konstrukcyjny określa, że nośność ogniowa stalowej konstrukcji dachu wynosi R15 zamiast R30 wg wymagań przepisów. Zaprojektowany i zastosowany system oddymiania Sali teatralnej (STP3) 4 szt. klap dymowych (dachowych) jest rozwiązaniem zamiennym wg ekspertyzy technicznej a jego skuteczność oceniono na podstawie opracowanej analizy i obliczeń CFD. Analiza potwierdziła skuteczność wentylacji oddymiania w zakresie odprowadzenia ciepła i dymu z przestrzeni podstropowej Sali, co pozwoliło przyjąć, że konstrukcja nośna dachu spełni wymagania R30 podczas trwania pożaru wg przyjętej do obliczeń optymalnej mocy pożaru.

W częściach budynku o wymaganiach klasy odporności pożarowej „C”, jego elementy zaliczono do klas odporności ogniowej następująco:

- główne elementy konstrukcji nośnych dachów w kamienicy i oficynach są oddzielone od części użytkowych poddaszy; obudowane są one 1 x płytami NIDA Ogień Plus (Typ D, F) gr. 12,5 cm, mocowanymi do systemowego metalowego rusztu; do docieplenia poddaszy zastosowano wełnę szklaną ISOVER - MATA mocowaną drutem; obudowy spełniają wymagania R 15,
- stropy oddzielające kondygnacje ZL od poddaszy użytkowych – spełniają wymagania REI 60,
- ściany zewnętrzne stanowiące obudowy poddaszy użytkowych – spełniają wymagania REI 60,
- ściany wewnętrzne poddaszy – spełniają wymagania EI 15,
- przekrycia dachów kamienicy i oficyn z blachy ocynkowanej ułożonej na pełnym deskowaniu – kryterium RE 30 nie dotyczy (oznaczenie 3 dot. tabeli nr 2).

Elementy oddzielen przeciwpożarowych w budynku o wymaganiach klasy odporności pożarowej „B” i „C” odpowiadać powinny w zakresie klas odporności ogniowej i stopnia rozprzestrzeniania ognia wg tabeli nr 3.

Tabela nr 3

Klasa odporności pożarowej budynku	Elementy budynku	Klasa odporności ogniowej elementów budynku ⁵⁾	Rozprzestrzenianie ognia
„B”	Ściany i stropy z wyjątkiem stropów w ZL	REI-120	N R O
	Stropy w ZL	REI-60	N R O
	Drzwi przeciwpożarowe lub inne zamknięcia przeciwpożarowe	EI-60	N R O
	Drzwi z przedsionka przeciwpożarowego na korytarz i do pomieszczenia	EI-30	N R O
	Drzwi z przedsionka przeciwpożarowego na klatkę schodową	E-30	N R O

3.10. Sposób zabezpieczenia przeciwpożarowego instalacji użytkowych

3.10.1. Instalacje wentylacji i klimatyzacji

Działająca w budynku wentylacja grawitacyjna oparta jest na kanałach kominowych. System tej wentylacji nie jest zabezpieczony na poszczególnych kondygnacjach pod względem przeciwpożarowym żadnymi urządzeniami typu kłapy lub zawory przeciwpożarowe uruchamiane samoczynnie (termiczne) poza okresowym

czyszczeniem przewodów wentylacyjnych. Otwory do odprowadzania powietrza z wentylowanych pomieszczeń i kondygnacji mają zamontowane zwykłe ażurowe kratki wentylacyjne. Otwory kanałów wentylacyjnych w przypadku pożaru mogą stanowić drogi do rozprzestrzeniania się dymu i ognia na inne wyższe kondygnacje budynku.

3.10.2. Instalacja ogrzewcza

Do budynku doprowadzone jest ciepło z miejskiej sieci ciepłowniczej w ul. H. Sienkiewicza. Pomieszczenie węzła cieplnego z wymiennikiem ciepła znajduje się na kondygnacji podziemnej oficyny. Instalacja centralnego ogrzewania nie jest zabezpieczona ogniowo (przejścia i przepusty instalacyjne).

3.10.3. Instalacja gazowa

W budynku brak jest instalacji gazowej.

3.10.4. Instalacje elektroenergetyczne

Budynek zasilany jest z 3 stacji transformatorowych.

- Złącze kablowe nr ZK 3580 usytuowane w ślepej ścianie Akademii Teatralnej od strony sąsiedniej nieruchomości ul. Sienkiewicza 6, zasilane jest dwustronnie i współpracuje z samoczynnym zasilaniem rezerwowym (SZR) oraz przeciwpożarowym wyłącznikiem prądu (PWP) wyposażonym w 2 urządzenia uruchamiające usytuowane:
 - jedno na ścianie zewnętrznej przy wejściu do klatki schodowej K3,
 - drugie w pomieszczeniu ochrony.
- Złącze kablowe usytuowane w bramie wjazdowej kamienicy nr ZK4741 zasilane jest z 1 stacji transformatorowej i zasila część pomieszczeń i lokali kamienicy (Laboratorium Inspiracji LIBER biblioteka z czytelnią hol na parterze kamienicy, lokal usługowy gastronomiczny). Brak inwentaryzacji instalacji elektrycznej nie pozwala precyzyjnie wskazać obwody zasilane z tego ZK.

Wewnętrzne linie zasilające (WLZ) w wielu przypadkach wykonane są przewodami ALY lub ADY w Rip p.t. jako dwu lub czteroprzewodowe bez zabezpieczeń różnicowo-prądowych przez co nie spełniają wymagań przepisów oraz norm EN-PN. Instalacje elektryczne w znacznym stopniu pracują na zużytych, przestarzałych aparatach i osprzęcie elektrycznym.

Instalacja awaryjnego oświetlenia ewakuacyjnego i kierunkowego w objętej przebudową strefie pożarowej STP3, w klatkach schodowych K5 i K6, poziomych drogach ewakuacyjnych prowadzących z klatki schodowej K6 przez foyer na dziedziniec, pomieszczeniach, WC osób z niepełnosprawnościami oraz zewnętrznych wyjściach ewakuacyjnych spełniają wymagania przepisów i norm PN-EN.

W pozostałych częściach budynku wymagają wymiany.

3.10.5. Instalacja odgromowa

Budynek podlega obowiązkowi ochrony odgromowej. Istniejąca instalacja wskazuje na duży stopień zużycia i wymaga uzupełnienia, remontu i częściowej wymiany.

Instalacja wykonana z drutu FeZn Ø7 (zwody poziome i pionowe), uziomy z taśmy FeZn 20x4, złącza na wysokości 1,5 m. Brak instalacji na dachu kamienicy.

3.11. Drogi pożarowe

Wymaganą dla budynku drogą pożarową jest ul. Henryka Sienkiewicza.

Droga pożarowa spełnia wymagania określone w przepisach:

- przebiega w sposób zapewniający dostęp do 100% długości elewacji zewnętrznej budynku stanowiącego element zabudowy pierzejowej w odległości od niego około 7,0 m,
- umożliwia przejazd pojazdów o nacisku osi na nawierzchnię jezdni co najmniej 100 kN,
- nachylenie podłużne nie przekracza 5%,
- najmniejszy promień zewnętrznego łuku drogi pożarowej wynosi około 11 m,
- minimalna szerokość drogi wynosi ponad 4,0 m,
- zapewnia możliwość zawracania samochodów pożarniczych,
- pomiędzy drogą i ścianą budynku nie występują stałe elementy zagospodarowania terenu lub drzewa o wysokości przekraczającej 3 m, uniemożliwiające dostęp do elewacji budynku za pomocą podnośników i drabin mechanicznych,
- zapewnienia połączenie z budynkiem, utwardzonym dojściem o szerokości minimalnej 1,20 m i długości nie większej niż 50 m w sposób zapewniający dotarcie bezpośrednio do każdej strefy pożarowej.

Ponadto z drogi pożarowej możliwy jest również dostęp do budynku (boczne oficyny i sala teatralna) przez wjazdy bramowe dwóch sąsiednich budynków mieszkalnych przy ul. H. Sienkiewicza nr 6 i 18. Wjazdy bramowe prowadzą na tereny wewnętrzne innych posesji.

4. WARUNKI I ORGANIZACJA EWAKUACJI LUDZI ORAZ PRAKTYCZNE SPOSOBY ICH SPRAWDZANIA

Z pomieszczeń przeznaczonych na pobyt ludzi powinna być zapewniona możliwość ewakuacji w bezpieczne miejsce na zewnątrz budynku lub do sąsiedniej strefy pożarowej, bezpośrednio albo drogami komunikacji ogólnej zwanymi „**drogami ewakuacji**”.

W pomieszczeniach od najdalszego miejsca, w którym może przebywać człowiek do wyjścia ewakuacyjnego na drogę ewakuacyjną lub do innej strefy pożarowej albo na zewnątrz budynku należy zapewnić przejścia zwane „**przejściami ewakuacyjnymi**”.

Droga ewakuacyjna od wyjścia z pomieszczenia na drogę do wyjścia do innej strefy pożarowej lub na zewnątrz budynku zwana jest „**dojściem ewakuacyjnym**”.

Długość dojścia ewakuacyjnego mierzy się wzdłuż osi drogi ewakuacyjnej.

Dopuszczalne długości i szerokości przejść oraz dojść ewakuacyjnych określają przepisy techniczno-budowlane.

Ewakuacja osób z budynku jest możliwa pionowymi i poziomymi drogami komunikacji ogólnej prowadzącymi do wyjść na zewnątrz ze stref pożarowych, w których wykryto zagrożenie pożarowe.

4.1. Wyjścia ewakuacyjne z budynku

Bezpośrednio na zewnątrz budynku prowadzi 12 wyjść ewakuacyjnych (oznaczone na rys.) :

- 4 szt. wyjść na parterze prowadzą bezpośrednio na ul. H. Sienkiewicza,
- 6 szt. wyjść na parterze prowadzą na dziedziniec wewnętrzny w tym 4 szt. z klatek schodowych i 2 szt. z pomieszczeń użytkowych,
- 2 szt. wyjść z sali teatralnej na parterze prowadzą na zewnątrz budynku.

4.2. Klatki schodowe

4.2.1. Informacje i dane o ewakuacyjnych klatkach schodowych K1 i K4

Klatka schodowa K1 w kamienicy obsługuje kondygnacje nadziemne od +1 do +4, a klatka schodowa K4 należąca do oficyny poprzecznej obsługuje kondygnacje nadziemne od +1 do +3.

Kamienica oraz oficyny zaliczają się do grupy budynków średniowysokich (SW). Klatki schodowe są dwubiegowe, obudowane ścianami bocznymi ze ścianami zewnętrznymi z oknami na wszystkich spocznikach, zwrócone do dziedzińca wewnętrznego. Wyjścia z klatek schodowych na poszczególnych kondygnacjach prowadzą do korytarzy i nie są zamykane drzwiami, nie są wyposażone w urządzenia zapobiegające zadymieniu lub służące do usuwania dymu.

Biegi schodów, spoczniki, stropy i ściany stanowiące obudowy klatek schodowych spełniają wymagania klasy odporności ogniowej R60.

4.2.2. Informacje i dane o ewakuacyjnych klatkach schodowych K2 i K3

Klatki schodowe dwubiegowe, żelbetowe, ściany i stropy spełniają wymagania klasy odporności ogniowej R60. W ścianach zewnętrznych klatek schodowych na każdym spoczniku znajdują się okna o wymiarach: szerokość 1,2 m i wysokość 2,1 m.

Klatki od strony korytarzy nie są obudowane i zamykane drzwiami oraz nie są wyposażone w urządzenia zapobiegające zadymieniu lub służące do usuwania dymu, obsługują średniowysokie (SW) części budynku.

Klatki schodowe przynależą do kamienicy i są ścianami wspólnymi z dwiema oficynami bocznymi. Klatki te obsługują kondygnacje nadziemne i podziemne oficyn i kamienicy.

4.2.3. Informacje i dane o ewakuacyjnych klatkach schodowych K5 i K6

Klatki schodowe jednobiegowe ze stopniami zabiegowymi znajdują się w dwóch bocznych oficynach przylegających do sali teatralnej. Klatki są obudowane ścianami murowanymi z cegły. Obudowy spełniają wymagania klas odporności ogniowej REI 60 a biegi schodów spełniają wymagania klas odporności ogniowej R60.

Klatki schodowe K5 i K6 objęte zostały zrealizowanymi aktualnie projektami przebudowy w wyniku czego zastosowano: drzwi dymoszczelne (przeciwpożarowe) z samozamykaczami, samoczynne urządzenia służące do usuwania ciepła i dymu

uruchamiane przez SSP, z mechanicznym wspomaganiem nawiewu powietrza kompensacyjnego (zestawy ZODIC-M Firmy SMAY).

Uwzględniając zastosowanie powyższych zabezpieczeń przeciwpożarowych oraz to, że klatki schodowe ze schodami zabiegowymi nie stanowią jedynej drogi ewakuacyjnej w tych częściach budynku mogą być one przeznaczone do celów ewakuacji.

Klatek tych z wyjątkiem ich części na kondygnacji parteru nie należy przewidywać do samodzielnej ewakuacji osób z niepełnosprawnościami poruszającymi się na wózkach.

4.3. Opis ewakuacji z poszczególnych części budynku

4.3.1. Kamienica

Z nadziemnych kondygnacji kamienicy +2 do +4 (piętro: I, II i III), gdzie jednocześnie może przebywać do 200 osób, przewiduje się wykorzystanie do celów ewakuacji klatek schodowych K1, K2 i K3. Obecnie klatki te nie spełniają wymagań przepisów techniczno-budowlanych ponieważ nie są one zamykane drzwiami o wymaganiach dymoszczelności (odporności ogniowej), nie są wyposażone w urządzenia zapobiegające zadymieniu lub służące do usuwania dymu.

Pionowe przegrody na poziomych drogach ewakuacyjnych (korytarzach) poszczególnych kondygnacji uniemożliwiają lub poważnie utrudniają dostęp do klatek schodowych i tak:

- na kondygnacji +2 – brak dostępu do klatki schodowej K3,
- na kondygnacji +3 – brak dostępu do klatek schodowych K2 i K3.

Najdłuższa długość dojścia ewakuacyjnego z kondygnacji +4 do wyjścia na zewnątrz budynku wynosi 77 m przy dopuszczalnej 30 m. Przekroczone są również dopuszczalne długości dojść (20 m) mierzone po poziomych drogach ewakuacyjnych.

Awaryjne oświetlenie ewakuacyjne nie spełnia wymagań określonych w przepisach i normach EN-PN.

Przekroczone długości dojść ewakuacyjnych, ograniczenia lub brak możliwości dostępu do ewakuacyjnych klatek schodowych na kondygnacjach, brak zamykania drzwiami dymoszczelnymi klatek schodowych i brak w nich urządzeń

do odprowadzania dymu stanowią zagrożenie życia ludzi wskutek bardzo krótkiego czasu trwania zadymienia.

4.3.2. Oficyny

Z kondygnacji nadziemnych oficyn (bocznych i poprzecznej) +1 do +3, na których jednocześnie może przebywać do 140 osób, do celów ewakuacji osób przewidziano klatki schodowe K2, K3, K4, K5 i K6. Klatki te klatki schodowe nie spełniają wymagań przepisów techniczno-budowlanych. W wyniku przeprowadzonej przebudowy strefy pożarowej STP3 wyjścia z klatek schodowych K5 K6 zamykane są drzwiami o wymaganiach dymoszczelności (odporności ogniowej) z samozamykaczami, wyposażone w urządzenia służące do usuwania ciepła i dymu oraz awaryjne oświetlenie ewakuacyjne. Stanowi to rozwiązanie zamienne zgodne ze wskazaniem ekspertyzy technicznej stanu ochrony przeciwpożarowej.

Poziome drogi ewakuacyjne (korytarze) na poszczególnych kondygnacjach prowadzące do tych klatek schodowych nie zawsze zachowują ciągłość komunikacyjną ze względu na występujące zabudowy i przegrody budowlane i tak :

- na kondygnacji +2 – brak dostępu z korytarza do klatek schodowych K3 i K6 (konieczność przechodzenia przez zamykane pomieszczenia),
- na kondygnacji +3 – brak dostępu z korytarza do klatek schodowych K3, K6 i K2 (konieczność przechodzenia przez zamykane pomieszczenia).

Najdłuższa długość dojścia ewakuacyjnego z kondygnacji +3 mierzona po poziomej i pionowej drodze ewakuacyjnej wynosi ok. 54 m przy dopuszczalnej długości 30 m przy jednym dojściu i jest przekroczona.

Istniejącą organizację ewakuacji przedstawia część rysunkowa instrukcji.

4.4. Bariery (przeszkody, ograniczenia) uniemożliwiające lub utrudniające osobom z niepełnosprawnościami ewakuację

Znajdujące się w obiekcie osoby z niepełnosprawnościami wymagają wydłużonego czasu ewakuacji ze względu na wydłużony czas informowania o zagrożeniu oraz mniejszą prędkość poruszania się.

Stosować należy rozwiązania pozwalające na bezpieczną ewakuację osób z niepełnosprawnościami, które powinny być dobierane do typu użytkowników, którzy

mogą przebywać w budynku. Jednak niezależnie od dobranych indywidualnie środków zalecane jest co najmniej:

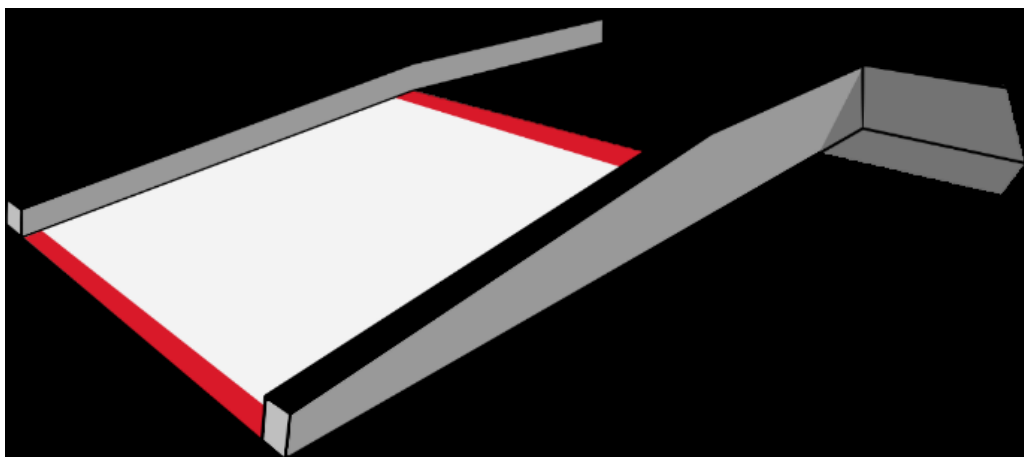
- zapewnienie dróg ewakuacyjnych umożliwiających wydostanie się z budynku,
- umieszczenie odpowiednio dobranego oznakowania i oświetlenia ewakuacyjnego,
- wyznaczenie punktu zbiórki dla osób potrzebujących asysty/pomocy,
- zapewnienie graficznego planu ewakuacji i minimalnej ilości sprzętu do ewakuacji osób OzN.

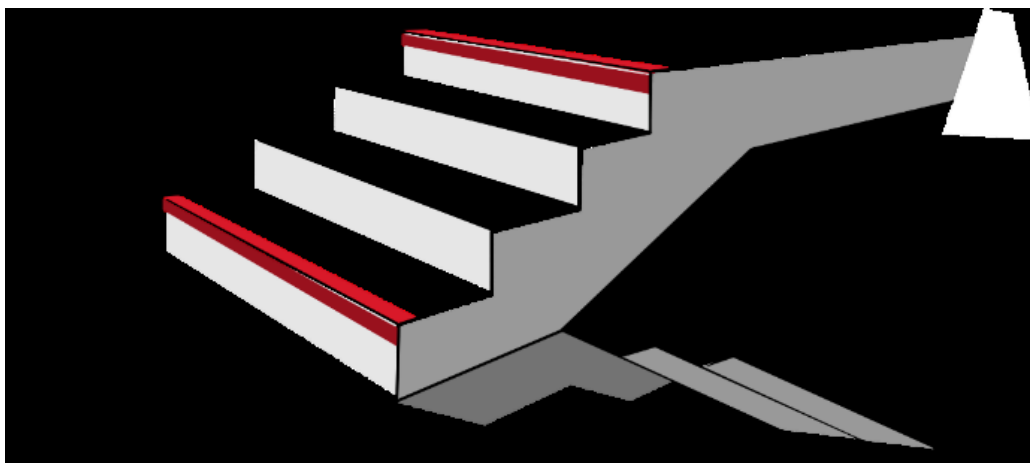
Osobom z niżej określonymi rodzajami niepełnosprawności głównie zapewnić należy:

- **z niepełnosprawnością ruchu** – drożne ciągi komunikacyjne, pokonanie schodów, asysta,
- **z niepełnosprawnością słuchu lub mowy** – systemy powiadamiania, komunikacji, asysta,
- **z niepełnosprawnością wzroku** – oznaczenie dróg ewakuacji, asysta,
- **z niepełnosprawnością intelektualną** – proste, jasne instrukcje, asysta.

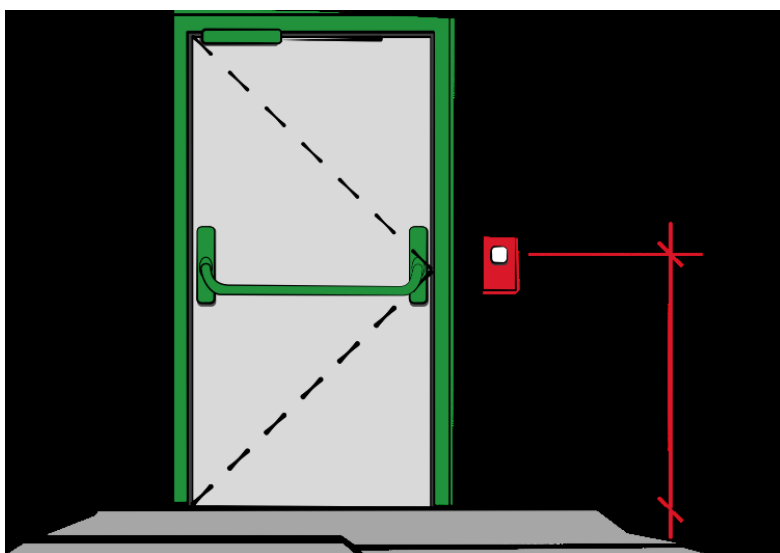
Konieczne jest wyraźne, kontrastowe oznakowanie stopni i pochylni w przebiegu dróg ewakuacyjnych. Zalecane są pasy o szerokości 50–100 mm, znajdujące się:

- w przypadku pochylni – na początku i końcu każdego biegu pochylni,
- w przypadku schodów – na pierwszym i ostatnim stopniu w biegu schodów, na krawędzi pionowej i poziomej stopnia.

Zalecane jest wyposażenie drzwi w dobrze widoczne przyciski uruchamiające siłownik wspomagający ich otwieranie, zamontowany na wysokości 0,8–0,9 m a także – stosowanie drzwi skonstrastowanych kolorystycznie w stosunku do sąsiadujących ścian i podłóg.

Miejsce oczekiwania na ewakuację to punkt, w którym osoby niebędące w stanie samodzielnie się ewakuować mogą bezpiecznie poczekać na pomoc. Miejsce to należy lokalizować je w sposób nieograniczający drogi ewakuacyjnej, w pobliżu dróg ewakuacyjnych – jako wydzieloną część klatek ewakuacyjnych lub jako niezależne pomieszczenia pożarowo zamknięte w bliskiej odległości od drogi ewakuacji.

Konieczne jest oznaczenie miejsca oczekiwania na ewakuację znakiem świetlnym „**pokój oczekiwania**” lub „**miejsce oczekiwania**”, aktywowanym w momencie uruchomienia alarmu, oraz opisem brailowskim na drzwiach, a od strony korytarza –

oznaczenie dodatkowym znakiem świetlnym, informującym o tym, że w środku znajduje się osoba / znajdują się osoby.

Zalecane jest wyposażenie w urządzenia komunikacji pozwalające na dwukierunkową łączność ze służbami odpowiedzialnymi za ewakuację oraz zapewnienie możliwości komunikacji co najmniej dwoma sposobami (np. komunikacja głosowa i wizualna – przez telefon i wideofon). W pomieszczeniu powinno się również znajdować miejsce do siedzenia (na czas oczekiwania). Rekomendowane jest umieszczenie wewnątrz urządzeń wspomagających ewakuację (wózki, krzesła lub materace).

W przypadku braku możliwości budowy lub wydzielenia pomieszczenia oczekiwania na ewakuację osobom potrzebującym dodatkowej pomocy/asysty przy ewakuacji powinien zostać zorganizowany punkt zbiórki wyposażony (przynajmniej) w przycisk alarmowy (lub przycisk wzywający personel), telefon oraz miejsce do siedzenia. Zaleca się oznaczyć miejsce punktu zbiórki.

4.5. Sposób praktycznego sprawdzania organizacji oraz warunków ewakuacji ludzi

Właściwe przygotowanie obiektu i organizacja ewakuacji ma na celu zapewnienie odpowiednich warunków do bezpiecznego opuszczenia budynku w przypadku realnego zagrożenia, zarówno pożarowego, jak też innego, zagrażającego bezpośrednio życiu i zdrowiu ludzi w nim przebywających.

Zgodnie z § 17 ust.1 Rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 7 czerwca 2010 r. w sprawie ochrony przeciwpożarowej budynków innych obiektów budowlanych i terenów (Dz. U. Nr 109, poz. 719), właściciel lub zarządca obiektu zawierającego strefę pożarową przeznaczoną dla ponad 50 osób, będących jej stałymi użytkownikami ma **obowiązek co najmniej raz na dwa lata przeprowadzić** praktyczne sprawdzenie organizacji oraz warunków ewakuacji.

Ponadto właściciel lub zarządca obiektu powinien powiadomić właściwego miejscowo Komendanta Miejskiego Państwowej Straży Pożarnej o terminie przeprowadzenia działań, nie później niż na tydzień przed ich przeprowadzeniem.

Przeprowadzenie ewakuacji powinno być poprzedzone przygotowaniem organizacyjno-technicznym, w tym m.in. szkoleniem specjalistycznym w zakresie

organizacji, sposobów i możliwości ewakuacji ludzi z obiektu. Szkolenie powinny przeprowadzać osoby posiadające odpowiednie kompetencje w tym zakresie (zagadnienia szkoleniowe omówione zostały w dalszej części instrukcji).

Praktyczne sprawdzenie warunków ewakuacji poprzedzić należy sprawdzeniem:

- czy zmiany ilości osób przebywających jednorazowo w budynku (strefie pożarowej) mają wpływ na wymagania ewakuacyjne,
- drożność poziomych i pionowych dróg ewakuacyjnych,
- aktualność oznakowania ewakuacyjnego,
- stan techniczny drzwi ewakuacyjnych,
- działanie blokad drzwi objętych kontrolą dostępu,
- czy w skrzynkach umieszczono klucze do wyjść ewakuacyjnych,
- działanie oświetlenia ewakuacyjnego,
- kompletność sprzętu przewidzianego do użytku w czasie ewakuacji,
- działanie systemów przeznaczonych do ogłaszania ewakuacji.

Po dokonaniu sprawdzenia warunków ewakuacji należy przedsięwziąć kroki mające na celu usunięcie zauważonych nieprawidłowości.

4.5.1. Organizacja ewakuacji

Organizacja ewakuacji, jak każde inne działanie zorganizowane, powinna się składać z następujących po sobie etapów uporządkowanych według zależności następnego od poprzedzającego.

- 1) Alarm o niebezpieczeństwie (zagrożeniu pożarowym) ogłoszony za pomocą urządzeń świetlnych i akustycznych systemu sygnalizacji pożaru (SSP).
Alarmowanie, osób przebywających w obiekcie powinno być przeprowadzane w taki sposób, aby nie powodować paniki.
- 2) Kierowanie ewakuacją obejmują pracownicy ochrony obiektu do czasu przybycia na miejsce pierwszych jednostek Państwowej Straży Pożarnej.
- 3) Kierujący akcją ewakuacyjną powinien pamiętać, aby podejmować decyzje w sposób zdecydowany i realizować ją konsekwentnie, kierować strumienie ewakuowanych ludzi w kierunku najbliższego wyjścia ewakuacyjnego z obiektu.
- 4) Pracownicy ochrony obiektu muszą znać dokładnie topografię budynku oraz ilość osób aktualnie w nim przebywających. Po ewakuacji w miejscu zbiórki przed

budynkiem należy dokonać sprawdzenia liczebności stanu osobowego porównując, czy jest on zgodny z ilością osób przebywających w budynku przed ewakuacją.

- 5) Osobom z niepełnosprawnościami lub z obrażeniami należy pomóc w opuszczeniu obiektu.
- 6) Z chwilą przybycia jednostek ratowniczo – gaśniczych kierowanie akcją ewakuacyjną obejmuje dowódca przybyły pierwszy do pożaru.

4.5.2. Podstawy prowadzenia ewakuacji

W przypadku wystąpienia zagrożenia powodującego konieczność przeprowadzenia ewakuacji osób i mienia z obiektu – decyzję podejmuje zarządca obiektu lub osoba go zastępująca, odpowiedzialna za bezpieczeństwo osób i mienia w budynku. Osobą bezpośrednio realizującą decyzję jest wyznaczony pracownik (np. kierownik zmiany służby ochrony), pełniący dyżur całodobowy.

Pracownicy ochrony oraz obiektu powinni niezwłocznie przystąpić do akcji ewakuacyjnej poprzez powiadomienie i wyprowadzenie osób przebywających w obiekcie.

Pracownicy firm działających w obiekcie powiadamiają swoich pracowników o powyższym wykorzystując indywidualne możliwości przekazywania informacji.

Ogłoszenie decyzji o ewakuacji może nastąpić też przez wyznaczonych pracowników ochrony.

4.5.3. Osoby kierujące ewakuacją powinny:

- 1) niezwłocznie powiadomić wszystkie osoby przebywające w pomieszczeniach o powstaniu i charakterze zagrożenia oraz konieczności przeprowadzenia ewakuacji;
- 2) kierujący akcją ewakuacyjną wyznacza osoby odpowiedzialne za przebieg ewakuacji poszczególnych osób lub grup ewakuacyjnych, przyjmując założenie, że zgodnie z podstawowymi obowiązkami pracowniczymi za sprawność ewakuacji z pomieszczeń i powierzchni odpowiedzialni są pracownicy znajdujący się na terenie objętym ewakuacją;
- 3) w pierwszej kolejności należy ewakuować osoby z tych pomieszczeń, w których powstał pożar lub które znajdują się na drodze rozprzestrzeniania się ognia oraz pomieszczeń z których wyjście lub dotarcie do bezpiecznych dróg ewakuacji

- może zostać odcięte przez pożar lub zadymienie; należy dążyć do tego, aby wśród ewakuowanych w pierwszej kolejności były osoby o ograniczonej (z różnych względów) zdolności poruszania się, natomiast zamykać strumień ruchu powinny osoby, które mogą poruszać się o własnych siłach;
- 4) pojedyncze osoby lub strumień ludzi należy kierować najkrótszą drogą do wyjścia prowadzącego bezpośrednio na zewnątrz obiektu, zgodnie z umieszczonymi w budynku ewakuacyjnymi znakami bezpieczeństwa;
 - 5) w przypadku odcięcia dróg ruchu dla pojedynczych osób lub grup należy niezwłocznie dostępnymi środkami (np. telefonicznie), bezpośrednio lub przy pomocy osób znajdujących się na zewnątrz odciętej strefy powiadomić kierownika akcji ewakuacyjnej; ludzi odciętych od dróg wyjściowych, a znajdujących się w strefie zagrożenia, należy zebrać w pomieszczeniu najbardziej oddalonym od źródła pożaru i w miarę posiadanych środków i istniejących warunków ewakuować na zewnątrz, przy pomocy sprzętu ratowniczego przybyłych jednostek straży pożarnej lub innych jednostek ratowniczych;
 - 6) przy silnym zadymieniu dróg ewakuacyjnych należy poruszać się w pozycji pochylonej, starając się trzymać głowę jak najniżej ze względu na mniejsze zadymienie panujące w dolnych partiach pomieszczeń i dróg ewakuacyjnych; usta i drogi oddechowe należy w miarę możliwości zasłaniać chustką zamoczoną w wodzie co ułatwia oddychanie; podczas ruchu przez mocno zadymione odcinki dróg ewakuacyjnych należy poruszać się wzdłuż ścian, by nie stracić orientacji co do kierunku ruchu;
 - 7) po zakończeniu ewakuacji osób należy dokładnie sprawdzić, czy wszyscy ludzie opuścili poszczególne pomieszczenia na terenie objętym ewakuacją; przy niezgodności stanu osobowego ludzi ewakuowanych z ilością osób przebywających w obiekcie, należy ten fakt natychmiast zgłosić jednostkom ratowniczym przybyłym na miejsce akcji i przeprowadzić ponowne sprawdzenie pomieszczeń;
 - 8) w przypadku przybycia jednostek Straży Pożarnej w trakcie akcji ewakuacyjnej, kierujący jej przebiegiem zobowiązany jest do złożenia krótkiej informacji o przebiegu akcji, a następnie podporządkowania się dowódcy przybyłej jednostki ratowniczej z zewnątrz;

- 9) najemcy, firmy sprzątające, personel administracji oraz pozostali użytkownicy budynku powinni postępować zgodnie z postanowieniami INSTRUKCJI ALARMOWANIA W PRZYPADKU POWSTANIA POŻARU oraz INSTRUKCJI BEZPIECZEŃSTWA POŻAROWEGO, w tym:
- powiadomić sąsiadów o zagrożeniu,
 - zorganizować i nadzorować ewakuację z nadzorowanych – użytkowanych powierzchni,
 - sprawdzić czy wszystkie osoby opuściły nadzorowane powierzchnie,
 - opuścić obiekt udając się do miejsca zbiórki zgodnie z oznaczonymi kierunkami ewakuacji, planem ewakuacji oraz zaleceniami służby ochrony,
 - w miarę możliwości zabezpieczyć mienie,
 - nie korzystać z dźwigów i wind.

4.5.4. Ewakuacja osób w zależności od rodzaju niepełnosprawności

Po ogłoszeniu ewakuacji i stwierdzeniu, że w obiekcie znajdują się osoby z niepełnosprawnościami lub innymi szczególnymi potrzebami osoba kierująca ewakuacją wyznacza bezpośrednich asystentów do tych osób. Asystenci odpowiedzialni są za bezpieczną ewakuację osób z niepełnosprawnościami.

- **Osoby w spektrum autyzmu** – zaleca się postępowanie indywidualne zwłaszcza w kwestiach wrażliwości sensorycznej i reakcji na stres.
- **Osoby z niepełnosprawnością intelektualną** – jeśli nie występuje sprzężenie (współwystępowanie niepełnosprawności) osoby z niepełnosprawnością intelektualną są w stanie usłyszeć standardowe alarmy i zapowiedzi głosowe oraz zobaczyć aktywowane wizualne urządzenia powiadamiające, które ostrzegają o niebezpieczeństwie i konieczności ewakuacji. Jednak wszystkie standardowe systemy informowania o konieczności ewakuacji z budynku wymagają od użytkownika zdolności zrozumienia i przetwarzania informacji. Niepełnosprawność intelektualna czy nadwrażliwość lub niedowrażliwość na bodźce dźwiękowe i wizualne w niektórych przypadkach znacznie utrudnia lub całkowicie uniemożliwia samodzielne opuszczenie strefy zagrożenia. Wyznaczona (zaufana!) osoba asystująca powinna dotrzeć do osoby z niepełnosprawnością intelektualną i w spokojny, stanowczy, profesjonalny sposób przeprowadzić ją na zewnątrz budynku do wyznaczonego na rysunku

miejsce zbiórki jako miejsca bezpiecznego, lub miejsca bezpiecznego wewnątrz budynku jeśli zostało ono utworzone.

- **Osoby z niepełnosprawnościami słuchu i osoby g/Głuche** – osoby z niepełnosprawnością słuchu mogą sprawnie i samodzielnie opuścić strefę zagrożenia, pod warunkiem, że dowiedzą się o takiej konieczności np. za pomocą świetlnego lub wibracyjnego systemu powiadamiania alarmowego. Kluczowe jest dostarczenie informacji o konieczności ewakuacji. Jeśli w danym obiekcie nie występuje system świetlny/wizualny, powiadomieniem powinna się zająć wyznaczona wcześniej osoba (asystent). Ponieważ poinformowanie o zagrożeniu osób z tą niepełnosprawnością za pomocą dźwiękowych systemów ostrzegawczych, informacji głosowych, syren, głośników może być nieskuteczne niezbędne jest zastosowanie sygnalizacji optycznej lub informacji wizualnych (przygotowanych wcześniej do tego celu) lub np. komunikatu napisanego na telefonie, na kartce). Asystent opiekujący się taką osobą powinien podjąć próbę udzielenia jej informacji o koniecznej ewakuacji za pomocą wyraźnych ruchów ust– wówczas powinien mówić powoli, wyraźnie, ale bez przesadnej artykulacji, z twarzą zwróconą w kierunku rozmówcy (dość często osoby takie potrafią odczytywać komunikaty z ruchu warg).
- **Osoby z niepełnosprawnościami wzroku** – jeśli nie występuje sprzężenie niepełnosprawności, osoby z niepełnosprawnością wzroku są w stanie usłyszeć standardowe alarmy i zapowiedzi głosowe powiadamiające o niebezpieczeństwie. Niepełnosprawność wzroku może ograniczać lub uniemożliwiać samodzielne opuszczenie strefy zagrożenia. Jedną z wyznaczonych osób powinna dotrzeć do osoby z niepełnosprawnością wzroku i w spokojny, stanowczy, profesjonalny sposób przeprowadzić ją w bezpieczne miejsce. Najbardziej typowe, najbezpieczniejsze metody asysty OzN wzroku, to umożliwienie jej chwycenia łokcia bądź ramienia osoby asystującej. Asystent udzielający pomocy takiej osobie po zbliżeniu się do niej powinien rozpocząć z nią kontakt słowny a nie fizyczny podając swoje imię, funkcję i wyjaśnić co się dzieje deklarując pomoc. Następnie zaproponować jej swoje ramię (osoby niewidome korzystają ze swoich rąk do utrzymania równowagi, nie należy chwycić za rękę, szarpać, łapać za łaskę, popychać i przesuwając tych osób). Jeśli osoba jest z psem asystującym, nie należy prowadzić psa. Asystent zawsze idzie pierwszy, a osoba z niepełnosprawnością

wzroku pół kroku za nim, na bieżąco opisując otoczenie i wskazując przeszkody, np. schody w górę, w dół; pochył się – przeszkoda u góry.

- **Osoby z niepełnosprawnościami ruchu** – ewakuację osób z niepełnosprawnością ruchu (a także wszystkich osób, które nie mogą samodzielnie i szybko poruszać się po schodach) należy prowadzić z użyciem specjalistycznego sprzętu. Niedopuszczalna jest próba transportu osoby poruszającej się na wózku za jego pomocą: istnieje zbyt duże ryzyko zarówno dla ratownika niezawodowego, jak i dla osoby niezdolnej do ruchu (uraz pleców, utrata kontroli nad wózkiem i osobą na nim, potknięcie się, upadek itp.). Wózki mają wiele ruchomych lub słabych części, które nie są skonstruowane w taki sposób, by mogły wytrzymać obciążenia związane z podnoszeniem (np. pałąk ochronny, płyty podnóżka, koła, ruchome podłokietniki itp.). Osoby z tego rodzaju niesprawnościami głównie wymagają przenoszenia przy pomocy noszy, ewakuacji przy zastosowaniu wózka ewakuacyjnego, maty lub materaca ewakuacyjnego, wynoszenia na specjalnym krześle.

4.5.5. Sprzęt do ewakuacji (wózki, krzesła, materace, maty, kule, balkoniki ortopedyczne)

Urządzenia wspomagające służą do bezpiecznej ewakuacji osób o ograniczonej możliwości poruszania się (użytkowników wózków, kobiety w ciąży, osoby z czasową niepełnosprawnością, seniorzy itp.):

- **wózki (krzesła) ewakuacyjne** – stosowane do ewakuacji w pozycji siedzącej po schodach w dół lub w górę i w dół,
- **materace ewakuacyjne** – stosowane do ewakuacji w pozycji leżącej, przeznaczone dla osób, które nie mogą być ewakuowane za pomocą krzesła/wózka lub do miejsc, gdzie krzesło czy wózek mogą być niewygodne w użyciu (np. na wąskich klatkach schodowych),
- **maty ewakuacyjne** – przeznaczone do ewakuacji osób chorych/nieprzytomnych bezpośrednio z łóżka (mata umieszczona jest na stałe pod materacem na łóżku – w razie konieczności ewakuacji mata i materac unieruchamiają pacjenta za pomocą pasów bezpieczeństwa, dając możliwość bezpiecznej ewakuacji poziomej i pionowej).

Sprzęt powinien posiadać parametry i charakterystykę właściwą dla sprzętu medycznego oraz mieć oznaczenie CE. Oprócz tego zaleca się, by sprzęt miał możliwie długą

gwarancję (6 lat) oraz jak największy udźwig (min. 180 kg). Minimum raz w roku konieczne jest szkolenie użytkowników budynku z obsługi zakupionego sprzętu.

4.5.6. Znaki bezpieczeństwa pożarnicze i ewakuacyjne

Przy ustalaniu rodzaju i rozmieszczenia tablic ochrony przeciwpożarowej i ewakuacyjnych w obiekcie należy uwzględnić rozwiązania budowlano-instalacyjne obiektu a także sposoby zagospodarowania powierzchni i pomieszczeń.

Rozmieszczenie tablic należy przeprowadzić zgodnie z zapisami Polskich Norm: PN-N-01256/01 Znaki ochrony przeciwpożarowej, PN-N-01256/02 Znaki ewakuacyjne oraz PN-N-01256/05 Zasady umieszczania znaków bezpieczeństwa na drogach ewakuacyjnych i drogach pożarowych.

Zgodnie z Rozporządzeniem MSWiA w sprawie ochrony przeciwpożarowej budynków, innych obiektów budowlanych i terenów, właściciel, użytkownik lub zarządca jest zobowiązany do oznakowania obiektu pożarniczymi tablicami informacyjnymi, a w szczególności do:

- umieszczania w miejscach widocznych wykazu telefonów alarmowych oraz instrukcji postępowania na wypadek pożaru,
- oznakowania dróg, wyjść i kierunków ewakuacji zgodnie z PN-N-01256/02,
- oznakowania miejsc usytuowania urządzeń sterujących urządzeniami ppoż.,
- oznakowania miejsc usytuowania ppoż. wyłączników prądu, głównego zaworu gazu oraz miejsc w których występują materiały niebezpieczne pożarowo.

5. WYPOSAŻENIE W WYMAGANE URZĄDZENIA PRZECIWPOŻAROWE I GAŚNICE ORAZ SPOSOBY PODDAWANIA ICH PRZEGLĄDOM TECHNICZNYM I CZYNNOŚCIOM KONSERWACYJNYM.

Obiekt wyposażono w następujące instalacje i urządzenia przeciwpożarowe:

a) instalacje elektryczne:

- źródła zasilania budynku (podstawowe, rezerwowe),
- system sygnalizacji pożaru (SSP),
- awaryjne oświetlenie ewakuacyjne w tym podświetlane znaki ewakuacyjne,

- przeciwpożarowy główny wyłącznik prądu (PWP),
- instalacja uziemiająca i odgromowa,
- instalacje teletechniczne,

b) sieci, instalacje i urządzenia wodociągowe:

- instalacja przeciwpożarowych wewnętrznych hydrantów,
- pompownia pożarowa – hydrofor,
- zewnętrzna przeciwpożarowa sieć wodociągowa w ulicy H. Sienkiewicza,

c) instalacje i urządzenia wentylacji pożarowej:

- wentylacja grawitacyjna oddymiająca salę teatralną (scena, widownia),
- urządzenia służące do usuwania dymu, uruchamiane samoczynnie poprzez system wykrywania dymu (SSP) w klatkach schodowych K5 i K6,

d) inne urządzenia przeciwpożarowe:

- bramy przeciwpożarowe kurtynowe EI60,
- przenośne urządzenia gaśnicze (gaśnice).

5.1. Zasilanie elektryczne budynku i obwodów pożarowych

Obowiązujące przepisy techniczno-budowlane wymagają aby budynek użyteczności publicznej jakim jest uczelnia (szkoła), w którym zanik napięcia w elektrycznej sieci zasilającej może spowodować zagrożenie życia lubi zdrowia ludzi, poważne zagrożenie środowiska, a także znaczne straty materialne, był zasilany co najmniej z dwóch niezależnych, samoczynnie załączających się źródeł energii elektrycznej oraz wyposażać w samoczynnie załączające się oświetlenie awaryjne (zapasowe lub ewakuacyjne).

W instalacjach elektrycznych głównie należy stosować:

- urządzenia ochronne różnicowoprądowe uzupełniające podstawową ochronę przeciwprzepięciową i ochroną przed powstaniem pożaru, powodujące w warunkach uszkodzenia samoczynne wyłączenie zasilania,
- wyłączniki nadprądowe w obwodach odbiorczych,
- przeciwpożarowe wyłączniki prądu,
- urządzenia ochrony przeciwprzepięciowej,
- przewody elektryczne z żyłami wykonanymi wyłącznie z miedzi jeśli ich przekrój nie przekracza 10 mm².

Przeciwpożarowy wyłącznik prądu, odcina dopływ prądu do wszystkich obwodów, z wyjątkiem obwodów zasilających instalacje i urządzenia, których funkcjonowanie jest niezbędne w czasie pożaru.

Odcięcie dopływu prądu przeciwpożarowym wyłącznikiem nie może powodować samoczynnego załączenia drugiego źródła energii elektrycznej z wyjątkiem źródła zasilającego oświetlenie awaryjne.

Instalacja piorunochronna powinna być wykonana zgodnie z wymaganiami norm PN dotyczących ochrony odgromowej obiektów budowlanych.

Przeglądy oraz odbiory instalacji elektrycznej (po wykonanych pracach remontowych lub awariach) należy przeprowadzać na podstawie oględzin oraz pomiarów i prób w zakresie:

- próba ciągłości elektrycznej przewodów ochronnych, w tym przewodów głównych i dodatkowych połączeń wyrównawczych ochronnych oraz przewodów czynnych występujących w obwodach odbiorczych kształtowanych w formie pierścienia przyłączonego do jednego punktu obwodu zasilającego,
- pomiar rezystancji izolacji instalacji elektrycznej,
- sprawdzenie ochrony za pomocą SELV, PELV, separacji elektrycznej,
- sprawdzenie skuteczności ochrony przy uszkodzeniu za pomocą samoczynnego wyłączenia zasilania,
- pomiar rezystancji uziomu,
- sprawdzenie działania wyłączników ochronnych różnicowo-prądowych.

Pod względem formalnym sprawdzenia instalacji elektrycznej dotyczy norma PN-HD 60364-6:2008 Instalacje elektryczne niskiego napięcia – Część 6: Sprawdzanie.

5.2. System sygnalizacji pożaru (SSP)

Objęta przebudową część budynku (STP3) wyposażona została w nowy system sygnalizacji pożaru (SSP). System ten stanowi ochronę całkowitą w tej części budynku z adresowalną detekcją pożaru.

SSP poza wykrywaniem pożaru realizuje zadania sterująco – kontrolująco - monitorujące związane z działaniem urządzeń i instalacji, wyłącznie związanych z bezpieczeństwem pożarowym z wyłączeniem funkcji sterujących urządzeniami i

systemami oddymiania oraz zamykania otworów okiennych i drzwiowych. Czynności te wykonują oddzielnie dedykowane centrale sterujące i współpracujące z SSP.

System sygnalizacji pożaru (SSP) monitoruje i przesyła sygnały alarmu pożarowego II stopnia do jednostki PSP poprzez urządzenie transmisji alarmu (UTA).

UTA odbiera i przekazuje dwa sygnały:

- zbiorczy sygnał alarmu II stopnia,
- zbiorczy sygnał alarmu uszkodzeniowego.

Centralę SSP zamontowano w pomieszczeniu 0.19 – elektryków na parterze.

Ponadto w pomieszczeniu Ochrony 0.03 znajduje się wyniesiony panel obsługi w formie dodatkowego węzła centrali SSP.

Instalacja sygnalizacji pożarowej składa się z 2 linii dozorowych typu pętlowego, na których zainstalowano adresowalne czujki dymowe, ręczne ostrzegacze pożarowe (ROP) oraz 1 linii dozorowej na której zainstalowano liniowe moduły kontrolno-sterujące przeznaczone do uruchamiania, sterowania urządzeniami alarmowymi i przeciwpożarowymi oraz do monitorowania urządzeń związanych z bezpieczeństwem pożarowym obiektu.

Instalacja oparta jest na urządzeniach systemu sygnalizacji pożarowej POLON 6000 produkcji POLON-ALFA.

Centrala SSP realizuje scenariusz pożarowy w dwustopniowym systemie alarmu pożarowego (**stopień I i stopień II**) :

Alarmowanie dwustopniowe, jest alarmowaniem z opóźnieniem alarmu II stopnia. Jeśli w czasie **T1**, alarm I stopnia nie zostanie potwierdzony, centrala przejdzie w stan alarmu II stopnia. W przeciwnym przypadku, zostaje włączony czas **T2** . Jeśli w czasie T2, alarm I stopnia nie zostanie skasowany, centrala przejdzie w stan alarmu II stopnia.

W celu zrealizowania alarmowania dwustopniowego, w systemie można zaprogramować odpowiednie czasy T1 i T2.

- **T1** – czas oczekiwania na potwierdzenie alarmu I stopnia,
- **T2** – czas na rozpoznanie sytuacji po potwierdzeniu alarmu I stopnia, który jest równocześnie czasem opóźnieniaysterowania wyjść do **Urządzeń Transmisji Alarmu**.

Możliwe jest wprowadzenie dodatkowych czasów T3 i T4 związane z opóźnieniamiysterowania wyjść do grup urządzeń zdefiniowanych w normie PN-EN 54-2:

- **T3** – czas opóźnienia występowania wyjść do URZĄDZEŃ ALARMOWYCH,
- **T4** – czas opóźnienia występowania wyjść do PRZECIWPOŻAROWYCH URZĄDZEŃ ZABEZPIECZAJĄCYCH.

Czasy **T1, T2, T3 i T4** można programować w zakresie **0 ... 10 min** (zgodnie z EN 54-2).

Tryb uruchomienia i działania wg rodzaju alarmu :

1. alarm pożarowy I stopnia:

sygnał z jednej czujki pożarowej zawsze uruchamia ten rodzaj alarmu, co sygnalizuje i rejestruje centrala systemu,

2. alarm pożarowy II stopnia

Centrala SSP uruchomi alarm II⁰ gdy:

- w centrali w ciągu $T1 = 30$ s nie nastąpi potwierdzenie przyjęcia alarmu (reakcja obsługi centrali),
- centrala otrzyma sygnał z drugiej czujki pożarowej,
- centrala otrzyma sygnał z czujek działających w koincydencji dwuczujnikowej,
- centrala otrzyma sygnał z ROP po zadziałaniu czujki pożarowej ze wskazaniem lokalizacji strefy (miejsca) zadziałania czujki,
- centrala otrzyma sygnał z jednej czujki i automatycznie jej praca przejdzie w stan alarmu II stopnia po upływie czasu przewidzianego do przeprowadzenia rozpoznania np. $T2 = 180$ s w dzień i 240 s w nocy,
- alarm I stopnia zostanie potwierdzony przez obsługę budynku po dokonany rozpoznaniu.

Adresowalne elementy liniowe zastosowane w instalacji SSP:

- czujki optyczne dymu,
- ręczne ostrzegacze pożarowe (ROP)

1) Dokumentacja

Podstawową dokumentacją jest Książka eksploatacji, która powinna być przechowywana w miejscu dostępnym dla osób upoważnionych (najlepiej w pomieszczeniu ochrony lub w pobliżu). W książce należy odnotowywać wszystkie zdarzenia związane z eksploatacją instalacji.

2) Konserwacja – postanowienia ogólne

W celu zapewnienia ciągłego prawidłowego funkcjonowania, instalacja powinna być regularnie kontrolowana (przeglądana) i poddawana obsłudze technicznej. Umowy w tym zakresie powinny być zawarte natychmiast po zakończeniu montażu, niezależnie od tego, czy obiekt jest użytkowany, czy też nie.

Na ogół, umowa powinna być zawarta pomiędzy użytkownikiem i/lub właścicielem a producentem, dostawcą lub inną osobą prawną lub fizyczną, kompetentną w zakresie kontroli, obsługi technicznej i naprawy. Umowa powinna określać sposób zapewnienia dostępu do obiektu oraz czas usunięcia uszkodzenia. Nazwa i numer telefonu konserwatora powinny być wyraźnie uwidocznione przy CSP.

3) Instrukcja konserwacji – przeglądy i obsługa techniczna

Należy opracować instrukcję kontroli (przeglądów) i obsługi technicznej. Celem tej instrukcji powinno być zapewnienie zgodnego z przeznaczeniem funkcjonowania instalacji w normalnych warunkach eksploatacji. Baterie akumulatorów powinny być wymieniane w odstępach czasu nie przekraczających zaleceń producenta baterii. Należy dopilnować, aby po kontroli wszystkie urządzenia zostały przywrócone do stanu dozorowania. Powinny być stosowane podane poniżej zasady konserwacji:

a) Obsługa codzienna

Użytkownik i/lub właściciel powinien zapewnić, aby w każdy dzień roboczy było sprawdzone:

- czy każda CSP wskazuje stan dozorowania, lub czy każde odchylenie od stanu dozorowania jest odnotowane w książce eksploatacji, i czy we właściwy sposób został zawiadomiony konserwator;
- czy po każdym alarmie zarejestrowanym poprzedniego dnia podjęto odpowiednie działania;
- czy, jeżeli instalacja była wyłączana, przeglądana lub miała wykasowaną sygnalizację, to została przywrócona do stanu dozorowania.

Każda zauważona nieprawidłowość powinna być odnotowana w książce eksploatacji i możliwie szybko usunięta.

b) Obsługa miesięczna

Użytkownik i/lub właściciel powinien zapewnić, aby co najmniej raz w miesiącu:

- zagwarantowano wystarczający zapas papieru, tuszu lub taśmy dla każdej drukarki;
- przeprowadzono test wskaźników optycznych w centrali (wg PN-EN 54-2:2002 p.12.11); każdy fakt niesprawności jakiegoś wskaźnika został odnotowany w książce eksploatacji.

Każda zauważona nieprawidłowość powinna być odnotowana w książce eksploatacji i możliwie szybko usunięta.

c) Obsługa kwartalna

Użytkownik i/lub właściciel powinien zapewnić, aby co najmniej jeden raz na każde trzy miesiące, osoba kompetentna:

- sprawdziła wszystkie zapisy w książce eksploatacji i podjęła niezbędne działania doprowadzenia do prawidłowej pracy instalacji;
- spowodowała zadziałanie co najmniej jednej czujki lub ręcznego ostrzegacza pożarowego w różnych lokalizacjach, w celu sprawdzenia czy CSP prawidłowo odbiera i wyświetla określone sygnały, emituje alarm akustyczny oraz uruchamia wszystkie inne urządzenia alarmowe i pomocnicze;
- sprawdziła, czy nadzorowanie uszkodzeń CSP funkcjonuje prawidłowo;
- przeprowadziła wszystkie inne próby, określone przez instalatora, dostawcę lub producenta;
- dokonała rozpoznania, czy nie nastąpiły jakieś zmiany budowlane w budynku i jego przeznaczeniu, wpływające na poprawność rozmieszczenia czujek i ręcznych ostrzegaczy pożarowych oraz innych urządzeń alarmowych.

Każda zauważona nieprawidłowość powinna być odnotowana w książce eksploatacji i możliwie szybko usunięta.

d) Obsługa roczna

Użytkownik i/lub właściciel powinien zapewnić, aby co najmniej raz w roku specjalista:

- przeprowadził próby zalecane dla obsługi codziennej, miesięcznej i kwartalnej;
- sprawdził każdą czujkę na poprawność działania zgodnie z zaleceniami producenta;

- UWAGA: chociaż każda czujka powinna być sprawdzona raz w roku, dopuszcza się sprawdzanie kolejnych 25% czujek przy kolejnej kontroli kwartalnej;
- sprawdził zdolność CSP do uaktywniania wszystkich wyjść funkcji pomocniczych;
- sprawdził wzrokowo, czy wszystkie połączenia kablowe i aparatura są sprawne, nieuszkodzone i odpowiednio zabezpieczone;
- dokonał oględzin, w celu ustalenia, czy nie nastąpiły jakieś zmiany budowlane w budynku lub jego przeznaczeniu, które mogłyby wpłynąć na poprawność rozmieszczenia czujek i ręcznych ostrzegaczy pożarowych oraz urządzeń alarmowych;
- sprawdził, czy pod każdą czujką jest utrzymana wolna przestrzeń co najmniej 0,5 m we wszystkich kierunkach i czy wszystkie ręczne ostrzegacze pożarowe są dostępne i widoczne.
- sprawdził stan wszystkich baterii akumulatorów rezerwowych.

Każda zauważona nieprawidłowość powinna być odnotowana w książce eksploatacji i możliwie szybko usunięta.

5.3. Przeciwpozarowy wyłącznik prądu (PWP)

Zastosowano zestaw przeciwpozarowego wyłącznika prądu PWP typu DH-PWP-1 składający się z:

- urządzenia uruchamiającego (UU),
- urządzenia sygnalizującego (US) - współpracującego z urządzeniem uruchamiającym (UU),
- urządzenia wykonawczego (UW) - odłączającego zasilanie od źródła energii elektrycznej wszystkich obwodów użytkowych, z wyjątkiem obwodów zasilających instalacje i urządzenia, których funkcjonowanie jest niezbędne podczas pożaru.

Odcięcie dopływu prądu przeciwpozarowym wyłącznikiem nie może powodować samoczynnego załączenia lub działania drugiego źródła energii elektrycznej,

Zastosowano dwa ręczne przyciski PWP1-W01-B-11-2LED7 umieszczone:

- przycisk Nr 1 na ścianie zewnętrznej budynku przy wejściu z dziedzińca do klatki schodowej z Biblioteką na parterze,

- przycisk Nr 2 w pom. Ochrony nr 0.03.

Zadaniem zestawu DH-PWP-1 jest:

- przyjęcie sygnału sterującego z zewnętrznego urządzenia uruchamiającego (UU),
- odłączenie dopływu energii elektrycznej w obsługiwanej strefie pożarowej (budynku) przez urządzenie wykonawcze (UW) z wbudowanym wyłącznikiem/rozłącznikiem.
- zasygnalizowanie / potwierdzenie odłączenia zasilania poprzez urządzenia sygnalizujące (US),

Złącze kablowe (ZK) budynku jest dwustronnie zasilane. Przełączanie zasilania realizuje samoczynne załączanie rezerwy (SZR). Rozwiązanie to gwarantuje ciągłość zasilania urządzeń przeciwpożarowych przewidzianych do działania w czasie pożaru.

Podstawowe funkcje:

- kontrola stanu załączony / wyłączony,
- kontrola uszkodzenia.

Przyciski PWP głównie obsługiwane są przez ochronę obiektu na polecenie kierującego akcją ratowniczą.

Kierujący akcją ratowniczą ma zapewnioną możliwość wyłączenia i powrotnego załączenia zasilania obwodów pożarowych za pomocą odrębnego wyłącznika.

5.4. Awaryjne oświetlenie ewakuacyjne

W części budynku objętej przebudową przewidziano awaryjne oświetlenie ewakuacyjne:

- w sali teatralnej,
- na klatkach schodowych K5 i K6,
- na drogach ewakuacyjnych prowadzących z ewakuacyjnej klatki schodowej K6 do strefy pożarowej STP 2 z wyjściem ewakuacyjnym na zewnątrz budynku (przez salę ekspozycyjną 0.39 i główny korytarz 0.43),
- na I piętrze w Sali gimnastycznej z wyjściem na klatkę K5 i K6,
- na parterze w łazienkach osób z niepełnosprawnością i korytarzu 0.16 prowadzącym do głównego korytarza 0.43 i na Plac zewnętrzny,
- w zewnętrznych strefach otwartych wszystkich wyjść ewakuacyjnych.

Awaryjne oświetlenie ewakuacyjne spełnia następujące funkcje:

- oświetla znaki drogi ewakuacyjnej,
- wytwarza natężenie oświetlenia na drogach ewakuacyjnych i wzdłuż dróg ewakuacyjnych w taki sposób, aby był bezpieczny ruch w kierunku wyjścia do bezpiecznego miejsca,
- zapewnia aby punkty alarmu pożarowego i sprzętu przeciwpożarowego, rozmieszczone wzdłuż dróg ewakuacyjnych, mogły być łatwo zlokalizowane i użyte,
- umożliwia działanie związane ze środkami bezpieczeństwa.

Monitorowanie, sprawdzanie, automatyczne wykonywanie testów baterii, magazynowanie danych o modułach awaryjnych, przesyłanie informacji na komputer lub drukarkę, lokalizację i sygnalizację uszkodzenia określonego modułu awaryjnego awaryjnych oprav ewakuacyjnych realizuje Centralna RUBIC UNA (750).

Czas działania oświetlenia (akumulatorów) min. 1h od zaniku oświetlenia podstawowego.

Czas załączenia ≤ 2 s od zaniku oświetlenia podstawowego.

5.5. Przeciwpozarowe bramy kurtynowe EI 60

Otwory w elementach budynku stanowiące oddzielenia przeciwpożarowe (ściany wewnętrzne i zewnętrzne) strefy pożarowe, zabezpieczone zostały bramami kurtynowymi EI60.

Zastosowano bramy typu MARC OK EI60 uruchamiane automatycznie sygnałem z CSSP. Funkcje zamknij/otwórz mogą być realizowane odrębnymi urządzeniami np. przyciski.

Brama na drodze komunikacji ogólnej widowiska / korytarz posiada możliwość zamykania / otwierania z dwóch jej stron (np. 2 x przyciski) i w czasie pożaru powinna być uruchamiana wyłącznie wg decyzji kierującego akcją.

5.6. Sieć wodociągowa przeciwpożarowa zewnętrzna

Wymaganą ilość wody do zewnętrznego gaszenia pożaru w ilości $20 \text{ dm}^3/\text{s}$ zapewnia sieć wodociągu miejskiego.

Do zewnętrznego gaszenia pożaru przewidziane są dwa podziemne hydranty DN 80 umieszczone w miejskiej zewnętrznej przeciwpożarowej sieci wodociągowej przy

ul. H. Sienkiewicza 6 i 20. Hydranty pożarowe DN 80 posiadają wydajność 10 dm³/s przy ciśnieniu nominalnym 0,2 MPa mierzonym na zaworze hydrantowym podczas poboru wody.

5.7. Przeciwpozarowa instalacja wodociągowa wewnętrzna

W budynku zastosowana jest wewnętrzna przeciwpozarowa instalacja wodociągowa hydrantów HP 52 w ilości 9 szt. Instalacja zasilana jest z wodociągu miejskiego poprzez hydrofor usytuowany w pomieszczeniu przyłącza wodociągowego (podpiwniczenie oficyny).

W przebudowanej strefie pożarowej STP3 wymieniono wewnętrzne hydranty 52 na 25.

5.7.1. Rozmieszczenie hydrantów:

a) parter

- przy wejściu głównym,
- w części teatralnej – 3 sztuki

b) piętro I

- budynek główny – korytarz przy klatce schodowej,
- oficyna poprzeczna – korytarz przy klatce schodowej,

c) piętro II

- budynek główny – korytarz przy klatce schodowej,
- oficyna poprzeczna – korytarz przy klatce schodowej,

d) piętro III

- budynek główny – korytarz przy klatce schodowej.

5.7.2. Zasady obsługi hydrantów wewnętrznych

Hydrant wewnętrzny (zawór hydrantowy) jest urządzeniem przeciwpozarowym umieszczonym na sieci wodociągowej wewnętrznej służącym do gaszenia pożarów grupy A. Umożliwia on dogodne gaszenie ewentualnego pożaru z większych niż gaśnice odległości, a w szczególności przydatny jest do gaszenia pożarów w zarodku oraz do dogaszania pogorzelisk. W celu uruchomienia hydrantu wewnętrznego należy:

- 1) otworzyć szafkę,
- 2) rozwinąć wąż tłoczny zakończony prądownicą,

- 3) otworzyć (odkręcić) zawór hydrantowy,
- 4) skierować strumień wody na źródło ognia.

Nie jest wskazane używanie hydrantów wewnętrznych do gaszenia pożarów w obrębie elektroniki użytkowej oraz instalacji i urządzeń elektrycznych pod napięciem (niszczące działanie wody oraz możliwość porażenia prądem). W związku z powyższym pełne wykorzystanie hydrantu wewnętrznego do gaszenia ewentualnego pożaru może nastąpić tylko w ostateczności (np. po wykorzystaniu najbliższych gaśnic).

Zasady eksploatacji tego rodzaju urządzeń przeciwpożarowych reguluje PN-EN-671-3 hydranty wewnętrzne. Arkusz 3 – konserwacja hydrantów wewnętrznych z wężem półsztywnym i hydrantów wewnętrznych z wężem płaskoskładanym.

Obsługę hydrantu powinny stanowić dwie osoby. Pierwsza osoba powinna być odpowiedzialna za odkręcenie zaworu, a druga za obsługę stanowiska gaśniczego. Napełnienie węża wodą powinno następować na wyraźne polecenie osoby obsługującej prądownicę.

Hydrant wewnętrzny 25 wraz z gaśnicą

5.7.3. Przeglądy i konserwacja

- 1) Wymagania konserwacyjne

Zgodnie z PN-EN 671-3 stałe urządzenia gaśnicze (hydranty wewnętrzne, instalacja) powinny być regularnie konserwowane. Przeglądy i konserwacja powinny być przeprowadzane przez osobę kompetentną i odpowiedzialną.

2) Zakres przeglądu

Wąż hydrantu powinien być całkowicie rozwinięty, hydrant poddany ciśnieniu i sprawdzony według następujących punktów, czy:

- urządzenie nie jest zastawione, uszkodzone, a elementy nie są skorodowane lub przeciekające;
- instrukcje obsługi są czyste i czytelne;
- miejsce umieszczenia jest wyraźnie oznakowane;
- mocowania do ściany są odpowiednie do ich przeznaczenia i pewnie zamontowane;
- wypływ wody jest równomierny i dostateczny (wskazane jest użycie miernika przepływu oraz miernika ciśnienia);
- miernik ciśnienia (jeżeli jest zastosowany) pracuje prawidłowo i w swoim zakresie pomiarowym;
- wąż na całej długości nie wykazuje oznak uszkodzeń, zniekształceń zużycia ani pęknięć; jeżeli wąż wykazuje jakieś uszkodzenia, powinien być wymieniony na nowy lub poddany próbie ciśnieniowej na maksymalne ciśnienie robocze;
- zaciski lub taśmowanie węża są prawidłowego typu i właściwie zaciśnięte;
- zwijadło wężowe obraca się lekko w obu kierunkach;
- w przypadku wychylnego zwijadła wężowego zwijadło wężowe obraca się łatwo i czy wychyla się o 180°;
- w przypadku ręcznych zwijadeł zawór odcinający jest właściwego typu i czy działa łatwo i prawidłowo;
- w przypadku zwijadeł automatycznych praca zaworu automatycznego jest prawidłowa oraz czy praca dodatkowego serwisowego zaworu odcinającego jest właściwa;
- stan przewodów rurowych zasilających w wodę jest właściwy, czy odcinki elastyczne nie wykazują oznak zużycia lub zniszczenia;
- jeżeli hydrant wyposażony jest w szafkę, czy nie nosi ona oznak uszkodzenia i czy drzwiczki szafki łatwo się otwierają;
- prądownica jest właściwego typu i czy łatwo się nią posługiwać;

- praca prowadnic węża jest prawidłowa, upewnić się, że są one właściwie i pewnie zamocowane;
- pozostawić hydrant wewnętrzny w stanie gotowym do natychmiastowego użycia.

Jeżeli konieczne są poważniejsze naprawy, hydrant powinien być oznakowany jako uszkodzony i kompetentna osoba powinna powiadomić o tym użytkownika, właściciela.

3) Okresowe przeglądy i konserwacje wszystkich węży

Co 5 lat wszystkie węże powinny być poddane próbie ciśnieniowej na maksymalne ciśnienie robocze instalacji, zgodnie z EN 671-1 i/lub EN 671-2.

4) Dokumentowanie przeglądów i konserwacji

Po przeglądzie i przeprowadzeniu niezbędnych pomiarów hydranty wewnętrzne powinny być przez kompetentne osoby oznakowane napisem „SPRAWDZONE”.

Osoby odpowiedzialne powinny przechowywać trwale zapisy o wszystkich przeglądach, kontrolach i testach. Zapis taki powinien zawierać:

- datę (miesiąc i rok) przeglądu i testów;
- wyniki testów;
- wykaz i datę zainstalowania części zamiennych;
- dodatkowe testy do wykonania, jeśli są wymagane;
- datę (miesiąc i rok) następnego przeglądu i testów;
- wykaz wszystkich hydrantów wewnętrznych z węzem półsztywnym i/lub z węzem płasko składanym.

5) Bezpieczeństwo pożarowe podczas przeglądów i konserwacji

Ponieważ przegląd i konserwacja mogą okresowo zmniejszyć efektywność zabezpieczenia przeciwpożarowego należy:

- zależnie od przewidywanego zagrożenia pożarowego, poddać równocześnie konserwacji na danej powierzchni tylko ograniczoną liczbę hydrantów;
- zapewnić dodatkowe przedsięwzięcia zabezpieczające oraz przeprowadzić dodatkowy instruktaż na czas konserwacji oraz na okres braku zasilania w wodę.

6) Usuwanie usterek

Tylko podzespoły, na przykład węże, prądownice, zawory odcinające, spełniające wymagania standardów dostawców lub mające dopuszczenia do stosowania w hydrantach wewnętrznych mogą być używane do wymiany, zastępując niewłaściwe w celu dalszego użytkowania.

7) Potwierdzenie przeglądu.

Dane dotyczące konserwacji i przeglądu powinny być zapisane na etykiecie, która nie może zakrywać żadnych oznaczeń producenta. Na etykiecie powinny być umieszczone następujące dane:

- słowo „SPRAWDZONE”
- nazwa i adres dostawcy hydrantu;
- znak jednoznacznie identyfikujący osobę kompetentną;
- data (rok i miesiąc) kiedy konserwacja była przeprowadzona.

5.8. Awaryjne oświetlenie ewakuacyjne i znaki ewakuacyjne

Na obecnym etapie przebudową objęto instalacje oświetlenia ewakuacyjnego i kierunkowego dedykowana jest jedynie dla pomieszczeń foyer, sali teatralnej STP3 oraz klatki schodowe K5 i K6. Oświetlenie ma za zadanie oświetlić wyjścia i drogi komunikacyjne w razie braku zasilania podstawowego.

W pozostałej części budynku aktualny stan instalacji awaryjnego oświetlenia ewakuacyjnego nie spełnia wymagań przepisów i norm EN-PN (wyrób własny) i nie podlega określaniu zasad sprawdzeń, testów, kontroli, przeglądów i konserwacji.

5.9. Wyposażenie w gaśnice

5.9.1. Rozmieszczenie gaśnic w obiekcie

Budynek jest wyposażony w sprzęt gaśniczy stosownie do kategorii zagrożenia ludzi, wielkości obciążenia ogniowego oraz powierzchni. Jedna jednostka masy środka gaśniczego 2 kg (lub 3 dm³) zawartego w gaśnicach powinna przypadać (z wyjątkiem przypadków określonych w przepisach szczególnych):

- a) na każde 100 m² powierzchni strefy pożarowej w budynku, niechronionej stałym urządzeniem gaśniczym:
- zakwalifikowanej do kategorii zagrożenia ludzi ZL I, ZL II, ZL III lub ZL V,
 - produkcyjnej i magazynowej o gęstości obciążenia ogniowego ponad 500 MJ/m²,
 - zawierającej pomieszczenie zagrożone wybuchem;
- b) na każde 300 m² powierzchni strefy pożarowej niewymienionej w pkt. a, z wyjątkiem zakwalifikowanej do kategorii zagrożenia ludzi ZL IV.

Przy ustalaniu rodzaju sprzętu gaśniczego należy stosować następujące zasady w zależności od grupy pożarów:

	pożary ciał stałych pochodzenia organicznego, np. pożary drewna, papieru, tkanin
	pożary cieczy palnych, ciał stałych topiących się, np. pożary benzyn, alkoholi, parafiny, lakierów, rozpuszczalników
	pożary gazów palnych, np. pożary metanu, acetylenu, wodoru, gazu ziemnego i innych
	pożary metali
	pożary tłuszczów i olejów w urządzeniach kuchennych

Przy rozmieszczaniu lub uzupełnianiu brakującego podręcznego sprzętu gaśniczego w budynku należy stosować następujące zasady:

- sprzęt gaśniczy powinien być umieszczony w miejscach łatwo dostępnych i widocznych, przy wejściach i klatkach schodowych, przy przejściach i korytarzach, przy wyjściach na zewnątrz pomieszczeń;
- w obiekcie wielokondygnacyjnym takim, jakim jest przedmiotowy budynek, sprzęt gaśniczy należy umieszczać w tych samych miejscach na każdej kondygnacji, jeżeli warunki techniczne na to pozwalają;
- do sprzętu gaśniczego powinien być zapewniony dostęp o szerokości min. 1 m;
- sprzęt gaśniczy należy umieszczać w miejscach nienarażonych na uszkodzenia mechaniczne oraz działanie źródeł ciepła (piece, grzejniki);
- odległość dojścia do sprzętu gaśniczego nie powinna być większa niż 30 m.

Wstępne rozmieszczenie podręcznego sprzętu gaśniczego jest pokazane na rzutach poszczególnych stref pożarowych stanowiących integralną część niniejszej Instrukcji.

5.9.2. Rodzaje, budowa i obsługa sprzętu gaśniczego

1) Gaśnice proszkowe

Gaśnice proszkowe pod stałym ciśnieniem oznacza się literą „X”. Czynnikiem wyrzutowym jest gaz (najczęściej azot, lub suche powietrze) utrzymywany pod stałym ciśnieniem. O sprawności gaśnicy informuje zamontowany do zaworu manometr.

Aktualnie w Polsce w ochronie przeciwpożarowej spotykamy gaśnice pod stałym ciśnieniem od 1 kg do 12 kg. Najczęściej produkowane i stosowane są gaśnice proszkowe 2, 4 i 6 kg. Najczęściej stosowanym i najbardziej skutecznym środkiem gaśniczym w gaśnicach i agregatach jest proszek gaśniczy.

Aktualnie stosowane są proszki gaśnicze do grup pożarów BC i ABC, w których wykorzystuje się nowoczesne środki fosforanowe (które w praktyce są mieszaninami fosforanów i siarczanów amonowych oraz dodatków uszlachetniających, zwiększających odporność na wchłanianie wilgoci, a także poprawiające sypkość); odznaczają się one:

- szerokim zakresem temperatur stosowania,
- małą wrażliwością na wstrząsy,
- długim okresem przechowywania.

Gaśnice proszkowe ze względu na zastosowany w nich proszek gaśniczy BC lub ABC oraz różne wersje pojemności zbiorników są zalecane do zabezpieczania przeciwpożarowego samochodów, wagonów kolejowych, garaży, biur, mieszkań, warsztatów, magazynów, hal przemysłowych, statków, podziemnych wyrobisk górniczych, zakładów energetycznych i chemicznych, budynków administracji państwowej, służby zdrowia, oświaty, nauki i kultury itp.

Gaśnice te zbudowane są z bezszwowych zbiorników stalowych głęboko tłoczonych, pokrytych trwałą powłoką lakierniczą. Dzięki zastosowaniu odpowiednich zaworów istnieje możliwość przerywania emisji środka gaśniczego. Konstrukcja węża gumowego pozwala na łatwe manewrowanie strugą proszku gaśniczego. Gaśnice te posiadają możliwość wielokrotnego napełniania, są proste w obsłudze oraz niezawodne w działaniu.

Gaśnica proszkowa GP – 6x

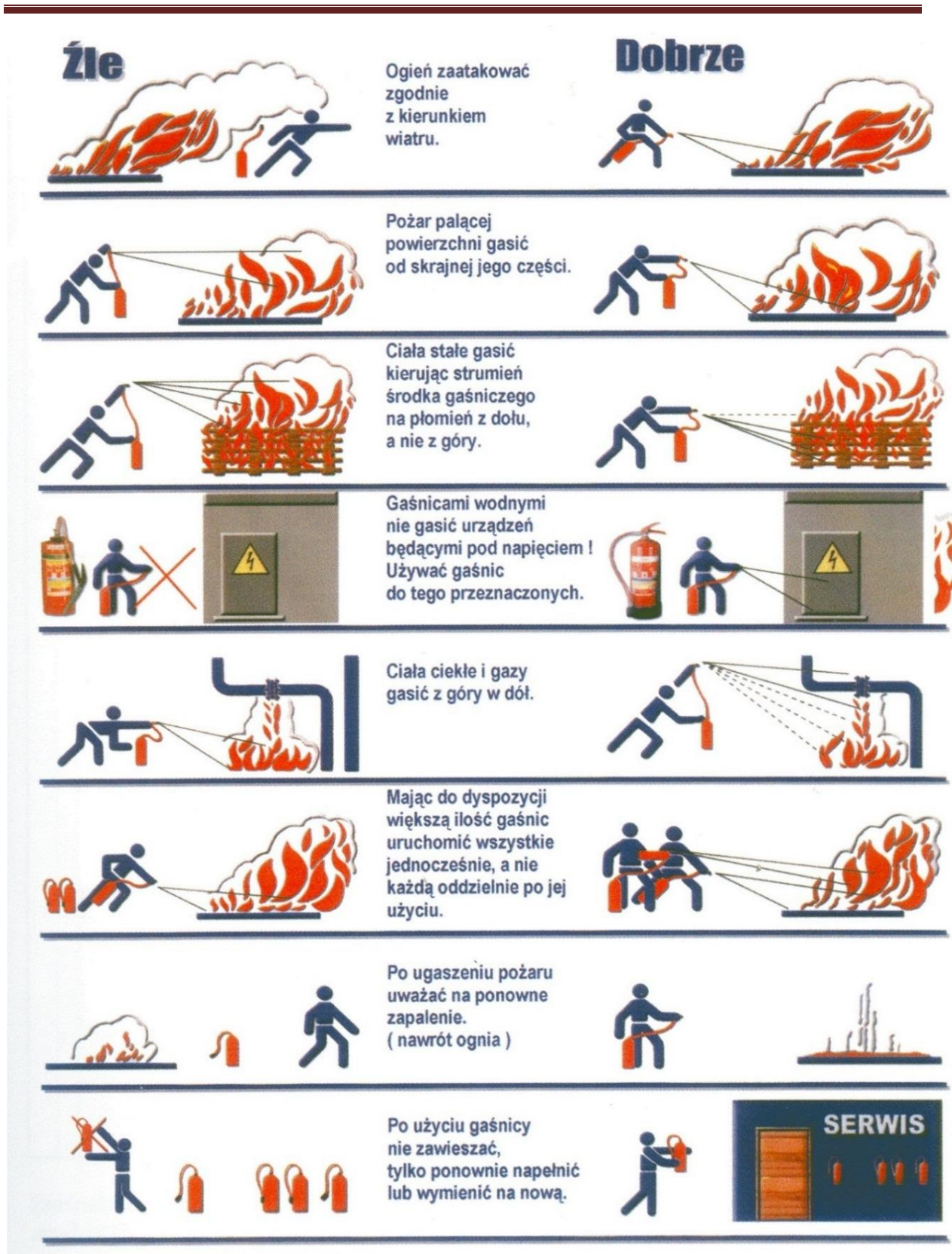
2) Gaśnice śniegowe na dwutlenek węgla – CO₂

Środkiem gaśniczym w gaśnicach śniegowych jest dwutlenek węgla. Działanie gaśnicze dwutlenku węgla polega na obniżeniu stężenia tlenu w otoczeniu materiału palnego. Gaśnice śniegowe zalecane są do gaszenia urządzeń elektrycznych pod napięciem. Zalecana jest do stosowania w lakierniach, magazynach, stacjach benzynowych, halach przemysłowych. Największą skuteczność gaśnica uzyskuje w trakcie gaszenia pożarów w pomieszczeniach zamkniętych.

Gaśnica śniegowa Gs – 5x

5.9.3. Zasady posługiwania się podręcznym sprzętem gaśniczym

5.9.4. Gaśnice – wymagania konserwacyjne

Przeglądy i konserwacje podręcznego sprzętu gaśniczego przeprowadza się w zakresie i terminach określonych przez producentów sprzętu.

Instrukcja przeglądu i konserwacji gaśnicy proszkowej typu „x” z manometrem:

- a) wykonać zewnętrznie oględziny gaśnicy – sprawdzić, czy:
 - plomba i zawleczka nie zostały uszkodzone;
 - gaśnica nie jest uszkodzona mechanicznie;
 - nie ma miejsc skorodowanych na zbiorniku;
 - pyszczek wylotowy lub wąż są drożne;
 - posiada czytelną i właściwą etykietę oraz kontrolkę;
 - wskaźnik ciśnienia znajduje się na polu zielonym (dla 20° ciśnienie 1,5 Mpa);
- b) nakleić kontrolkę z datą następnego przeglądu.

W gaśnicach posiadających wąż z prądownicą sprawdzamy stan techniczny węża, drożność i trwałość połączeń. W gaśnicach o pojemności zbiornika powyżej 6 dcm³ sprawdzamy ważność jego legalizacji.

5.10. Przeglądy techniczne i czynności konserwacyjne urządzeń przeciwpożarowych

Instalacje techniczne i urządzenia przeciwpożarowe w budynku należy poddawać okresowym przeglądom i konserwacją przez osoby posiadające odpowiednie kwalifikacje i zgodnie z terminami określonymi w przepisach szczegółowych.

I.p.	rodzaj urządzenia	podstawa prawna
1.	Badanie rezystancji izolacji instalacji elektrycznej i badanie instalacji elektrycznej w zakresie ochrony przeciwporażeniowej należy przeprowadzić co najmniej raz na 5 lat.	Ustawa Prawo Budowlane
2.	Badanie okresowe instalacji odgromowej należy przeprowadzać co najmniej raz na 5 lat.	Ustawa Prawo Budowlane PN-IEC 61024-1

l.p.	rodzaj urządzenia	podstawa prawna
3.	Czyszczenie przewodów wentylacyjnych należy przeprowadzać co najmniej raz w roku jeżeli większa częstotliwość nie wynika z warunków użytkowania.	Ustawa Prawo Budowlane
4.	Badanie hydrantów wewnętrznych na wydajność i ciśnienie należy przeprowadzać co najmniej raz w roku.	PN-EN 671-3 PN-B-02865
5.	Konserwację urządzeń sygnalizacji pożaru należy przeprowadzać w terminach zgodnych z dokumentacją techniczno-ruchową (DTR) i PN.	PN-E-08350-14
6.	Wentylację pożarową należy poddać przeglądom i konserwacji powykonawczo, po zakończeniu remontu lub przebudowy, okresowo zgodnie z ustaleniami wykonawcy, przynajmniej raz w roku.	Roz. MSWiA z dnia 7.06.2010 (Dz.U. nr 109 poz. 719)
7.	Węże stanowiące wyposażenie hydrantów wewnętrznych należy poddawać raz na 5 lat próbie ciśnieniowej na maksymalne ciśnienie robocze instalacji.	Roz. MSWiA z dnia 7.06.2010 (Dz.U. nr 109 poz. 719) PN-EN 671 -1 i 2
8.	Konserwację i przeglądy gaśnic należy przeprowadzać w terminach zgodnych z wymaganiami dokumentacji techniczno-ruchowej (DTR), jednak nie rzadziej niż jeden raz w roku.	Roz. MSWiA z dnia 7.06.2010 (Dz.U. nr 109 poz. 719)
9.	Konserwację i przeglądy oświetlenia awaryjnego (bezpieczeństwa i ewakuacyjnego) należy przeprowadzać w terminach zgodnych z wymaganiami dokumentacji techniczno- ruchowej (DTR) i PN, jednak nie rzadziej niż raz w roku.	Roz. MSWiA z dnia 7.06.2010 (Dz.U. nr 109 poz. 719)

6. POTENCJALNE ŹRÓDŁA POWSTANIA POŻARU I DROGI JEGO ROZPRZESTRZENIANIA

Przyczynami powstania pożaru może być:

- porzucenie niewygaszonych niedopałków papierosów na materiały palne,
- palenie papierosów w miejscach niedozwolonych,
- pozostawienie bez nadzoru włączonych odbiorników energii elektrycznej lub ustawianie urządzeń grzejnych bezpośrednio na podłożu palnym,
- używanie ognia otwartego w miejscach niedozwolonych w pobliżu materiałów palnych, płynów łatwo zapalnych, gazów palnych i wybuchowych (remonty) itp.,
- prowadzenie prac spawalniczych bez odpowiedniego zabezpieczenia,
- nieprawidłowe eksploatowanie czy konserwowanie urządzeń i instalacji technicznych, ogrzewczych czy elektrycznych,
- niewłaściwe składowanie lub posługiwanie się materiałami łatwozapalnymi,
- włączenie jednocześnie do sieci urządzeń elektrycznych w takiej ilości, że łączny pobór energii elektrycznej może wywołać przeciążenie,
- nieprzestrzeganie ogólnych przepisów i zasad ochrony przeciwpożarowej.

Na rozprzestrzenianie się pożaru najczęściej mają wpływ:

- palne elementy wystroju i wyposażenia wnętrz,
- palne materiały znajdujące się w pomieszczeniach obiektu,
- niewłaściwe i ponadnormatywne składowanie artykułów technicznych i wyposażenia oraz materiałów palnych,
- brak oddzielenia przeciwpożarowych poszczególnych stref pożarowych, pomieszczeń i kondygnacji,
- połączenie poszczególnych stref czy kondygnacji otwartymi ciągami, komunikacyjnymi, kanałami instalacyjnymi stwarzającymi możliwość przenoszenia się gorącego powietrza i dymu,
- brak sprzętu i urządzeń przeciwpożarowych lub nieskutecznie działających w przypadku powstania pożaru,

- nieznajomość zasad i sposobów postępowania w przypadku powstania pożaru, czy obsługi sprzętu i urządzeń przeciwpożarowych,
- nieskuteczne środki alarmowania i powiadamiania o powstałym pożarze.

Na zagrożenie życia ludzkiego wpływają następujące warunki:

- układ pomieszczeń i odległość miejsca pobytu od wyjścia ewakuacyjnego,
- utrudnianie lub uniemożliwianie ewakuacji przez tarasowanie przejść i wyjść różnymi przedmiotami, materiałami i urządzeniami lub zamykanie przejść i wyjść ewakuacyjnych w sposób uniemożliwiający szybkie wydostanie się poza strefę zagrożenia pożarem,
- przechowywanie różnych płynów łatwopalnych w warunkach niedozwolonych,
- zaskakujący swoim działaniem szybki, gwałtowny rozwój pożaru lub wybuchu,
- niezachowanie warunków ewakuacji np. przebywanie nadmiernej ilości osób w pomieszczeniach itp.
- powstanie paniki wśród użytkowników budynku.

7. ZASADY ZAPOBIEGANIA I ROZPRZESTRZENIANIA SIĘ POŻARU

Do podstawowych obowiązków wszystkich użytkowników obiektu oraz osób prowadzących jakąkolwiek działalność na jej terenie należy zapobieganie możliwości powstania pożaru. W tym celu konieczne jest przestrzeganie przepisów przeciwpożarowych, a w szczególności postanowień Rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 7 czerwca 2010 r. w sprawie ochrony przeciwpożarowej budynków, innych obiektów budowlanych i terenów (Dz. U. nr 109, poz. 719).

Poniżej przedstawiono najistotniejsze dla obiektu i terenu do niego przyległego warunki ochrony przeciwpożarowej ujęte w ww. rozporządzeniu. W celu ustalenia innych istotnych obowiązków należy sięgnąć do przepisu źródłowego.

7.1. Zakazy obowiązujące na terenie obiektu

Zabrania się:

- 1) Stosowania w pomieszczeniach budynku albo na drodze ewakuacyjnej:
 - a) okładziny sufitu lub sufitu podwieszonego z materiału łatwopalnego lub kapiącego pod wpływem ognia, względnie wykładziny podłogowej z materiału łatwopalnego,
 - b) okładziny ściennej z materiału łatwopalnego na drodze ewakuacyjnej, jeżeli nie zapewniono dwóch kierunków ewakuacji.
- 2) Przewężania szerokości przejść, dojść lub wyjść ewakuacyjnych, albo biegu względnie spocznika klatki schodowej służącej ewakuacji, do wartości mniejszej o ponad jedną trzecią od określonej w przepisach techniczno-budowlanych.
- 3) Składowania materiałów palnych na drogach komunikacji ogólnej służących ewakuacji lub umieszczania przedmiotów na tych drogach w sposób zmniejszający ich szerokość albo wysokość poniżej wymaganych wartości.
- 4) Zamykania drzwi ewakuacyjnych w sposób uniemożliwiający ich natychmiastowe użycie.
- 5) Lokalizowania elementów wystroju wnętrz, instalacji i urządzeń w sposób zmniejszający wymiary drogi ewakuacyjnej poniżej wartości wymaganych w przepisach techniczno-budowlanych.
- 6) Uniemożliwiania lub ograniczanie dostępu do:
 - a) gaśnic i urządzeń przeciwpożarowych,
 - b) źródeł wody do celów przeciwpożarowych,
 - c) urządzeń uruchamiających i sterujących instalacjami wpływającymi na stan bezpieczeństwa pożarowego obiektu,
 - d) wyjść ewakuacyjnych,
 - e) wyłączników i tablic rozdzielczych prądu elektrycznego oraz kurków głównych instalacji gazowej.
- 7) Użytkowania instalacji, urządzeń i narzędzi niesprawnych technicznie lub w sposób niezgodny z przeznaczeniem albo warunkami określonymi przez

producenta, jeżeli może się to przyczynić do powstania pożaru, wybuchu lub rozprzestrzenienia ognia.

- 8) Użytkowania elektrycznych urządzeń ogrzewczych ustawionych bezpośrednio na podłożu palnym, z wyjątkiem urządzeń eksploatowanych zgodnie z warunkami określonymi przez producenta.
- 9) Przechowywania materiałów palnych oraz stosowania elementów wystroju i wyposażenia wnętrz z materiałów palnych w odległości mniejszej niż 0,5 m od:
 - a) urządzeń i instalacji, których powierzchnie zewnętrzne mogą nagrzewać się do temperatury przekraczającej 373,15 K (100°C),
 - b) linii kablowych o napięciu powyżej 1 kV, przewodów uziemiających oraz przewodów odprowadzających instalacji odgromowej oraz czynnych rozdzielnic prądu elektrycznego, przewodów elektrycznych siłowych i gniazd wtykowych siłowych o napięciu powyżej 400 V.
- 10) Stosowania na osłony punktów świetlnych materiałów palnych, z wyjątkiem materiałów trudno zapalnych i niezapalnych, jeżeli zostaną umieszczone w odległości co najmniej 0,05 m od żarówki.
- 11) Instalowania opraw oświetleniowych oraz osprzętu instalacji elektrycznych, jak wyłączniki, przełączniki, gniazda wtyczkowe, bezpośrednio na podłożu palnym, jeżeli ich konstrukcja nie zabezpiecza podłoża przed zapaleniem.

7.2. Obowiązki osoby odpowiedzialnej za bezpieczeństwo

Osoba odpowiedzialna za bezpieczeństwo na terenie budynku powinna:

- 1) Wywiesić w widocznych miejscach instrukcje postępowania na wypadek powstania pożaru oraz wykaz telefonów alarmowych. Proponuje się wywieszenie instrukcji na parterze budynku wszystkich klatek schodowych, w miejscach najczęściej uczęszczanych przez użytkowników budynku (w tym: w pobliżu dostępnego telefonu). Wzór przedstawiono w dalszej części INSTRUKCJI.
- 2) Oznakować zgodnie z Polską Normą PN-EN ISO 7010:2012:
 - a) miejsca usytuowania gaśnic i urządzeń przeciwpożarowych,
 - b) lokalizację miejsc składowania materiałów pożarowo niebezpiecznych,
 - c) miejsca usytuowania przeciwpożarowych wyłączników prądu oraz kurków głównych instalacji gazowej.

- 3) Utrzymywać urządzenia przeciwpożarowe i gaśnice w stanie pełnej sprawności technicznej i funkcjonalnej.
- 4) Wyposażyć obiekt zgodnie z wymaganiami przepisów techniczno-budowlanych.
- 5) Utrzymywać drogi dojazdowe w sposób zapewniający dojazd pojazdom jednostek ochrony przeciwpożarowej **o każdej porze roku**.
- 6) Składowanie materiałów palnych pod ścianami obiektu związanych z jego funkcją, z wyjątkiem materiałów niebezpiecznych pożarowo, jest dopuszczalne pod warunkiem:
 - a) nie przekroczenia maksymalnej powierzchni strefy pożarowej, określonej dla tego obiektu;
 - b) zachowania dostępu do obiektu na wypadek działań ratowniczych;
 - c) nienaruszenia minimalnej odległości od obiektów sąsiednich, wymaganej z uwagi na bezpieczeństwo pożarowe.

7.3. Zasady używania i przechowywania materiałów niebezpiecznych

Przy używaniu lub przechowywaniu materiałów niebezpiecznych należy:

- wszystkie czynności związane z ewentualnym wytwarzaniem, przetwarzaniem, obróbką, transportem lub składowaniem materiałów niebezpiecznych wykonywać zgodnie z warunkami ochrony przeciwpożarowej określonymi w niniejszej INSTRUKCJI i według wskazań ich producenta;
- utrzymywać ilość materiału niebezpiecznego znajdującego się na stanowisku pracy nie większą niż dobowe zapotrzebowanie, jeżeli przepisy szczególne nie stanowią inaczej;
- przechowywać zapas materiałów niebezpiecznych przekraczający wielkość określoną powyżej w oddzielnym magazynie przystosowanym do takiego celu;
- przechowywać materiały niebezpieczne w sposób uniemożliwiający powstanie pożaru lub wybuchu w następstwie procesu składowania lub wskutek wzajemnego oddziaływania;
- przechowywać ciecze o temperaturze zapłonu poniżej 328,15 K (55°C) wyłącznie w pojemnikach, urządzeniach i instalacjach przystosowanych do tego celu, wykonanych z materiałów co najmniej trudno zapalnych, odprowadzających ładunki elektryczności statycznej, wyposażonych w szczelne zamknięcia i zabezpieczonych przed stłuczeniem.

Podczas przechowywania cieczy o temperaturze zapłonu poniżej 328,15 K (55°C) w budynkach, w strefach pożarowych zaliczonych do kategorii zagrożenia ludzi w jednej strefie pożarowej jest dopuszczalne przechowywanie do 10 dm³ cieczy o temperaturze zapłonu poniżej 294,15 K (21°C) oraz 50 dm³ cieczy o temperaturze zapłonu 294,15÷328,15 K (21÷55°C).

Uwaga: Zgodnie § 7 ust. 2 Rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 7 czerwca 2010 r. w sprawie ochrony przeciwpożarowej budynków, innych obiektów budowlanych i terenów (Dz. U. nr 109, poz. 719) materiałów niebezpiecznych pożarowo nie przechowuje się w pomieszczeniach piwnicznych, na poddaszach i strychach, w obrębie klatek schodowych i korytarzy oraz w innych pomieszczeniach ogólnie dostępnych, jak również na tarasach, balkonach i loggiach.

Pod pojęciem materiału niebezpiecznego pożarowo należy rozumieć:

- gazy palne,
- ciecze palne o temperaturze zapłonu poniżej 328,15 K (55 °C),
- materiały wytwarzające w zetknięciu z wodą gazy palne,
- materiały zapalające się samorzutnie na powietrzu,
- materiały wybuchowe i wyroby pirotechniczne,
- materiały ulegające samorzutnemu rozkładowi lub polimeryzacji,
- materiały mające skłonności do samozapalenia,
- materiały inne niż wymienione w lit. a-g, jeśli sposób ich składowania, przetwarzania lub innego wykorzystania może spowodować powstanie pożaru.

8. SPOSOBY POSTĘPOWANIA NA WYPADEK POWSTANIA POŻARU I INNEGO ZAGROŻENIA

8.1. Instrukcja postępowania na wypadek pożaru

ALARMOWANIE

1. Każdy, kto zauważył pożar lub uzyskał informację o pożarze, obowiązany jest zachować spokój i nie dopuszczając do paniki natychmiast zaalarmować:
 - osoby znajdujące się w sąsiedztwie pożaru, narażone na jego skutki
 - pracowników ochrony obiektu, telefonicznie lub wciskając przycisk alarmowy (ROP)
 - Państwową Straż Pożarną, tel. **998 lub 112**

Oznakowanie przycisku alarmowego

2. Alarmowanie Straży Pożarnej należy przeprowadzić z najbliższego działającego telefonu.
3. Po uzyskaniu połączenia ze Strażą Pożarną należy wyraźnie podać :
 - gdzie się pali – dokładnie adres budynku i jego nazwę (np. budynek Akademii Teatralnej ul. H. Sienkiewicza w Białymstoku;
 - co się pali (np. pokój biurowy na 3 kondygnacji nadziemnej);
 - czy istnieje zagrożenie życia ludzkiego, czy w rejonie objętym pożarem lub w bezpośrednim sąsiedztwie znajdują się materiały łatwo zapalne lub wybuchowe itp.;
 - numer telefonu, z którego się mówi oraz swoje imię i nazwisko.
4. W razie potrzeby (wypadek lub awaria) zaalarmować:
 - Telefon ratunkowy: 112
 - Pogotowie Ratunkowe: 999
 - Policję: 997
 - Pogotowie Energetyczne: 991

8.2. Akcja ratowniczo-gaśnicza

Oznakowanie drogi ewakuacyjnej i gaśnicy

1. Równocześnie z alarmowaniem Straży Pożarnej należy przystąpić do działań ratowniczych przy pomocy sprzętu gaśniczego znajdującego się w obiekcie.
2. Do czasu przybycia Straży Pożarnej kierownictwo akcją sprawuje dowódca zmiany służby ochrony.
3. Każda osoba przystępująca do działań ratowniczych powinna:
 - a) w pierwszej kolejności przeprowadzić ratowanie ludzi, których zdrowie i życie jest zagrożone,
 - b) wyłączyć dopływ prądu elektrycznego do pomieszczeń objętych pożarem – nie wolno gasić wodą instalacji i urządzeń elektrycznych będących pod napięciem.
4. W zależności od miejsca powstania zdarzenia przystąpić do ograniczenia rozprzestrzeniania się pożaru i jego likwidacji, pamiętając, że:
 - przed otwarciem drzwi do pomieszczenia objętego pożarem należy sprawdzić zewnętrzną stronę dłoni czy drzwi nie są ciepłe (w przypadku gdy są ciepłe) pod żadnym pozorem nie wolno otwierać drzwi na ich całą szerokość, drzwi otwierać na minimalną szerokość umożliwiającą proces gaszenia lub upewnienie się co do wielkości pożaru;
 - UWAGA! w przypadku nieumiejętnego otwarcia drzwi mogą wystąpić niebezpieczne dla życia i zdrowia zjawiska pożarowe;
 - przed otwarciem drzwi do pomieszczenia, w którym zaistniał pożar trzeba zgromadzić maksymalną możliwą liczbę gaśnic gotowych do użycia,
 - koniecznym jest ukrycie się za ścianą lub skrzydłem drzwiowym przed działaniem ognia i dymu,
 - w pomieszczeniach zadymionych poruszać się w pozycji pochylonej,

- należy dotrzeć jak najbliżej pożaru, kierując strumień środka gaśniczego w zarzewie ognia, a nie na płomień.

DZIAŁANIA RATOWNICZO-GAŚNICZE NALEŻY PROWADZIĆ W SPOSÓB ZAPEWNIAJĄCY MAKSYMALNE BEZPIECZEŃSTWO LUDZI

UWAGA!

W MOMENCIE STWIERDZENIA ZAGROŻENIA DLA ŻYCIA LUB ZDROWIA NALEŻY BEZWZGLĘDNIE PRZERWAĆ PRÓBĘ GASZENIA POŻARU I EWAKUOWAĆ SIĘ DO WYZNACZONEGO MIEJSCA ZBIÓRKI PRACOWNIKÓW (LOKALIZACJA OZNACZONA NA PLANIE ZAGOSPODAROWANIA TERENU).

Oznakowanie miejsca zbiórki po ewakuacji z budynku

Po opuszczeniu budynku należy:

- ustawić się w miejscu zbiórki
- podporządkować się rozkazom i poleceniom osób kierujących akcją ratowniczą

Uwaga! Po wyjściu z budynku nie wolno rozchodzić się. Ułatwi to przeliczenie i określenie, że nikt nie pozostał w budynku.

9. SPOSÓB WYKONYWANIA PRAC NIOSĄCYCH RYZYKO POWSTANIA POŻARU

9.1. Postanowienia ogólne

W związku z ustawą z dnia 24 sierpnia 1991 r. o ochronie przeciwpożarowej (Dz. U. z 2009 r. nr 178, poz.1380 – tekst jednolity ze zm.) oraz Rozporządzeniem Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 7 czerwca 2010r. w sprawie ochrony przeciwpożarowej budynków, innych obiektów budowlanych i terenów (Dz. U. nr 109, poz. 719) opracowano wytyczne ujęte w treści niniejszego rozdziału,

które w określonych sytuacjach należy stosować podczas wykonywania prac niebezpiecznych pod względem pożarowym w rozpatrywanym budynku.

Zgodnie z ww. rozporządzeniem przed rozpoczęciem prac niebezpiecznych pod względem pożarowym, mogących powodować bezpośrednie niebezpieczeństwo powstania pożaru lub wybuchu, właściciel, zarządca lub użytkownik obiektu jest obowiązany:

- 1) ocenić zagrożenie pożarowe w miejscu, w którym prace będą wykonywane;
- 2) ustalić rodzaj przedsięwzięć mających na celu niedopuszczenie do powstania i rozprzestrzeniania się pożaru lub wybuchu;
- 3) wskazać osoby odpowiedzialne za odpowiednie przygotowanie miejsca pracy, za przebieg oraz zabezpieczenie miejsca po zakończeniu pracy;
- 4) zapewnić wykonywanie prac wyłącznie przez osoby do tego upoważnione, posiadające odpowiednie kwalifikacje;
- 5) zaznajomić osoby wykonujące prace z zagrożeniami pożarowymi występującymi w rejonie wykonywania prac oraz z przedsięwzięciami mającymi na celu niedopuszczenie do powstania pożaru lub wybuchu.

Niniejsza INSTRUKCJA ma na celu określenie obowiązków i odpowiedzialności pracowników za zapewnienie bezpieczeństwa pożarowego przy wykonywaniu prac niebezpiecznych pod względem pożarowym oraz określenie zasad zabezpieczenia przeciwpożarowego tych prac.

Pod pojęciem prac niebezpiecznych pod względem pożarowym należy rozumieć wszelkie prace nieprzewidziane INSTRUKCJĄ bezpieczeństwa lub prowadzone poza wyznaczonymi do tego celu miejscami jak:

- prace remontowo-budowlane związane z użyciem ognia otwartego prowadzone wewnątrz obiektu, na przyległym do niego terenie i placach, na których występują materiały palne lub, które posiadają konstrukcję palną;
- prace związane ze stosowaniem gazów, cieczy i pyłów palnych i wybuchowych;
- wszelkie prace remontowo-budowlane prowadzone w strefach zagrożonych wybuchem.

Do takich prac należy zaliczyć w szczególności:

- a) wszelkie prace z otwartym ogniem, podczas których występuje iskrzenie lub nagrzewanie np.:
 - spawanie, cięcie gazowe i elektryczne;
 - podgrzewanie instalacji, urządzeń i zaworów z substancjami palnymi;
 - podgrzewanie lepiku, smoły;
 - rozniecanie ognisk;
 - używanie materiałów pirotechnicznych.
- b) wszelkie prace związane ze stosowaniem gazów, cieczy i pyłów, przy których mogą powstawać mieszaniny wybuchowe:
 - przygotowanie do stosowania gazów, pyłów i cieczy;
 - stosowanie tych pyłów i cieczy do malowania, lakierowania klejenia, mycia, nasycania;
 - suszenie substancji palnych;
 - usuwanie pozostałości tych substancji ze stanowisk pracy.

Do przestrzegania postanowień INSTRUKCJI zobowiązani są wszyscy pracownicy uczestniczący bezpośrednio w wykonywaniu prac niebezpiecznych pod względem pożarowym, pracownicy nadzorujący przebieg tych prac oraz użytkownicy obiektu (pomieszczeń, terenu), w którym prace są prowadzone.

Postanowienia INSTRUKCJI obowiązują również wszystkich pracowników przedsiębiorstw i firm zewnętrznych (np. wykonawców i podwykonawców, osób prawnych i fizycznych) wykonujących prace pożarowo niebezpieczne na terenie obiektu.

Obowiązek zapoznania pracowników oraz firm, o których mowa powyżej z treścią INSTRUKCJI należy do administratora lub osoby wyznaczonej, która zatrudnia tych pracowników, zawierając z nimi umowy dotyczące wykonywania prac niebezpiecznych pod względem pożarowym. Postanowienia niniejszej INSTRUKCJI powinny stanowić część umów dotyczących realizacji w/w prac.

9.2. Zasady organizacji prac niebezpiecznych pod względem pożarowym

- 1) Prace niebezpieczne pod względem pożarowym mogą być wykonywane na terenie obiektu pod warunkiem spełnienia wymagań z zakresu ochrony

przeciwpowozarowej obowiazujacych przed i w trakcie ich wykonywania oraz po zakonczeniu prac.

- 2) Wymagania, o ktorych mowa ponizej ustalone sa komisyjnie kazdorazowo przed rozpoczeciem prac, w oparciu o postanowienia niniejszej INSTRUKCJI oraz przepisow szczegolowych obowiazujacych w przedmiotowej sprawie.
- 3) Zasady dzialania Komisji, o ktorej mowa pkt. 2:
 - a) prace Komisji organizuje jej Przewodniczacy (wlasciciel lub osoba przez niego upowazniona);
 - b) po wykonaniu zabezpieczen okreslonych w w/w protokole Przewodniczacy wydaje pisemne zezwolenie na rozpoczecie prac wg wzoru podanego w zalaczeniu;
 - c) komisja ze swoich prac sporzadza Protokol zabezpieczenia prac niebezpiecznych pod wzgledem pozarowym, wg wzoru podanego w zalaczeniu do INSTRUKCJI;
 - d) Przewodniczacy dokonuje odbioru robót, kwitujac to stosownym wpisem w zezwoleniu (wzor zezwolenia w zalaczeniu do INSTRUKCJI) po uzyskaniu pisemnego potwierdzenia o:
 - zakonczeniu prac od wykonawcy robót,
 - pozytywnym wyniku kontroli bezpieczenstwa pozarowego w rejonie wykonywanych prac od osoby lub osob wyznaczonych w protokole;
 - e) do obowiazku Przewodzaccego nalezy zorganizowanie i zapewnienie dozoru rejonu prac po ich zakonczeniu, zgodnie z ustaleniami w „Protokole zabezpieczenia prac niebezpiecznych pod wzgledem pozarowym”.
- 4) Sklad Komisji tworza:
 - a) Administrator lub osoba przez niego upowazniona – Przewodniczacy,
 - b) Kierownik grupy (firmy wykonujacej prace) – Czlonek,
 - c) Bezposredni uzytkownik powierzchni, na ktorej prace sa prowadzone (np. jeden z pracownikow) – Czlonek.
- 5) Sklad osobowy Komisji moze byc zwiekszony o niezbednych specjalistow na wniosek Przewodzaccego. Zabezpieczenie i dozór miejsca prowadzenia prac niebezpiecznych pod wzgledem pozarowym po ich zakonczeniu nalezy powierzac osobom posiadajacym do tego odpowiednie przygotowanie.

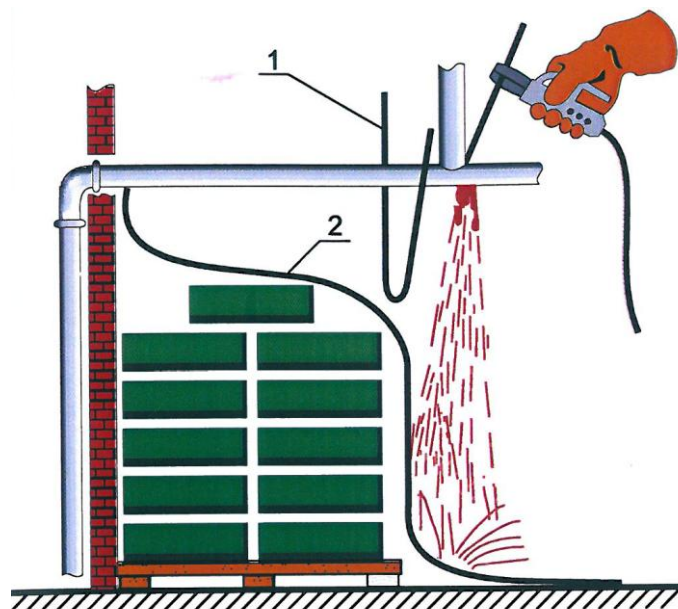
- 6) Po zakończeniu prac całość dokumentacji technicznej obiektu przechowuje Przewodniczący.

9.3. Wytyczne zabezpieczenia prac niebezpiecznych pod względem pożarowym

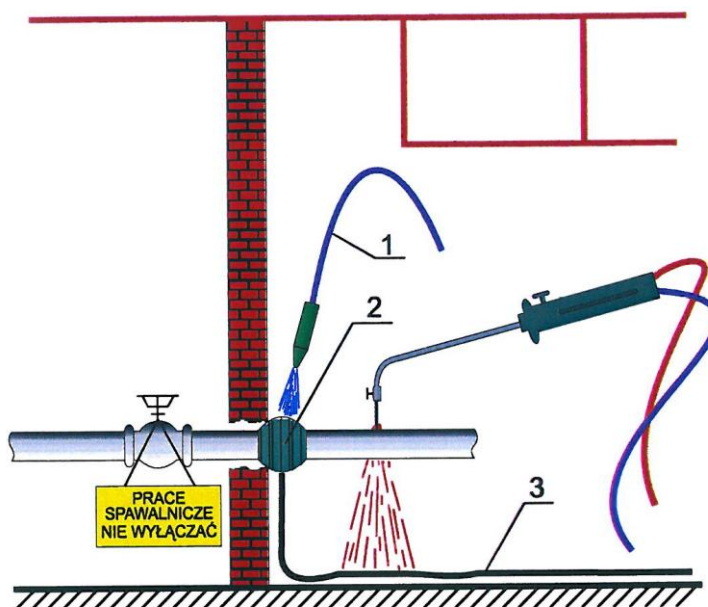
- 1) Przy wykonywaniu prac niebezpiecznych pod względem pożarowym należy przestrzegać następujących zasad:
 - a) zabezpieczyć przed zapaleniem materiały palne występujące w miejscu wykonywania prac oraz w rejonach przyległych, w tym również elementy konstrukcji budynku i znajdujących się w nim instalacji technicznych;
 - b) prowadzić prace niebezpieczne pod względem pożarowym w pomieszczeniach (urządzeniach) zagrożonych wybuchem lub w pomieszczeniach, w których wcześniej wykonywano inne prace związane z użyciem łatwo palnych cieczy lub palnych gazów, jedynie wtedy, gdy stężenie par cieczy lub gazów w mieszaninie z powietrzem w miejscu wykonywania prac nie przekracza 10% ich dolnej granicy wybuchowości;
 - c) mieć w miejscu wykonywania prac sprzęt umożliwiający likwidację wszelkich źródeł pożaru;
 - d) używać do wykonywania prac wyłącznie sprzętu sprawnego technicznie i zabezpieczonego przed możliwością wywołania pożaru;
 - e) po zakończeniu prac niebezpiecznych pod względem pożarowym należy przeprowadzić dokładną kontrolę miejsca, w którym prace były wykonywane oraz rejony przyległe;
 - f) kontrolę taką należy ponowić po upływie 4 godz., a następnie 8 godz. licząc od czasu zakończenia prac pożarowo niebezpiecznych (czasookres i ilość kontroli określa komisja w protokole zabezpieczenia prac pożarowo niebezpiecznych, w zależności od stopnia zagrożenia).
- 2) Prace niebezpieczne pod względem pożarowym powinny być wykonane wyłącznie przez osoby do tego upoważnione, posiadające odpowiednie kwalifikacje, zaś sprzęt używany do wykonania prac powinien być sprawny technicznie zabezpieczony przed możliwością wywołania pożaru.
- 3) Butle ze sprężonymi gazami mogą znajdować się na terenie obiektu wyłącznie w okresie wykonywania prac i pod stałym nadzorem.

- 4) W przypadku prowadzenia prac spawalniczych na wysokości butli z gazem palnym nie należy ustawiać w rejonie bezpośredniego oddziaływania spadających rozprysków spawalniczych.

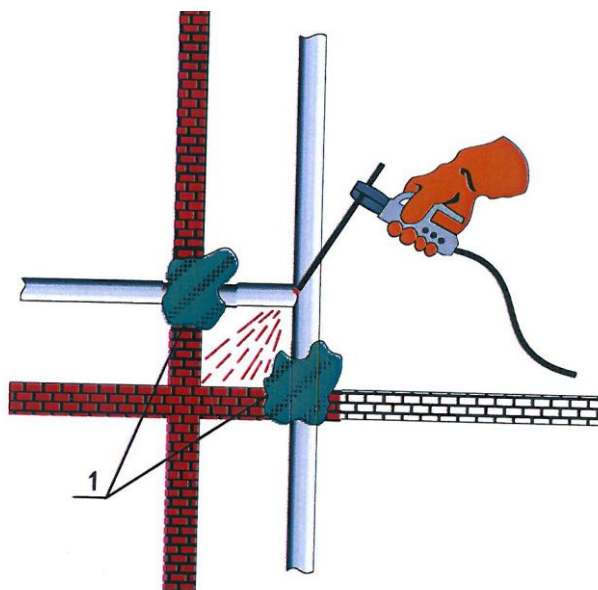
9.4. Przykłady zabezpieczenia prac pożarowo niebezpiecznych

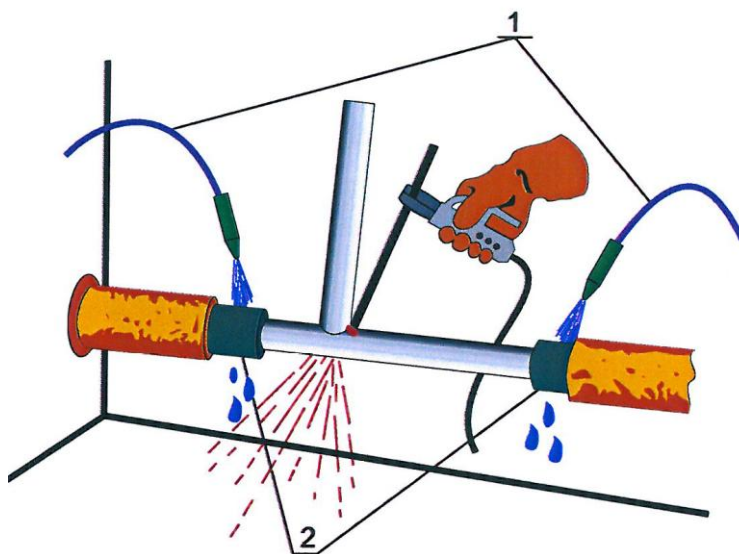
Rys.1. Materiały palne, których nie można odsunąć poza zasięg rozprysków spawalniczych osłaniamy w sposób gwarantujący bezpieczeństwo: 1 - ekran z blachy, 2 - koc z niepalnej tkaniny.

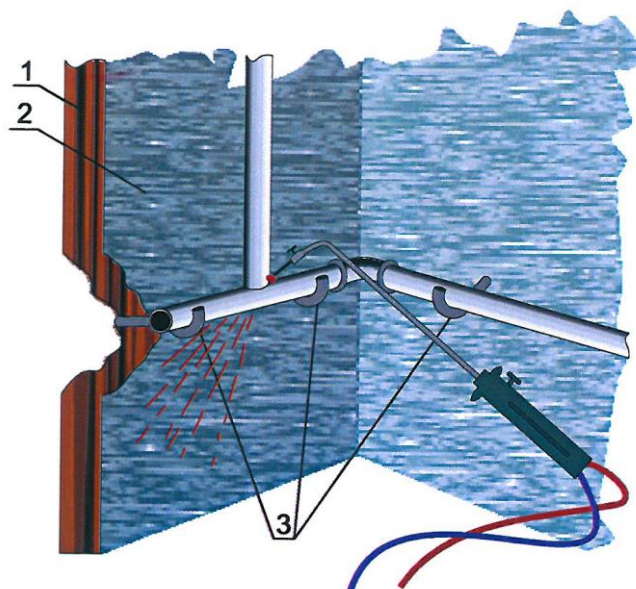
Rys.2. Spawane przewody, części maszyn i urządzeń oraz elementy konstrukcji budowlanych stykające się z materiałami palnymi lub przebiegające w pobliżu nich należy skutecznie chłodzić: 1 - przewód doprowadzający wodę, 2 - zwoje sznura z materiału niepalnego, 3 - niepalny koc.

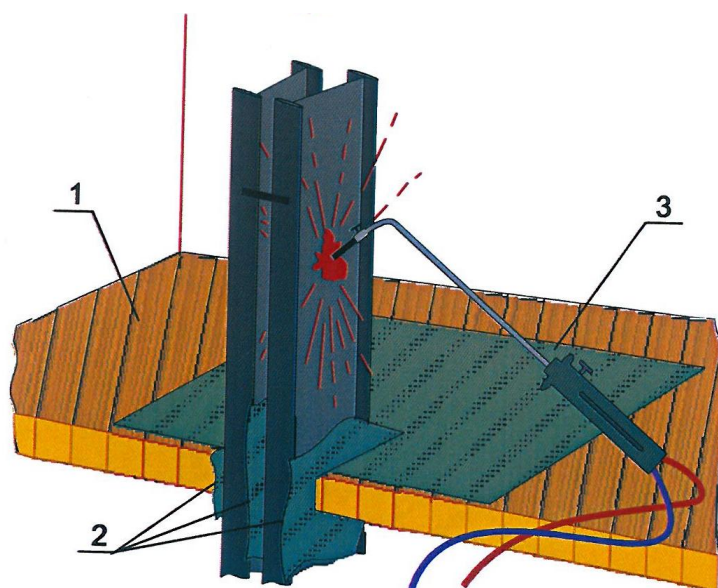
Rys.3. Wszelkie otwory i szczeliny prowadzące do sąsiednich pomieszczeń pozostające w zasięgu rozprysków spawalniczych powinny być uszczelnione materiałem niepalnym (1).

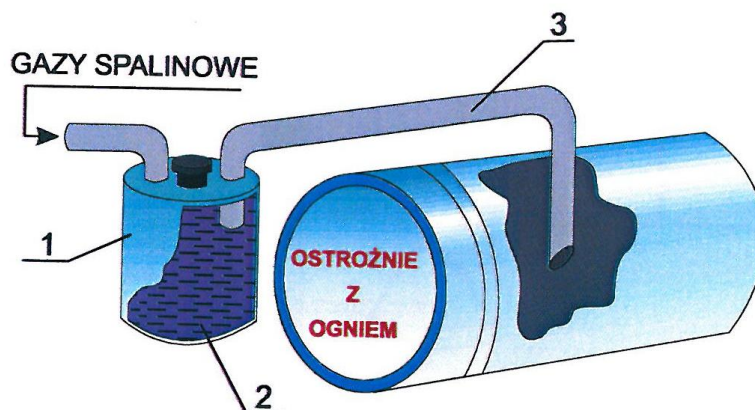
Rys.4. Z izolowanych rurociągów, na których prowadzi się prace spawalnicze, należy usunąć izolację cieplną na odcinku gwarantującym bezpieczeństwo, a w razie potrzeby chłodzić skutecznie: 1 – przewody doprowadzające wodę, 2 – zwoje sznura z materiału niepalnego.

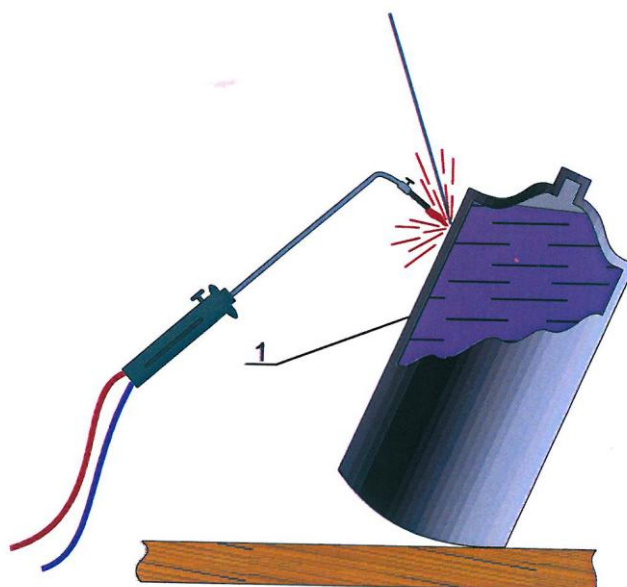
Rys.5. Elementy instalacji rozgrzewające się przy spawaniu od płomienia lub na skutek przewodnictwa ciepłego, stykające się z materiałami palnymi należy zdemontować lub skutecznie chłodzić: 1 – palna ścianka, 2 – niepalna wykładzina, 3 – haki podtrzymujące instalację.

Rys.6. Sposób prawidłowego zabezpieczenia spawania metalowego elementu konstrukcji przechodzącego przez drewniany strop: 1 – drewniany strop, 2 – szczeliwo z materiału niepalnego, 3 – koc z włókna szklanego.

Rys.7. Ciężkie lub spawane pojemniki mogące zawierać gazy lub pary palnych cieczy należy przed przystąpieniem do prac wypełnić gazem obojętnym np. gazami spalinowymi poprzez urządzenie do wyłapywania iskier: 1 – urządzenie do wyłapywania iskier, 2 – woda, 3 – przewód.

Rys.8. Niewielkie pojemniki mogące zawierać palne gazy lub pary cieczy palnych zabezpieczamy skutecznie przed zapaleniem lub wybuchem napełniając je wodą (1).

10. SPOSOBY ZAPOZNANIA UŻYTKOWNIKÓW OBIEKTU Z PRZEPISAMI PRZECIWPOŻAROWYMI ORAZ TREŚCIĄ PRZEDMIOTOWEJ INSTRUKCJI

10.1. Cel i zakres szkoleń

Celem szkoleń z zakresu ochrony przeciwpożarowej jest zapoznanie pracowników administracji budynku z:

- zagrożeniem pożarowym występującym na terenie obiektu,
- przepisami dotyczącymi ochrony przeciwpożarowej,
- zasadami obsługi sprzętu i urządzeń ppoż.

10.2. Tok szkoleń

Ustala się następujący tok szkolenia pracowników administracji budynku z zakresu ochrony przeciwpożarowej:

10.2.1. Zasady organizacji szkoleń

Szkolenie wstępne organizowane w chwili przyjęcia pracownika do pracy. Szkolenie jest jednorazowe i obejmuje zapoznanie pracowników oraz innych użytkowników budynków z postanowieniami niniejszej INSTRUKCJI. Szkolenie prowadzi administrator lub osoba przez niego upoważniona.

Szkolenie podstawowe obejmuje całokształt zagadnień ochrony przeciwpożarowej występujących w obiekcie i powinno być prowadzone przez wykładowców posiadających wymagane kwalifikacje zawodowe, zgodnie z rozporządzeniem z dnia 25 października 2005 r. w sprawie wymagań kwalifikacyjnych oraz szkoleń dla strażaków jednostek ochrony przeciwpożarowej i osób wykonujących czynności z zakresu ochrony przeciwpożarowej (Dz. U. z 2005 nr 215 poz. 1823).

Szkolenie to jest jednorazowe, lecz wskazane jest by było organizowane, co najmniej raz na 5 lat. Uczestnicy szkolenia nie podlegają egzaminowi.

10.2.2. Dokumentacja szkoleń

Dokumentację szkolenia wstępnego z zakresu ochrony ppoż. stanowi oświadczenie pracownika. Po odbyciu szkolenia podpisany druk oświadczenia należy włączyć do akt osobowych pracownika. W przypadku osób niebędących użytkownikami budynku oświadczenia włączane są do akt stanowiących podstawę prowadzenia działalności na terenie budynków.

Dokumentację szkolenia podstawowego stanowi notatka osoby prowadzącej szkolenie (z załączonym świadectwem kwalifikacji – uprawnień wynikających z przepisów prawa) z wyszczególnieniem:

- obiektu, którego dotyczy szkolenie,

- imiennej listy osób biorących udział w szkoleniu,
- tematów objętych szkoleniem wraz z czasem prowadzonego wykładu,
- czytelnego podpisu osoby prowadzącej szkolenie z określeniem wymaganych kwalifikacji (lub w załączeniu kopia dokumentu potwierdzającego te kwalifikacje).

Po zakończeniu szkolenia każdy z przeszkolonych podpisuje formularz oświadczenia. Wypełniony formularz oświadczenia przechowuje się w aktach osobowych.

Dokumentację szkolenia przechowuje pracownik ds. kadr.

10.2.3. Program szkoleń

1) Szkolenie wstępne

Temat	Czas
Zagrożenia pożarowe w obiekcie	15 min
Podstawowe obowiązki z zakresu ochrony ppoż., zasady postępowania na wypadek pożaru, użycie gaśnic.	30 min
RAZEM:	45 min

2) Szkolenie podstawowe

Celem szkolenia podstawowego z zakresu ochrony przeciwpożarowej jest zapoznanie użytkowników budynku z obowiązkami i zadaniami z zakresu zapobiegania, powstawania i rozprzestrzeniania się pożaru oraz sposobem postępowania w przypadku powstania pożaru.

W wyniku tego szkolenia każdy pracownik powinien znać:

- główne zagrożenia pożarowe mogące mieć miejsce w obiekcie;
- przyczyny powstawania i rozprzestrzeniania się pożarów;
- zadania i obowiązki z zakresu ochrony przeciwpożarowej;
- zasady zapobiegania powstawaniu i rozprzestrzenianiu się pożarów na stanowisku pracy i na terenie obiektu;

- rozmieszczanie gaśnic i urządzeń przeciwpożarowych w obiekcie, ich przeznaczenie oraz obsługę;
- zasady postępowania na wypadek pożaru;
- zasady ewakuacji osób o ograniczonej zdolności poruszania się, innych osób oraz mienia z budynku;
- ustalenia INSTRUKCJI bezpieczeństwa pożarowego.

Zorganizowanie szkolenia należy do obowiązków administratora. Szkolenie należy prowadzić metodą wykładów i zajęć praktycznych.

Program szkolenia:

Temat	Czas szkolenia
Wprowadzenie	20 min
Zagrożenie pożarowe obiektu, przyczyny powstawania i rozprzestrzeniania się pożarów	20 min
Zasady zapobiegania powstawaniu i rozprzestrzenianiu się pożarów na stanowiskach pracy, na placach składowych i na terenie należącym do budynku	20 min
Odpowiedzialność pracowników w zakresie wynikającym z przepisów prawa	20 min
Obowiązki pracowników w przypadku powstania pożaru	30 min
Ewakuacja osób i mienia z obiektu	20 min
Zasady stosowania i użycia podręcznego sprzętu gaśniczego w obiekcie	30 min
RAZEM:	2 godz. 40 min.

11. ZADANIA I OBOWIĄZKI W ZAKRESIE OCHRONY PRZECIWOPOŻAROWEJ DLA OSÓB BĘDĄCYCH ICH STAŁYMI UŻYTKOWNIKAMI

Zgodnie z postanowieniami Ustawy z dnia 24 sierpnia 1991 r. o ochronie przeciwpożarowej ochrona przeciwpożarowa polega na realizacji przedsięwzięć mających na celu ochronę życia, zdrowia i mienia przed pożarem, klęską żywiołową lub innym miejscowym zagrożeniem. Właściciel, zarządca lub użytkownik budynku, obiektu, terenu zapewniając jego ochronę przeciwpożarową, obowiązany jest w szczególności:

- przestrzegać przeciwpożarowych wymagań budowlanych, instalacyjnych i technologicznych;
- wyposażyć budynek w sprzęt ratowniczy i pożarniczy oraz środki gaśnicze;
- zapewnić osobom przebywającym w budynku bezpieczeństwo i możliwość ewakuacji;
- przygotować budynek do prowadzenia akcji ratowniczej, ustalić sposoby postępowania na wypadek pożaru.

Aby warunki te były realizowane, niezbędnym jest wyznaczenie dla wszystkich osób związanych z budynkiem zakresu odpowiedzialności za zachowanie bezpieczeństwa pożarowego. Stosownie do podziału kompetencji na różnych stanowiskach służbowych, określa się zakres zadań i odpowiedzialności za zachowanie bezpieczeństwa pożarowego dla wszystkich pracowników bez względu na zajmowane stanowisko.

11.1. Obowiązki wszystkich pracowników bez względu na zajmowane stanowisko

Wszyscy pracownicy bez względu na zajmowane stanowisko ponoszą odpowiedzialność za:

- 1) znajomość zagrożenia pożarowego występującego na terenie budynku, a w szczególności na stanowisku pracy oraz sposobów przeciwdziałania możliwości powstania i rozprzestrzeniania się pożarów;
- 2) znajomość zasad postępowania w przypadku powstania pożaru;

- 3) znajomość rozmieszczenia sprzętu gaśniczego i urządzeń przeciwpożarowych;
- 4) umiejętność obsługi podręcznego sprzętu gaśniczego;
- 5) znajomość warunków przeprowadzania sprawnej ewakuacji osób i mienia;
- 6) udział w akcji ratowniczo-gaśniczej i podporządkowanie się poleceniom kierującego akcją;
- 7) udział w szkoleniach przeciwpożarowych;
- 8) niezwłoczne zgłaszanie przełożonym usterek mogących spowodować pożar;
- 9) przestrzeganie obowiązujących przepisów i instrukcji bezpieczeństwa pożarowego.

11.2. Obowiązki zarządcy budynku

Zarządca budynku w szczególności odpowiada za:

- 1) nadzór nad przestrzeganiem przepisów o ochronie przeciwpożarowej przez użytkowników budynku;
- 2) wydawanie poleceń mających na celu usunięcie technicznych usterek zagrażających bezpieczeństwu pożarowemu obiektu;
- 3) planowanie i organizację remontów, adaptacji i bieżącej konserwacji urządzeń i instalacji w budynku z uwzględnieniem zasad i potrzeb ochrony przeciwpożarowej;
- 4) przygotowanie obiektu do prowadzenia działań ratowniczo-gaśniczych i ewakuacyjnych;
- 5) współpracę pracowników z jednostkami ratowniczymi przybyłymi z zewnątrz w zakresie gaszenia pożaru, usuwania zagrożeń oraz przeprowadzenia ewakuacji osób i mienia;
- 6) zapewnienie wyposażania budynku w gaśnice, urządzenia przeciwpożarowe oraz oznakowania dróg ewakuacyjnych i urządzeń przeciwpożarowych;
- 7) opracowywanie wytycznych, regulaminów, instrukcji oraz planów dostosowania obiektu do wymagań ochrony przeciwpożarowej;
- 8) planowanie i organizację ćwiczeń ewakuacyjnych;
- 9) przygotowanie obiektu do prowadzenia działań ratowniczo-gaśniczych.

11.3. Obowiązki i zasady współpracy pracowników ochrony obiektu

- 1) Pracownicy ochrony budynku z uwagi na szczególny związek odpowiedzialności służbowej ze sprawami ochrony przeciwpożarowej ponoszą odpowiedzialność za:
 - 2) doraźną kontrolę budynku w zakresie ochrony ppoż. oraz egzekwowanie przestrzegania przepisów przeciwpożarowych przez pracowników i osoby obce przebywające na terenie obiektu;
 - 3) sprawdzenie alarmu pożarowego I-go stopnia: w przypadku alarmu I-stopnia, pracownik ochrony udaje się natychmiast pod wskazany adres czujki i informuje o zaistniałej sytuacji;
 - 4) alarmowanie pracowników w przypadku powstania pożaru, wezwanie straży pożarnej poprzez wciśnięcie przycisku ROP generującego sygnał o ewakuacji z Dźwiękowego Systemu Ostrzegawczego oraz przystąpienie do działań ratowniczo-gaśniczych;
 - 5) wskazanie dróg dotarcia do miejsca pożaru przybyłym jednostkom Państwowej Straży Pożarnej, wskazanie miejsca lokalizacji pomieszczenia z Centralą Sygnalizacji Pożaru oraz miejsca, w którym znajduje się Instrukcja Bezpieczeństwa Pożarowego budynku, dojście do najbliższych punktów czerpania wody;
 - 6) nadzór i udział w akcji ewakuacyjnej w przypadku powstania pożaru lub innego miejscowego zagrożenia w zakresie podanym poniżej i zgodnym z decyzją kierownika akcji ewakuacyjnej;
 - 7) meldowanie o wszelkich zauważonych usterkach i brakach z zakresu ochrony przeciwpożarowej zarządcy budynku.

11.4. Obowiązki personelu sprząającego

Do podstawowych obowiązków osób sprząających należy:

- 1) utrzymywanie czystości budynku przez systematyczne sprzątanie powierzonych pomieszczeń, korytarzy i klatek;
- 2) systematyczne opróżnianie koszy na śmieci, wynoszenie makulatury, itp. bezpośrednio po zakończeniu pracy i składowanie ich w komorze śmieciowej;

- 3) dopilnowanie wygaszania światła oraz wyłączenie wszelkich urządzeń elektrycznych (nieprzystosowanych do pracy ciągłej) na sprzątanym powierzchniach;
- 4) przechowywanie używanych szmat i czyściw w pojemnikach oraz składowanie ich, sprzętu i środków czystości w wyznaczonym pomieszczeniu;
- 5) zamykanie sprzątanego pomieszczenia po zakończeniu pracy i przekazywanie kluczy ochronie budynku.

11.5. Obowiązki Kierownika Serwisu Technicznego budynku

Do obowiązków Kierownika Serwisu Technicznego należy:

- 1) przestrzeganie przeciwpożarowych wymagań budowlanych, instalacyjnych i technicznych oraz zapobieganie wszelkim zagrożeniom w tym zakresie;
- 2) wykonywanie czynności konserwacyjnych urządzeń i instalacji przeciwpożarowych w okresach nie przekraczających podanych w niniejszej instrukcji;
- 3) prowadzenie dokumentacji technicznej spraw związanych z ochroną przeciwpożarową, w tym książek pracy instalacji i urządzeń przeciwpożarowych;
- 4) kontrolowanie czynności konserwacyjnych instalacji i urządzeń przeciwpożarowych prowadzonych przez firmy zewnętrzne;
- 5) wnioskowanie w zakresie konieczności dokonywania zmian lub modernizacji nadzorowanych instalacji i urządzeń;
- 6) nadzór nad przestrzeganiem przez podległych pracowników przepisów przeciwpożarowych i instrukcji bezpieczeństwa pożarowego;
- 7) przestrzeganie wytycznych prowadzenia prac pożarowo niebezpiecznych;
- 8) sprawowanie nadzoru nad remontami, konserwacją budynku i instalacji technicznych w budynku w zakresie ochrony przeciwpożarowej;
- 9) podejmowanie wszelkich innych czynności powodujących poprawę stanu bezpieczeństwa przeciwpożarowego w budynku.

12. ZAŁĄCZNIKI

załącznik nr 1 – karta aktualizacji IBP,

załącznik nr 2 – instrukcja postępowania na wypadek powstania pożaru,

załącznik nr 3 – zezwolenie na przeprowadzenie prac niebezpiecznych pod
względem pożarowym,

załącznik nr 4 – protokół zabezpieczenia prac niebezpiecznych pod względem
pożarowym,

załącznik nr 5 – oświadczenie pracownika o zapoznaniu się z IBP,

załącznik nr 6 – oświadczenie pracownika o przeszkoleniu w zakresie ochrony ppoż.

Załącznik nr 1

KARTA
aktualizacji instrukcji bezpieczeństwa pożarowego

Obiekt: AKADEMIA TEATRALNA IM. ALEKSANDRA ZELWEROWICZA
W WARSZAWIE UL. MIODOWA 22/24, 00-246 WARSZAWA
FILIA W BIAŁYMSTOKU
UL. HENRYKA SIENKIEWICZA 14, 15-092 BIAŁYSTOK

Lp. 1	Data aktualizacji 2	Opis zmian 3	Podpis 4	Uwagi 5
1.				
2.				
3.				

Załącznik nr 2

INSTRUKCJA POSTĘPOWANIA NA WYPADEK POWSTANIA POŻARU

I. ALARMOWANIE

1. Każdy kto zauważy nawet najmniejszy pożar obowiązany jest natychmiast zaalarmować:
 - straż pożarną, telefon: 998, 112
 - osoby znajdujące się w najbliższym sąsiedztwie pożaru:
 - właściciela budynku
 - nr. tel.

2. Zachować spokój, nie dopuścić do paniki.

3. Po uzyskaniu telefonicznego połączenia ze strażą pożarną należy wyraźnie podać:

- a) gdzie się pali (dokładny adres, nazwę obiektu, instytucji),
- b) co się pali (np. pali się szafa na korytarzu itp.),
- c) czy istnieje zagrożenie życia,
- d) numer telefonu, z którego się dzwoni, swoje nazwisko.

UWAGA: Odłożyć słuchawkę można dopiero po otrzymaniu odpowiedzi, że straż pożarna przyjęła zgłoszenie. Należy odczekać chwilę przy telefonie na ewentualne sprawdzenie.

4. W przypadku braku telefonu należy alarmować z najbliższego aparatu alarmowego, który znajduje się

5. W razie potrzeby (nieszczęśliwy wypadek, awaria) należy alarmować:

Pogotowie ratunkowe	tel. 999
Policja	tel. 997
Pogotowie sieci elektr.	tel.
Pogotowie wod.-kan.	tel.
Pogotowie gazowe	tel. 992

II. AKCJA RATOWNICZO-GAŚNICZA

1. Równocześnie z alarmowaniem straży pożarnej należy przystąpić do akcji ratowniczo-gaśniczej za pomocą podręcznego sprzętu gaśniczego, znajdującego się w pobliżu.
2. Do czasu przybycia straży pożarnej akcją podejmuje kierownik zakładu pracy, kierownik ochrony przeciwpożarowej, kierownik pogotowia przeciwpożarowego, osoba najbardziej energiczna i opanowana.
3. Każda osoba przystępująca do akcji ratowniczo-gaśniczej powinna:
 - a) w pierwszej kolejności przeprowadzić ratowanie zagrożonego obiektu,
 - b) wyłączyć dopływ prądu elektrycznego do pomieszczeń objętych pożarem; nie wolno gasić wodą instalacji i urządzeń elektrycznych będących pod napięciem, należy stosować gaśnice śniegowe, proszkowe,
 - c) usunąć z zasięgu ognia wszystkie materiały palne, a szczególnie butle z gazami sprężonymi, naczynia z płynami łatwo zapalnymi, cenne maszyny, urządzenia i ważne dokumenty,
 - d) nie otwierać bez wyraźnej potrzeby drzwi i okien pomieszczeń, w których powstał pożar ponieważ dopływ powietrza sprzyja rozprzestrzenianiu ognia,
 - e) szybkie i prawidłowe uruchomienie środków gaśniczych umożliwia ugaszenie pożaru w zarodku.

III. ZABEZPIECZENIE POGORZELISKA

Dyrektor (kierownik) zakładu pracy odpowiedzialny jest za:

- a) zabezpieczenie miejsca pożaru, wystawienia posterunku pogorzelowego w celu uniknięcia pożaru lub nieszczęśliwego wypadku,
- b) przystąpienie do uporządkowania pogorzeliska po zakończeniu działalności komisji powołanej do stwierdzenia przyczyny powstania pożaru.

....., dnia 20....r.

Załącznik nr 3

ZEZWOLENIE NR NA PRZEPROWADZENIE PRAC NIEBEZPIECZNYCH POD WZGLĘDEM POŻAROWYM

1. Miejsce pracy:
/budynek, kondygnacja, pomieszczenie, instalacja/
2. Rodzaj pracy:
3. Czas pracy: dzień od godziny do godziny
4. Zagrożenie pożarowo-wybuchowe w miejscu pracy:
5. Sposób zabezpieczenia przed możliwością zainicjowania pożaru (wybuchu)
.....
6. Środki zabezpieczenia:
 - a) przeciwpożarowe:
 - b) BHP:
 - c) inne
7. Sposób wykonania pracy:
8. Odpowiedzialni za:
 - a) przygotowanie miejsca pracy, środków zabezpieczających i zabezpieczenie toku prac
niebezpiecznych pod względem pożarowym:

nazwisko i imię wykonano /podpis
 - b) wyłączenie rejonu prac spod napięcia.

nazwisko i imię wykonano /podpis
 - c) dokonano analizy stężenia par cieczy, gazów, pyłów

nazwisko i imię wykonano /podpis
 - d) w miejscu prac nie występują niebezpieczne stężenia

nazwisko i imię wykonano /podpis
 - e) stosowanie środków zabezpieczających organizację pracy i instruktaż

nazwisko i imię Przyjąłem do wykonania

podpis
9. Zezwalam na rozpoczęcie prac w dniu
..... od godziny do godziny.....
Zezwolenie jest ważne tylko po złożeniu podpisów przez osoby wymienione w pkt. 8.
- podpis wnioskującego
..... podpis osoby odpowiedzialnej
za bezpieczeństwo przeciwpożarowe
10. Prace zakończono w dniu o godzinie
- Wykonawca podpis
11. Stanowisko pracy i jego otoczenie zostało sprawdzone i nie stwierdzono zaniedbań mogących
zainicjować pożar.
- Stwierdzam odebranie robót
podpis
- Skontrolował:
podpis

....., dnia 20....r.

Załącznik nr 4

PROTOKÓŁ NR ZABEZPIECZENIA PRAC NIEBEZPIECZNYCH POD WZGLĘDEM POŻAROWYM

1. Nazwa, określenie budynku, pomieszczenia i miejsca, w którym przewiduje się wykonanie prac niebezpiecznych pod względem pożarowym:
2. Kategoria zagrożenia ludzi, obciążenie ogniowe oraz właściwości pożarowe materiałów palnych występujących w pomieszczeniu /miejscu/ wykonania prac:
3. Rodzaj elementów budowlanych (zapalność) występująca w danym pomieszczeniu lub rejonie przewidywanych prac niebezpiecznych pożarowo:
4. Sposób zabezpieczenia przeciwpożarowego pomieszczenia stanowiska, urządzenia itp. na okres wykonywania prac niebezpiecznych pod względem pożarowym:
5. Ilość i rodzaje podręcznego sprzętu gaśniczego do zabezpieczenia toku prac niebezpiecznych pod względem pożarowym:
6. Środki i sposób alarmowania współpracowników i straży pożarnej w przypadku powstania pożaru:
7. Osoba/y/ odpowiedzialna/ne/ za całokształt przygotowania zabezpieczenia przeciwpożarowego toku prac niebezpiecznych pod względem pożarowym:
8. Osoba/y/ odpowiedzialna/ne/ za nadzór nad stanem bezpieczeństwa pożarowego w toku wykonywania prac niebezpiecznych pożarowo
9. Osoba/y/ zobowiązana/ne/ do przeprowadzenia kontroli rejonu prac niebezpiecznych pożarowo po ich zakończeniu:

Podpisy członków komisji:

.....

.....

....., dnia 20....r.

Załącznik nr 5

.....

imię i nazwisko

.....

stanowisko

OŚWIADCZENIE

Oświadczam, że zapoznałem/am się z postanowieniami zawartymi w INSTRUKCJI
BEZPIECZEŃSTWA POŻAROWEGO dla obiektu AKADEMII TEATRALNEJ
IM. ALEKSANDRA ZELWEROWICZA FILIA W BIAŁYMSTOKU i zobowiązuję się
do ich przestrzegania.

.....

podpis pracownika

....., dnia20....r.

Załącznik nr 6

.....

imię i nazwisko

.....

stanowisko

OŚWIADCZENIE

Oświadczam, że odbyłem(am) szkolenie podstawowe z zakresu ochrony przeciwpożarowej w dniu według obowiązującego programu szkolenia dla obiektu AKADEMII TEATRALNEJ IM. ALEKSANDRA ZELWEROWICZA FILIA W BIAŁYMSTOKU, a w szczególności znane mi są zasady i sposoby:

- zapobiegania powstawaniu i rozprzestrzenianiu się pożarów na stanowisku pracy
i na terenie ww. obiektu,
- przeprowadzania ewakuacji osób i postępowania na wypadek pożaru,
- użycia podręcznego sprzętu gaśniczego.

.....

podpis organizatora szkolenia

.....

podpis osoby przeszkolonej

....., dnia20.....r.

13. CZĘŚĆ RYSUNKOWA

nr rys.	treść	
0	PZT /sytuacja/ – infrastruktura pożarowa	
4	piwnica – rzut kondygnacji -1	
5	parter – rzut kondygnacji +1	
6	I piętro – rzut kondygnacji +2	
7	II piętro – rzut kondygnacji +3	
8	III piętro – rzut kondygnacji + 4	
9	rzut poddasza użytkowego na kondygnacji +5	
1	przekrój 1	
2	przekrój 2	
3	przekrój 3	